

O. Rykopytowski

PRZEGLĄD UNIwersytecki

Pismo informacyjne Uniwersytetu Wrocławskiego

Nr 10 (67)

październik
2001

Rok VII

ISSN 1425-798X

fol. Jerzy Katarzyński

Po immatrykulacji ...

PERSONALIA

Mgr Antoni Stryjewski - uniwersytecki poseł na Sejm RP

Mgr Antoni Stryjewski, poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, 43 lata. Jest absolwentem geologii na Uniwersytecie Wrocławskim. Były nauczyciel akademicki. Obecnie specjalista w Muzeum Mineralogicznym i Zakładzie Gemmologii UW. Podczas studiów aktywnie działał w duszpasterstwie akademickim. W latach 80. związany z Solidarnością, potem z Chrześcijańską Demokracją. W 1997 roku tworzył na Dolnym Śląsku Rodzinę Polską, której został pełnomocnikiem. Prezes dolnośląskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk o Ziemi. Członek - założyciel Akcji Katolickiej Archidiecezji Wrocławskiej. Żonaty, trójka dzieci. Jest jedynym parlamentarzystą w obecnej kadencji Sejmu RP z Uniwersytetu Wrocławskiego. Poseł Antoni Stryjewski reprezentuje Ligę Polskich Rodzin. W wyborach uzyskał poparcie 12 492 osób.

Nowa Minister Edukacji Narodowej dr Krystyna Lybacka

Ukończyła Wydział Matematyczno-Fizyczno-Chemiczny na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Od 1968r. jest pracownikiem naukowo-dydaktycznym Instytutu Matematyki Politechniki Poznańskiej. Początki jej działalności politycznej sięgają lat 90. W 1993 wstąpiła do SdRP. W latach 1991-2001 posłanka na Sejm R P I, II i III kadencji, jest członkiem Komisji Obrony. Od 1996 przewodnicząca RW SdRP (a od 1999 RW SLD) w Poznaniu. W grudniu 1999 została wiceprzewodniczącą Zarządu Krajowego SLD. Jest wiceprzewodniczącą Klubu Parlamentarnego SLD. Mimo napiętego planu zajęć sejmowych, nie zrezygnowała ze swoich dydaktycznych obowiązków. Nadal prowadzi wykłady z teorii prawdopodobieństwa procesów losowych i statystyki dla studentów.

Prof. Michał Kleiber - Minister Nauki

55 lat. Absolwent Politechniki Warszawskiej (Wydział Inżynierii Lądowej) i Uniwersytetu Warszawskiego (Wydział Matematyki, Mechaniki i Informatyki). Dyrektor Instytutu Podstawowych Problemów Techniki PAN. Redaktor naczelny czasopisma naukowego o międzynarodowym zasięgu *Arcanes of Computational Methods in Engineering*. Uczestnik negocjacji z Unią Europejską w zakresie współpracy naukowej. Żoną ministra jest Teresa Sukniewicz, znana ongiś lekkoatletka.

MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ
Prof. dr hab. inż. Edmund Wittbrodt

Pan
Prof. dr hab. Romuald GELLES

Rektor
Uniwersytetu Wrocławskiego

Szanowny Panie Romuald

W związku z kończą się karencją Rady Pana Premiera Jerzego Buaka, w którym przez 15 miesięcy pełnił funkcję Ministra Edukacji Narodowej, pragnę bardzo serdecznie podziękować za wsparcie i dobrą współpracę. Korzystając ze sposobności przesyłam najserdeczniejsze życzenia wszelkiej pomyślności zarówno w życiu osobistym jak i zawodowym.

Z szanowaniem i wdzięcznością

Warszawa, październik 2-01 r

AKTUALNOŚCI

Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski dla Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego i ministerialne nagrody w Dniu Edukacji Narodowej świętowanym w MEN

● Obchodzony uroczyście 11 października w Ministerstwie Edukacji Narodowej w Warszawie doroczny Dzień Edukacji Narodowej zgromadził rzesze nauczycieli akademickich i oświaty. Najwyższe odznaczenie Krzyż Komandorski z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski otrzymał prof. Karol Dejna z Uniwersytetu Łódzkiego. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski został odznaczony Rektor Uniwersytetu Wrocławskiego, prof. Romuald Gelles. Nagrody naukowe z rąk ministra prof. Edmunda Wittbrodta odebrały z naszej uczelni prof. Teresa Łoś-Nowak i dr Barbara Mielnik.

Uhonorowano nauczycieli z całej Polski. Teresa Kaleta, dyrektorka VII liceum jako jedyny wrocławski nauczyciel z resortu oświaty została wyróżniona przez ministra edukacji narodowej. Podczas uroczystości w ministerstwie prof. Edmund Wittbrodt nagrodził wybitnych nauczycieli i wychowawców, zasłużonych szczególnie w pracy na rzecz rozwoju nauki.

W imieniu odznaczonych słowa podziękowania wypowiedział JM prof. Romuald Gelles:

„Panie Ministrze! Szanowni Państwo! Koleżanki i Koledzy!

W głębokim przekonaniu, iż będę wyrazicielem również Państwa opinii, pragnę podzielić się kilkoma spostrzeżeniami.

Zebrałiśmy się tu w Dniu Edukacji Narodowej, w naszym Ministerstwie Edukacji Narodowej, my - nauczyciele wszystkich szczebli nauczania, pracownicy oświaty i szkolnictwa wyższego, aby - jak to odbywa się tradycyjnie co roku - przeżyć chwilę satysfakcji.

Jesteśmy w gronie osób wyróżnionych odznaczeniami państwowymi, jak również w gronie laureatów nagród i odznaczeń Pana Ministra - różnego rodzaju: za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne, wychowawcze i organizacyjne.

Zdajemy sobie sprawę z tego, iż każda nagroda, każda forma wyróżnienia spełnia co najmniej dwie ważne funkcje - jest wyrazem uznania dla dotychczasowych osiągnięć, a równocześnie zachętą do dalszej pracy. Niezwykle ważne jest również to, kto nagradza. To zaś, że te wyrazy uznania przekazywane są właśnie tu u Pana Ministra i z rąk Ministra Edukacji Narodowej wzmacnia w sposób istotny wspomniane funkcje nagród.

Panie Ministrze! Proszę przyjąć w imieniu tu zgromadzonych Koleżanek i Kolegów, dzisiejszych laureatów, podziękowania za zauważenie rezultatów naszej pracy, za zaproszenie nas na dzisiejsze Święto.

Wspólnie zaś - i Pan, Panie Ministrze i my wszyscy, którym leży na sercu dobro i rozwój edukacji w Polsce, życzymy sobie stałego postępu w tej dziedzinie, gdyż jest to najbardziej racjonalna droga dorównania najlepszym w Europie.

Panu Ministrowi i wszystkim Państwu z okazji Dnia Edukacji składam najlepsze gratulacje i życzenia wszelkiej pomyślności w życiu zawodowym i osobistym.”

Oświata w warunkach transformacji

● Centrum Badań Śląskoznawczych i Bohemistycznych oraz Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego zorganizowały w maju, w Polanicy Zdroju, kilkudniową międzynarodową konferencję naukową pt. *Oświata i szkoła narodów bez*

państwa w Europie Środkowej i Wschodniej (XIX i XX wiek). Podczas konferencji, w której udział wzięło ponad pięćdziesięciu badaczy z ośmiu państw Europy, sformułowano międzynarodowy program *Oświata a procesy transformacyjne w Europie Środkowej i Wschodniej*.

Inauguracje w środowisku akademickim Wrocławia, Zielonej Góry i Legnicy

● 28 września inaugurowała rok akademicki Akademia Ekonomiczna, świętując 25-lecie powstania Wydziału Zarządzania i Informatyki. Doktorat honorowy otrzymali prof. Józef Kalęta, były rektor AE, i prof. Teodor Kramer z AE, założyciel i wieloletni dyrektor Instytutu Resortowo-Uczelnianego Handlu i Usług. Rektor uczelni prof. Marian Noga odbierał gratulacje za ponowny wybór na senatora RP. Naszą uczelnię reprezentował prorektor, prof. Józef J. Ziółkowski.

● 28-30 września Akademia Rolnicza obchodziła 50-lecie istnienia, świętując to nadaniem doktoratów hc prof. Stanisławowi Przystałskiemu, biofizykowi z AR, i Antoniemu Guciwińskiemu, dyrektorowi Ogrodu Botanicznego, wręczeniem medalu jubileuszowego, m.in. rektorowi Uniwersytetu prof. Romualdowi Gellesowi, odsłonięciem tablicy pamiątkowej przed gmachem głównym, koncertem w filharmonii i festywnem w Pawłowicach. Obchody Święta AR zaszczylił swoją obecnością rektor UW: prof. Romuald Gelles.

● 2 października doktorat honorowy Akademii Medycznej odebrał podczas inauguracji roku internista ze Szwajcarii prof. Ulrich Müller. Wykład inauguracyjny wygłosiła prof. Barbara Świątek z Zakładu Medycyny Sądowej. Władze rektorskie reprezentował na uroczystości prorektor, prof. Marek Bojarski.

● 4 października nowy rok akademicki i 55-lecie istnienia świętowała Akademia Wychowania Fizycznego. Odbyło się odnowienie immatrykulacji po 50 latach. W uroczystości wzięli udział prorektor UW, prof. Andrzej Witkowski.

● 5 października podczas inauguracji roku akademickiego w Politechnice Wrocławskiej tytuł doktora honoris causa otrzymał prof. Andrzej Wiszniewski, były rektor uczelni, wówczas jeszcze minister nauki - przewodniczący KBN. Wykład wygłosił prof. Mirosław Handke, były minister edukacji. W uroczystości inauguracyjnej w drugiej pod względem wielkości, po Uniwersytecie, uczelni Wrocławia uczestniczył przewodniczący Kolegium Rektorów, prof. Romuald Gelles.

● 8 października rok akademicki rozpoczęły tradycyjnie trzy wrocławskie uczelnie artystyczne: Akademia Muzyczna, Akademia Sztuk Pięknych i wrocławskie Wydziały Zamiejscowe Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej w Krakowie. Wykład inauguracyjny dała Regina Smendzianka, któremu przysłuchiwał się obecny na uroczystości rektor UW: prof. Romuald Gelles.

● 10 października zainaugurował rok akademicki 2001/2002 Papieski Wydział Teologiczny Mszą św. w kościele Świętego Krzyża i uroczystościami w Auli PWT. Wykład wygłosił prof. Włodzimierz Suleja, prezes wrocławskiego oddziału IPN. Rektorem obecnym tego dnia w PWT przewodził prof. Romuald Gelles.

● Uroczystą inaugurację pierwszego roku akademickiego w nowo powołanym Uniwersytecie Zielonogórskim zaszczylił swoją obecnością 28 września minister edukacji prof. Edmund Wittbrodt i wiceminister ds. szkolnictwa wyższego prof. Jerzy Zdrada. Obecny był m.in. ze strony Kościoła bp Adam Dyczkowski, a wśród licznie reprezentowanych rektorów uniwersytetów i politechnik - rektor naszej uczelni prof. Romuald Gelles.

● 12 października, w inauguracji kolejnego roku w Wyższej Szkole Zawodowej w Legnicy, kierowanej przez rektora prof. Stanisława Dąbrowskiego, politologa z UW, uczestniczyli wraz z dolnośląskimi parlamentarzystami wrocławscy rektorzy: Uniwersytetu - prof. Romuald Gelles, Politechniki Wrocławskiej - prof. Andrzej Mulak, Papieskiego Wydziału Teologicznego - ks. prof. Ignacy Dec, prorektor UW: prof. Rościśław Żerelik, prorektor Akademii Rolniczej prof. Józef Szlachta i licznie przybyli rektorzy wyższych szkół zawodowych.

● 15 października zainaugurował rok akademicki 2001/2002 Europejski Uniwersytet Viadrina we Frankfurcie n/Odrą. Uniwersytet Wrocławski reprezentował na uroczystości prorektor, prof. Marek Bojarski.

Nowy rok akademicki. Z czego żyją uczelnie

● W nowym roku akademickim będzie w polskich uczelniach studiować 1 mln 685 tys. osób, prawie o 7 proc. więcej niż przed rokiem, w 113 państwowych i 216 niepaństwowych uczelniach. W Uniwersytecie Jagiellońskim premier Jerzy Buzek zapewnił, że szkoły wyższe nie odczują trudności finansów publicznych. Pracownicy mają więc szanse na podwyżki płac, które

Polskie uczelnie - przychody i wyniki netto
Dane za 2000 rok w mln zł

	Przychody	Wynik netto
Uniwersytet Warszawski	398,1	31,4
Politechnika Warszawska	344,3	8,6
Uniwersytet Jagielloński	320,5	24,8
Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie	240,5	8,0
Politechnika Wrocławska	237,7	7,0
Uniwersytet Wrocławski	195,3	9,3
Politechnika Łódzka	180,1	- 3,3
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	147,0	11,0
Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego	142,4	89,4
Uniwersytet Gdański	139,8	5,5
Akademia Medyczna w Poznaniu	94,5	3,5
Akademia Medyczna we Wrocławiu	89,9	3,8
Szkoła Główna Handlowa	89,8	1,4
Uniwersytet Szczeciński	82,0	1,0
Akademia Medyczna w Lublinie	80,8	1,6
Politechnika Szczecińska	79,5	- 0,7
Akademia Medyczna w Gdańsku	67,0	0,6
Pomorska Akademia Medyczna w Szczecinie	61,9	2,0
Akademia Techniczno-Rolnicza w Bydgoszczy	60,6	- 4,2
Akademia Pedagogiczna w Krakowie	58,4	1,6
Katolicki Uniwersytet Lubelski	53,0	- 1,3
Politechnika Świętokrzyska w Kielcach	39,0	- 1,1
Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu	31,7	0,45
Akademia Wychowania Fizycznego w Gdańsku	22,5	0,7
Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego	21,9	- 2,0
Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie	20,7	2,7
Wyższa Szkoła Inform. Stosowanej i Zarządzania w Warszawie	16,4	2,5
Papieska Akademia Teologiczna w Krakowie	10,3	1,6

REG Źródło: *Monitor Polski B, uczelnie. Za Rzeczpospolitą*

zostaną wypłacone z wyrównaniem od 1 września. Nie ma tylko pewności, czy w najbliższych latach będą kolejne podwyżki. Od stycznia rozpocznie działalność Państwowa Komisja Akredytacyjna, która ma zadbać o poziom kształcenia w szkołach wyższych.

W tym roku akademickim przybędzie 7 państwowych i 29 niepaństwowych wyższych szkół zawodowych. Rozpoczną też działalność dwa nowe uniwersytety - w Zielonej Górze i Rzeszowie. W ubiegłym roku uczelnie państwowe zarobiły prawie 238,2 mln zł netto. Bardziej dochodowe są szkoły prywatne. Uczelnie niepaństwowe, poza nielicznymi, nie dostają pieniędzy od państwa. Wyjątki to Katolicki Uniwersytet Lubelski i Papieška Akademia Teologiczna w Krakowie. Trafiają do nich budżetowe dotacje poza środkami na inwestycje budowlane. W tym roku uczelnie niepaństwowe mogą otrzymywać środki z budżetu na stypendia socjalne. Rektorzy uczelni państwowych obawiają się w tym roku cięć budżetowych.

Wrocławskie obchody Dnia Nauczyciela

● W sobotę, 13 października, obchodzili Dzień Edukacji dolnośląscy nauczyciele. Do Oratorium Marianum przybyli również nauczyciele akademicy z Akademii Medycznej, którzy zostali udekorowani odznaczeniami państwowymi i resortowymi. Nagrody od ministra edukacji narodowej otrzymało 441 dolnośląskich pracowników oświaty. Gościem uroczystości był rektor Uniwersytetu prof. Romuald Gelles. Spotkanie oprowadził muzycznie uczniowie Państwowej Szkoły Muzycznej II stopnia im. Karola Szymanowskiego we Wrocławiu. W poniedziałek, 15 października, prawie stu nauczycieli odebrało w Sali Wielkiej ratusza nagrody Zarządu Miasta Wrocławia.

Nowa nazwa - Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii UWr.

● Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego nosi od 1 października nazwę Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii. Studia ekonomiczne na Wydziale Prawa i Administracji zostały uruchomione w roku akademickim 1999/2000 jako trzyletnie studia licencjackie. Absolwenci tych studiów będą mogli kontynuować naukę na dwuletnich studiach magisterskich z ekonomii, które zostaną uruchomione na Wydziale w roku akademickim 2002/2003. Program studiów licencjackich obejmuje trzy grupy przedmiotów: ogólnokształcące (m.in. historia gospodarcza, socjologia, geografia ekonomiczna), podstawowe (m.in. mikro- i makroekonomia, rachunkowość, podstawy prawa cywilnego i handlowego, finanse i bankowość) oraz kierunkowe (m.in. ekonomia matematyczna, polityka ekonomiczna, polityka społeczna, metody oceny projektów gospodarczych). Zajęcia na studiach ekonomicznych prowadzone są w formie wykładów, ćwiczeń i seminariów, w systemie dziennym i zaocznym.

Chór UWr. „Gaudium” laureatem Wrocławskiej Nagrody Muzycznej

● Festiwal „Wratysłavia Cantans”, Chór Uniwersytetu Wrocławskiego „Gaudium” i Art Hotel zostali laureatami Wrocławskiej Nagrody Muzycznej za sezon artystyczny 2000/2001 w kategorii Wydarzenie Muzyczne Sezonu i Mecenas Muzyki. Festiwal nagrodzony został za pomysł i zorganizowanie koncertu Cecilii Bartoli, Chór „Gaudium” za udział w prestiżowych wydarzeniach muzycznych Wrocławia, Art Hotel zaś za umiejętną łączność sztuki z działalnością gospodarczą oraz za atmosferę przyjazną artystom i muzyce. Werdykt Kapituły Nagrody, w skład której wchodzi przede wszystkim dziennikarze i krytycy muzyczni, w kategorii Osobowość Życia Muzycznego, uhonorował prof. Marię Zduniak za redakcję naukową haseł muzycznych „Encyklopedii Wrocławia” i wybitne osiągnięcia w dziedzinie badań nad kulturą muzyczną Śląska, Juliusza Adamowskiego, prezesa Towarzystwa im. Ferenc Liszta, za bezprzykładną pracę nad upowszechnianiem i rozwojem sztuki pianistycznej i Marka Dyżewskiego za oryginalne komentarze do XIV Międzynarodowego Konkursu Chopinowskiego w Warszawie wygłaszane na antenie Programu II Polskiego Radia. Wrocławską Nagrodą Muzyczną, która wyróż-

niając i wskazując najważniejsze zjawiska życia muzycznego sezonu, stanowić ma w zamierzeniu jej pomysłodawców także motywację do pojawienia się znakomitych i wartościowych wydarzeń w przyszłości. Nagrody zostały wręczone 6 października w Oratorium Marianum - Sali Muzycznej Uniwersytetu Wrocławskiego. Wieczór uświetnił recital Krzysztofa Jabłońskiego, znakomitego pianisty, który we Wrocławiu zdobywał wiedzę i doświadczenie z obszaru sztuki pianistycznej. W uroczystości uczestniczył rektor UWr. prof. Romuald Gelles.

Chór akademicki „Gaudium” powstał w maju 1983 roku. Jest zespołem mieszanym, wielopokoleniowym, skupiającym śpiewaków całego środowiska akademickiego Wrocławia-uczników, studentów, absolwentów i nauczycieli akademickich uczelni wrocławskich. W swojej 18-letniej historii dał ponad 350 koncertów w kraju i za granicą, występując w murach Uniwersytetu (w Auli Leopoldyńskiej i Oratorium Marianum), w salach koncertowych filharmonii, w monumentalnych świątyniach w Niemczech, na ratuszu w Wiedniu, we Francji, w Grecji, Czechosłowacji, na Węgrzech oraz w wiejskich świetlicach i szkolnych salach gimnastycznych z utworami muzyki a'capella i wielkimi formami oratoryjnymi. Repertuar zespołu obejmuje kompozycje muzyki dawnej po współczesne utwory polskie i obce. Corocznie zespół daje koncerty kolędowe i poszczycić się może wykonywaniem dzieł rzadko grywanych, wzbudzających zainteresowanie koneserów muzyki: *Requiem* G. Cherubiniego, *Angelus* W. Kilara, *Requiem* J. Rossiniego, *Msza G-dur* F. Schuberta, *Misterium Krzyża Świętego* A. Nikodemowicza, *Requiem* G. Faurego, *Litania do Ducha Świętego* Z. Kozuba, *Msza gopelowa Szomańskiego*. W repertuarze „Gaudium” znalazła się także: IX Symfonia L. van Beethovena, *Requiem* W. A. Mozarta, *Stabat Mater* K. Szymanowskiego, *Carmina burana* C. Orffa oraz *Navidad Nuestra* i *Misa Criola* A. Ramirez. Dzieła te prezentował chór we współpracy z orkiestrami symfonicznymi Filharmonii Wrocławskiej, Filharmonii Kaliskiej i Filharmonii Opolskiej oraz z orkiestrami kameralnymi „Leopoldinum” i „Wratysłavia”. Od 1996 roku Gaudium jest współorganizatorem i wykonawcą cyklu Koncertów Wielkopostnych, które odbywają się pod patronatem Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola w Niedzielę Palmową w kościołach Wrocławia.

Do swoich najważniejszych osiągnięć chór „Gaudium” zalicza:

Liturgia domestica op. 79 Aleksandra Greczaninowa z udziałem „Gaudium” w kościele Uniwersyteckim

srebrny medal zdobyty na międzynarodowym festiwalu chóralnym w Atenach (1992) i dwa brązowe medale w Budapeszcie (1995), udział w prestiżowym festiwalu w Tours we Francji, kwalifikując się do niego spośród kilkuset zespołów z wielu krajów, występy w imprezach towarzyszących Festiwalowi „Wratysłavia Cantans” oraz udział w Festiwalu Barbórkowym Chórów Studenckich a także w „Europa Cantat” w Taborze w Czechach. Jako jedyny chór z Polski zaproszony został na międzynarodowe spotkanie chóralne do Koblencji.

Swoje ostatnie największe osiągnięcie chór zaprezentował 1 października w Kościele Uniwersyteckim w koncercie uświetniającym tegoroczną inaugurację roku akademickiego. Była to Liturgia domestica op. 79 Aleksandra Greczaninowa. To wielkie i oryginalne dzieło muzyki cerkiewnej, zauważone

przez Kapitułę Nagrody, znalazło się na pierwszej płycie nagranej przez chór „Gaudium” Uniwersytetu Wrocławskiego pod dyktando Alana Urbanka, który towarzyszy zespołowi od wielu lat i jest współtwórcą jego największych sukcesów. Płyta zyskała pochlebne opinie znawców i krytyków muzycznych. Przez pierwsze dziesięć lat chór pracował pod kierunkiem swego założyciela Mieczysława Matuszczaka, który zmarł w sierpniu tego roku. Obecny dyrygent chóru „Gaudium” („Radość”) jest absolwentem wrocławskiej Akademii Muzycznej.

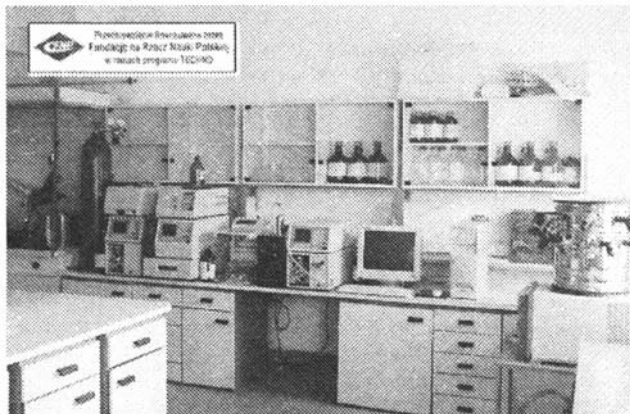
Zaproszenie do śpiewania

● Chór Uniwersytetu Wrocławskiego „Gaudium” odbywa próby w poniedziałki i piątki w godz. 18.00 - 20.00 w sali S. Banacha (sala nr 6) na parterze Gmachu Głównego i zaprasza do stałej współpracy studentów a także pracowników uczelni.

Czy możemy mieć polskie leki liposomowe ?

● Wiele skutecznych leków, szczególnie antynowotworowych, posiada silne działania uboczne ograniczające wielkość ich dawek terapeutycznych a także czas trwania kuracji. Zamknięcie tego typu związków w pęcherzykowych molekularnych agregatach zwanych liposomami drastycznie zmienia nie tylko właściwości farmaceutyczne leku ale także istotnie obniża jego działania uboczne i poprawia jego działanie terapeutyczne. Liposomowe postacie leków są jedną z najbardziej dochodowych gałęzi współczesnej biotechnologii i farmacji. W ciągu ostatnich pięciu lat wprowadzono na rynki światowe osiem tego typu preparatów a badania nad wieloma kolejnymi są bardzo zaawansowane. Terapie oparte na tych zagranicznych produktach są bardzo kosztowne, dlatego też koniecznym jest opracowanie własnych, krajowych preparatów, które byłyby równie skuteczne a przy tym nie naruszały praw patentowych. Środowisko wrocławskie, jako jedno z niewielu w Polsce ma ugruntowane duże doświadczenie i potencjał w dziedzinie badań liposomów oraz ich zastosowań jako nośników leków. W uznaniu naszych możliwości oraz dotychczasowych osiągnięć, na wniosek złożony przez zespoły kierowane przez profesorów Arkadiusza Kozubka, Aleksandra F. Sikorskiego (Instytut Biochemii i Biologii Molekularnej Uniwersytetu Wrocławskiego) oraz Marka Langnera (Instytut Fizyki Politechniki Wrocławskiej) Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej przyznała w ramach programu TECHNO (24/2000) subwencję Zakładowi Lipidów i Liposomów Instytutu Biochemii i Biologii Molekularnej na zakup urządzeń niezbędnych do utworzenia linii technologicznej umożliwiającej produkcję na skalę półtechniczną liposomowych form leków. Dzięki tej inwestycji, której kompletowanie zakończyło się we wrześniu, ośrodek wrocławski dysponuje obecnie jako jedyny w kraju realnymi możliwościami rozszerzenia skali badań nad użyciem technologii liposomowej oraz agregatów lipidowych dla praktycznych zastosowań terapeutycznych.

Linia ta stała się również jednym z głównych elementów po-

wołanego w czerwcu br. przez JM Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego Międzyuczelnianego Centrum Biotechnologii Agregatów Lipidowych w skład którego weszły zespoły profesorów A. Kozubka, A.F. Sikorskiego (Uniwersytet Wrocławski), M. Langnera (Politechnika Wroclawska) oraz M. Ugorskiego (Aka-

demia Rolnicza we Wrocławiu). Oprócz głównego zadania - łączenia badań podstawowych z aplikacyjnymi, Centrum jest jednostką oferującą swoje usługi innym placówkom naukowym w kraju, jak i polskiemu przemysłowi farmaceutycznemu dla uzyskania konkretnych opracowań praktycznych. Nowo powstała jednostka będzie również oferować usługi dydaktyczne na wszystkich poziomach kształcenia, w tym i w oparciu o nawiązywane współprace krajowe i zagraniczne.

Prof. Arkadiusz Kozubek

Zaproszenie na Koncerty Uniwersyteckie. Kalejdoskop Wirtuozów.

● Biuro Promocji UW. (tel. 375-25-54) wraz z Ośrodkiem Kultury i Sztuki we Wrocławiu zapraszają na cykl Koncertów Uniwersyteckich pn. Kalejdoskop Wirtuozów. W cyklu koncertów zaprezentowani zostaną znakomici, polscy i zagraniczni muzycy i kompozytorzy współcześni oraz ich wirtuozowski styl gry na różnych instrumentach. Cykl koncertów Kalejdoskop Wirtuozów został włączony w uroczyste obchody 300-lecia Uniwersytetu Wrocławskiego. Cechy tego cyklu są nowością na dolnośląskim „ryнку kulturalnym”. Przed każdym koncertem proponuje się wysłuchanie krótkiego wykładu wprowadzającego. Koncerty są połączeniem wirtuozowskiego wykonania z oryginalnym repertuarem, bazującym na muzyce XX i XXI wieku, pozwalającym na pokazanie jej różnorodności, związków z poprzednimi epokami, jazzem, muzyką rozrywkową i ludową oraz szeroko pojętą awangardą. Koncerty promują utwory dolnośląskich kompozytorów i wykonawców. Wprowadzono nowe, zróżnicowane formy promocyjnej sprzedaży biletów, szczególnie organizatorzy polecają zakup karnetów na całą edycję cyklu oraz możliwość zakupu biletów zbiorowych (już od dziesięciu sztuk).

22 września w Oratorium Marianum odbył się pierwszy koncert z tego cyklu. Koncertowała wybitna polska flecistka Jadwiga Kotnowska. Towarzyszyli jej na gitarze Waldemar Gromolak i na fortepianie Krzysztof Herdżin. Melomani wysłuchali wykładu Anny Doroty Władyczki.

28 października w Oratorium Marianum

koncert z udziałem
Laureatów Konkursu Muzyki XX wieku
Dla Młodych Wykonawców

28 listopada w Oratorium Marianum

koncert z udziałem
Tomasza Strahla (wolonczela)
oraz Krzysztofa Jabłońskiego (fortepian)

2 grudnia w Oratorium Marianum

koncert z udziałem
Tadeusza Wieleckiego (kontrabas)
Krzysztofa Olczaka i Zbigniewa Koźlika (akordeony)

29 grudnia w Auli Leopoldyńskiej

koncert z udziałem zespołu
Affabre Concinui

Centrum Obsługi Studentów w pok. 109, w gmachu głównym UW.

● 27 września, z udziałem Rektora prof. Romualda Gellesa, odbyło się uroczyste otwarcie Centrum Obsługi Studentów Działu Współpracy z Zagranicą naszej uczelni. Centrum mieści się w pok. 109, na I piętrze, w gmachu głównym Uniwersytetu. - Centrum zostało powołane do obsługi programów stypendialnych skierowanych do studentów - wyjaśnia zastępca kierownika DWZ mgr Urszula Broda. - Pomagamy studentom naszej uczelni w zdobyciu stypendium i wyjeździe na studia za granicę w ramach uzyskanego stypendium a także wspomagamy młodzież przyjeżdżającą z zagranicy do naszego Uniwersytetu na studia finansowane przez stypendia rządowe i inne stypendia funkcjonujące w ramach programów stypendialnych, m.in. Socratesa, DAAD, GFPS. Biuro pomaga studentom z zagranicy w przystosowaniu się do przebywania w polskim środowisku studenckim. Ułatwia to opracowany przez pracowników program adaptacyjny zawierający praktyczne

wskazówki i porady. W programie tym biorą udział coraz częściej nasi studenci powracający ze studiów zagranicznych, świadcząc pomoc kolegom spoza Polski. Tablica ogłoszeń z ofertami stypendialnymi i innymi znajduje się obok rokokowej bramy na korytarzu I piętra. Centrum Obsługi Studentów jest czynne codziennie w godz. 9.00-14.00, oprócz środy.

Oferta stypendialna w witrynie internetowej Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej

• Od października 2001r. na stronie internetowej Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej: <<http://www.fnp.org.pl>> zamieszczone są stale aktualizowane informacje o stypendiach zagranicznych różnych instytucji skierowanych do polskich studentów, absolwentów szkół wyższych i pracowników naukowych. Oprócz stałych ofert stypendialnych (jak stypendia zagraniczne MEN) można tu znaleźć linki do wielu zagranicznych uczelni, instytucji i organizacji naukowych oferujących polskim studentom i naukowcom możliwość odbycia stażu lub innej formy wyjazdu o charakterze naukowym. Warto jak najszybciej odwiedzić ten adres; terminy składania aplikacji w przypadku niektórych stypendiów upływają już w drugiej połowie października.

Laury dla zdolnych Polaków

• Dwaj polscy 19-latkowie zdobyli prestiżowe drugie miejsce w XIII Konkursie Prac Młodych Naukowców Unii Europejskiej w Bergen w Norwegii. Marcin Wojnarski został uhonorowany za pracę „Sieć neuronowa do rozwiązywania zadań klasyfikacyjnych”. Sieć ta przypomina ludzki mózg, sama potrafi się uczyć i rozwiązywać problemy. Można z niej korzystać na przykład przy ocenie ryzyka kredytowego albo do rozpoznawania ręcznego pisma. Zbigniew Pianowski, absolwent Katolickiego LO Księży Pijarów w Krakowie, za pracę „Synteza i zastosowanie ciekłych kryształów opartych na barwnikach azotowych” otrzymał nie tylko 3 tysiące euro, ale także nagrodę specjalną - sześciotygodniowy staż badawczy w Europejskim Obserwatorium Astronomicznym na Wyspach Kanaryjskich. Miesięczny staż w Biologicznym Ośrodku Badawczym w Huelva w Hiszpanii otrzymała trzecia reprezentantka Polski - Katarzyna Zaremba, absolwentka XIV LO im. Stanisława Staszica w Warszawie. W pracy „Drapieżnik i jego ofiara” przedstawiła matematyczny model opisujący interakcje drapieżników (wilk, rys), ich ofiar (sarna, jelen) i ...myśliwych w Puszczy Białowieskiej. Konkurs jest organizowany od 1989 roku. Polacy biorą w nim udział po raz siódmy. W tegorocznych finałach zaprezentowano 58 prac 86 autorów z 32 krajów Europy. Młodym, zdolnym absolwentem Uniwersytetu Wrocławskiego jest Marcin Piechocki, który organizował debatę z Lechem Wałęsą w ramach Uniwersyteckiego Klubu Debatanckiego. Ostatnio przesłał e-maila z pozdrowieniami z Luksemburga z praktyki w Europejskim Trybunale Sprawiedliwości.

Wrażenia po Festiwalu Nauki 2001

• Prof. Aleksandra Kubicz, główny koordynator Dolnośląskiego IV Festiwalu Nauki podzieliła się na łamach „Gazety Wrocławskiej” swoimi wrażeniami po Festiwalu Nauki: „Myślę, że najlepszym podsumowaniem Festiwalu będą „trzy dobre wiadomości” Ministra Wiszniewskiego: po pierwsze zapewniono nas, że mimo złej sytuacji budżetowej środki przeznaczone na festiwal nie zostaną ograniczone, po drugie zostanie objęty programem Unii Europejskiej, po trzecie wreszcie, dzięki nam ulegnie rozszerzeniu nazwa i profil projektu EXPO 2010, który zostanie przedstawiony w Paryżu przez Radę Ministrów: wrocławskie EXPO ma się odbyć pod hasłem: Media, Kultura i Nauka.

Łącznie imprezy festiwalowe odwiedziło ponad 40 tys. osób. Do najbardziej obleganych należał z pewnością wykład prof. Miodka „Staropolszczyzna we współczesnej polszczyźnie” ilustrowany występami studentów PWST. Wykład zaczął się o 9.00, a już o 7.10 wszystkie miejsca w Auli Leopoldyńskiej były zajęte. Chcę także podkreślić, że udział wykładowców, laborantów i zespołów artystycznych w Festiwalu ma charakter całkowicie dobrowolny i bezpłatny”.

Uniwersyteckie zamiany nieruchomości

• W wyniku wieloletnich negocjacji doszło wreszcie w lipcu

do finalizacji zamiany nieruchomości gminnych i uniwersyteckich. Uczelnia oddała Gminie działkę zabudowaną przy pl. Katedralnym 8/9 (siedziba ZOZ dla Szkół Wyższych) i część działki uniwersyteckiej u zbiegu ulic Dawida i Glinianej, na której jest była szkoła podstawowa zarządzana przez Gminę i DS „Kaktus”. W zamian otrzymała budynek po byłej szkole podstawowej nr 93 wraz z działką przy ul. Kuźniczkiej i obietnicę przekazania w najbliższym czasie dwóch pięter kamienicy u zbiegu ulic Kuźniczkiej i Uniwersyteckiej, gdzie pomieszczenia użytkuje Wydział Farmacji Akademii Medycznej, z przeznaczeniem dla Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii UW. - Z Domu Studenckiego „Kaktus” możemy korzystać do roku 2006, w tym czasie wybudujemy nowy „Akademik” - mówi mgr Marek Kornatowski, dyrektor administracyjny UW. Także hala sportowa w tym miejscu będzie do naszej dyspozycji. Zastrzegliśmy to sobie w akcie notarialnym. - Przyszłym użytkownikiem budynku szkoły przy ul. Kuźniczkiej będzie Instytut Geograficzny - dodaje dyrektor Kornatowski. Trwają prace koncepcyjne nad zagospodarowaniem i rozbudową tej szkoły. Aktualnie modernizuje się salę gimnastyczną, aby jak najszybciej umożliwić naszym studentom zajęcia sportowe. Budynek szkoły, drugi w Europie po szkole w Dreźnie, jest architektonicznym unikatem. Konstrukcja szkietetowa pozwala na zamierzoną rozbudowę, po zdjęciu bowiem lekkich konstrukcyjnie ścian pozostają zewnętrzne mury i możliwość dowolnego dzielenia hali. Na ten obiekt oczekują niecierpliwie geografowie, pracujący w pomieszczeniach na strychu gmachu głównego Uniwersytetu.

Uczniowie czy szkoła

• - Proszę panów, zebraliśmy się w tym znacym historycznym gronie, wykorzystując pretekst deszczu nagród, które spadły na środowisko wrocławskie. W gronie uczestników dzisiejszej dyskusji mamy przecież laureata nagrody tygodnika „Polityka” (Stanisław Ciesielski) oraz niemieckiej prestiżowej nagrody Klio (Krzysztof Kawalec i Grzegorz Hryciuk). Pretekst ten traktujemy jako wstęp do dyskusji związanej z ważką, nie tylko dla naszego środowiska kwestią: czy mamy we Wrocławiu na początku nowego tysiąclecia do czynienia ze zjawiskiem takim, że oto spożytkowują swoje talenty wybitni uczniowie poszczególnych profesorów, czy też możemy mówić o pojawieniu się bądź formowaniu historycznej szkoły. Dodajmy dla uściślenia - na gruncie dziejów najnowszych. Ujmując tę kwestię nieco inaczej, czy mamy do czynienia z przypadkiem, czy też prawidłowością - tak zachęcił do dyskusji w Instytucie Historycznym UW., również jego szefa prof. Wojciecha Wrzesińskiego, prof. Włodzimierz Suleja. Zapis dyskusji w październikowej „Odrze” nr 10/2001. W numerze również rozmowa z prof. Wojciechem Wrzesińskim pt. „Cena autonomii polska nauka 2001”

Henryk Tomaszewski nie doczekał dhc

• Kultura polska poniosła dużą stratę. W Kowarach zmarł twórca i długoletni kierownik artystyczny Wrocławskiego Teatru Pantomimy Henryk Tomaszewski. Był mimem, aktorem, tancerzem, choreografem, scenarzystą i reżyserem, autorem wielu spektakli, które przyniosły mu światową sławę. Wydział Filologiczny UW. wnioskował uhonorowanie Henryka Tomaszewskiego godnością doktora honoris causa Uniwersytetu Wrocławskiego. Senat nie zdążył wniosku zatwierdzić.

Konsulat Generalny Republiki Czeskiej we Wrocławiu

• 12 października w Rynku pod numerem 13 otwarty został Konsulat Generalny Republiki Czeskiej. Gospodarzami uroczystości byli ambasador Republiki Czeskiej, wojewoda dolnośląski, marszałek województwa dolnośląskiego i prezydent Wrocławia. Konsulem Republiki Czeskiej został 49-letni dyplomata Igor Šedo. Na uroczystość otwarcia przybyli dyplomaci, politycy i członkowie Solidarności Polsko-Czesko-Słowackiej. Wrocławski konsulat obejmie swoją działalnością województwa dolnośląskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie i lubuskie. Za rok siedziba konsulatu przeniesie się na ul. Pretficza.

Fundacja Rektorów Polskich w fazie rejestracji

• Wniosek o rejestrację Fundacji w Krajowym Rejestrze Sądowym złożono 3 sierpnia 2001 roku. Senat Politechniki Warszawskiej postanowił stworzyć warunki do działania Fundacji i zapewnić jej stałą siedzibę w murach PW. W fazie końcowej jest projekt struktury i zasad działania Instytutu Badawczego Fundacji Rektorów Polskich. Proponuje się przyjęcie nazwy Instytut Społeczeństwa Wiedzy jako głównego pola codziennej merytorycznej działalności tej Fundacji.

Jak powstają skały - wystawa w Muzeum Geologicznym

• W sierpniu w Muzeum Geologicznym im Henryka Teisseyre została przygotowana wystawa pt. Jak powstają skały. Zainteresuje ona miłośników geologii, uczniów szkół; może być także pomocą dla studentów pierwszych lat studiów na Wydziale Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu oraz dla studentów Politechniki i Akademii Rolniczej. Wystawa cieszyła się dużym zainteresowaniem zwiedzających w czasie tegorocznego Festiwalu Nauki, a także uznaniem nauczycieli przekazujących młodzieży podstawowe wiadomości z zakresu nauk o Ziemi. Muzeum kieruje prof. Andrzej Grodzicki. Mieści się ono przy ul. Wojciecha Cybulskiego 30, a odwiedzać je można w poniedziałki i czwartki w godz. 9.00 - 17.00 i we wtorki, środy i piątki w godz. 9.00 - 15.00.

70 lat Archiwum UW.

• Archiwum Uniwersytetu Wrocławskiego obchodzi 70-lecie swojego istnienia. Z tej okazji w Oratorium Marianum odbyła się 19 października sesja jubileuszowa „Archiwum Uniwersytetu Wrocławskiego - 70 lat w służbie uczelni i społeczności akademickiej”. O idei Uniwersytetu we Wrocławiu w perspektywie historycznej mówił prof. Mieczysław Pater. Historię Archiwum z lat 1931-2000 przybliżył dr Leonard Smolka, były dyrektor tej jednostki. Dr Józef Drozd przedstawił materiały archiwalne do dziejów Uniwersytetu i Wyższej Szkoły Technicznej z lat 1811-1945. Dr Teresa Suleja, obecna dyrektor Archiwum, scharakteryzowała powojenne archiwalia. O kształceniu archiwistów w ujęciu historycznym mówiła mgr Ewa Kłapcińska a dr Lucyna Harc zapoznała uczestników sesji z treściami programowymi w obecnym nauczaniu archiwalnym i z propozycją zmian. Sesji towarzyszyła wystawa „Niemieckie i polskie dziedzictwo Uczelni w zbiorach Archiwum 1931-2001”.

O „Wiedzy - instrumencie kształtowania regionu” w Krzyżowej

• Tegoroczne, trzecie już, Dolnośląskie Forum Polityczne i Gospodarcze w Krzyżowej (polskie Davos) zadeedykowane zostało Uniwersytetowi Wrocławskiemu z okazji zbliżającego się jubileuszu 300-lecia powstania uczelni. Tematem przewodnim spotkania w dniach 16-17 listopada będzie „Wiedza - instrument kształtowania przyszłości regionu”. Obrady odbywać się będą na sesjach plenarnych oraz w grupach problemowych, omawiających zagadnienia w dwóch blokach: gospodarczym „Gospodarka oparta na wiedzy” oraz społecznym „Społeczeństwo dysponujące wiedzą”. Organizatorzy Forum marszałek Województwa Dolnośląskiego prof. Jan Waszkiewicz i Janisław Muszyński, kanclerz Dolnośląskiej Łoży BCC złożyli podziękowania rektorowi Akademii Rolniczej prof. Tadeuszowi Szulcowi za prowadzenie w 1999 i 2000 roku grupy „Rozwój gospodarczy obszarów wiejskich” oraz prof. Jerzemu Świątkowi, prorektorowi Politechniki Wrocławskiej za prowadzenie prac grupy „Strategia edukacyjna Dolnego Śląska”. W tegorocznym Forum została wyodrębniona grupa problemowa „Rola samorządów w budowie społecznego potencjału wiedzy”. Problem ten dyskutować będą samorządowcy wraz z osobami związanymi ze światem nauki i edukacji.

Organizatorzy zapraszają do udziału w Forum 2001 przedstawicieli polityki, mediów, świata nauki oraz przedsiębiorców i ich organizacje, jak również reprezentantów stowarzyszeń i związków zawodowych.

Ubiegłoroczne Forum stało się platformą wymiany poglądów polityków i przedsiębiorców na temat dolnośląskiego rynku pracy i walki z bezrobociem przy pomocy regionalnych zasobów i instrumentów.

„Zielony paradygmat dla nowego tysiąclecia”

• To tytuł spotkania poświęconego kulturowym kontekstom ekologii, które odbędzie się 24 listopada (sobota), o godz. 11 na Uniwersytecie Wrocławskim. Patronem honorowym jest prorektor UW: prof. Róścisław Żerelik. Patronat medialny objął miesięcznik społeczno-kulturalny „Odra”. Spotkanie, zorganizowane przez stowarzyszenie „Zielona Kultura”, będzie miało charakter interdyscyplinarnego panelu z udziałem przedstawicieli środowiska naukowego, filozoficznego a także twórców i działaczy sektora pozarządowego.

W jego pierwszej części przewiduje się wprowadzające wystąpienia:

- twórcą: Henryk Waniek, pisarz i malarz, Warszawa („Przemiana pejzażu dolnośląskiego”)

- humanista: prof. Jacek Kolbuszewski, Uniwersytet Wrocławski

- filozof: prof. Zdzisława Piątek, Uniwersytet Jagielloński, Kraków („O co walczą antyglobaliści”)

- przyrodnik: prof. Ludwik Tomiałojć, Uniwersytet Wrocławski

- działacz NGO's: mgr Przemysław Radwański, Centrum Inicjatyw Oświatowych, Warszawa

Moderator panelu: dr Leszek Kleszcz, Instytut Filozofii, Uniwersytet Wrocławski

Krąg problemów, które są proponowane do rozważań w trakcie panelu:

a/ określenie punktu wyjścia rozważań:

- diagnoza kryzysu przebiegającego zarówno w środowisku naturalnym jak i na płaszczyźnie kulturalno-społecznej. Postawienie pytania o udział kultury w procesie niszczenia natury.

b/ próba ujęcia cech charakterystycznych „zielonego paradygmatu”

- czy ekologia wnosi istotne treści do współczesnej kultury

- jakie wartości mogą składać się na „zielony” paradygmat kulturowy, w jaki sposób próbować je realizować?

- czy możemy mówić o istnieniu kultury ekologicznej, czy ekologia może być rozumiana jako prąd kulturowy?

c/ wnioski dla działania

- możliwe role i postawy intelektualistów w działaniach na rzecz zachowania społecznej, kulturowej i ekologicznej równowagi - próba „rachunku sumienia”

- jaką drogą inspirować problematyką ekologiczną współczesną kulturę, filozofię i naukę

- perspektywy interdyscyplinarnej (samo-) edukacji ekologicznej

Serdecznie zapraszamy !

Organizator: stowarzyszenie „Zielona Kultura” obejmujące Uniwersytet Wrocławski, Politechnikę Wrocławską, Akademię Ekonomiczną

tel./fax (0-71) 375-29-54

„Zielona Kultura”, stowarzyszenie, które organizuje to spotkanie, wydało antologię pod redakcją Roberta Borkackiego, prezentującą swój dotychczasowy dorobek, którą można zamówić pod adresem: ul. Szewska 50/51, 50-319 Wrocław.

Nowa oferta dydaktyczna

• 6 października zainaugurowano zajęcia w podyplomowym Studium Komunikowania i Kreowania Wizerunku Publicznego przy Instytucie Politologii. Jego słuchacze zdobędą między innymi wiedzę z obszaru: podstaw komunikacji społecznej, w tym retoryki i erystyki, public relations, zarządzania, etykiety i protokołu dyplomatycznego. Wykładowcami są zarówno praktycy z zakresu kreowania wizerunku wewnętrznego i zewnętrznego, kontaktów z mediami, reklamy i marketingu. jak i nauczyciele akademicki mający za sobą liczne staże i stypendia w uczelniach zagranicznych, laureaci wielu nagród, łączący pracę naukową z praktyką.

W tym znakomitym gronie warto między innymi wskazać Wiesława Gałązkę, absolwenta naszego wydziału prawa i administracji, od 15 lat związanego z branżą reklamową i uhonorowanego własną notą biograficzną w wydawnictwie „Tytani polskiej reklamy”, znakomitą wrocławską dziennikarkę Jolantę Cianciare, współautorkę książki „Komunikowanie z me-

diami w praktyce” i dr Jacka Srokę pracownika Instytutu Politologii, laureata nagrody Ministra Pracy i Polityki Społecznej za książkę „Europejskie stosunki przemysłowe w perspektywie porównawczej”. Pomysłodawcy studium dyrektor Instytutu prof. Teresa Łoś-Nowak i jego kierownik dr Dariusz Skrzypiński mają nadzieję, że pozwoli ono absolwentom uczelni poszerzać ich umiejętności zawodowe. Ponadto dzięki licznym warsztatom, jakie obejmuje jego program będzie ono z pewnością pomocne w budowaniu osobistego wizerunku jego absol-

wentów.

Dariusz Skrzypiński

• Rektor UWr na obradach Sejmu IV kadencji

Na zaproszenie Prezydium Sejmu RP Rektor naszego Uniwersytetu prof. Romuald Gelles wraz z rektorami innych wyższych uczelni uczestniczył 19 października w pierwszym posiedzeniu Sejmu IV kadencji, z udziałem Prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego.

HABILITACJE • DOKTORATY • NAGRODY • JUBILEUSZE • STYPENDIA • ŻYCZENIA

□ Stopień naukowy doktora habilitowanego otrzymał

24 września 2001 r.

dr LEON TOMASZ MIODONSKI z Instytutu Filozofii dr habilitowany nauk humanistycznych w zakresie filozofii - historii filozofii niemieckiej, na podstawie pracy *Całość jako paradygmat rozumienia świata w myśli niemieckiej przełomu romantycznego. Analiza wybranych problemów.*

□ Stopień naukowy doktora otrzymali

10 lipca 2001 r.

mgr ANNA GAJDIS z Instytutu Filologii Germańskiej dr nauk humanistycznych w zakresie historii literatury niemieckiej, na podstawie pracy *Pomiędzy historią a współczesnością. Prusy Wschodnie w utworach prozatorskich wybranych autorów niemieckich (1866-1945).*

Promotor: prof.dr hab. Anna Stroka

mgr JUSTYNA KOCIATKIEWICZ z Instytutu Filologii Angielskiej dr nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa amerykańskiego, na podstawie pracy *Towards the Antiboldungsroman: Saul Bellow's theory of the novel.*

Promotor: prof.dr hab. Andrzej Kopcewicz z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

mgr DIANA KOZIŃSKA z Instytutu Filologii Polskiej dr nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa - historia literatury polskiej, na podstawie pracy *Obraz Włoch i motywy włoskie w prozie polskiej 1918-1956.*

Promotor: prof.dr hab. Andrzej Zawada

mgr KARINA STASIUK, doktorantka Instytutu Filologii Polskiej dr nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa - teoria komunikacji, na podstawie pracy *Krytyka kultury jako krytyka komunikacji. Pomiędzy działaniem komunikacyjnym, dyskursem a kulturą masową.*

Promotor: prof.dr hab. Jerzy Jastrzębski

25 września 2001 r.

mgr BARBARA HARTLEB-KROPIDŁO, doktorantka Instytutu Filologii Klasycznej i Kultury Antycznej dr nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa - dramat rzymski, na podstawie pracy *Palliaty Cecyliusza Stacjusza na tle komedii rzymskiej.*

Promotor: prof.dr hab. Lucyna Stankiewicz

mgr ADRIANA MAŁGORZATA Olbert-Majkut, doktorantka Wydziału Chemii dr nauk chemicznych w zakresie chemii - chemia fizyczna i teoretyczna, na podstawie pracy *Spektroskopia i fotochemia kompleksów kwasu azotowego (III) w matrycach niskotemperaturowych.*

Promotor: prof.dr hab. Zofia Mielke

mgr NATASZA JOANNA SPRUTTA, doktorantka Wydziału Chemii dr nauk chemicznych, w zakresie chemii - chemia organiczna, na podstawie pracy

Karbaporfiryny, szafiryne i oktafiryny z wbudowanym fragmentem tiofenowym - synteza i charakterystyka.

Promotor: prof.dr hab. Lechosław Latos-Grażyński

27 września 2001 r.

mgr MAŁGORZATA REDA, doktorantka Instytutu Botaniki dr nauk biologicznych w zakresie biologii - fizjologia roślin, na podstawie pracy

Potranslacyjna regulacja korzeniowej reduktazy azotanowej przez czynniki środowiskowe.

Promotor: prof.dr hab. Grażyna Kłobus

28 września 2001 r.

mgr LEOKADIA BORZĘCKA, doktorantka Instytutu Socjologii dr nauk humanistycznych w zakresie socjologii, na podstawie pracy

Bezrobotni dużego miasta. Socjologiczny portret warstwy społecznej.

Promotor: prof.dr hab. Zdzisław Zagórski

mgr PAWEŁ CZAJKOWSKI z Instytutu Socjologii dr nauk humanistycznych w zakresie socjologii, na podstawie pracy

Społeczne determinanty dyscypliny naukowej.

Promotor: prof.dr hab. Wojciech Sitek

mgr EWA GABARA, doktorantka Instytutu Politologii dr nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce, na podstawie pracy

Stanowisko Polski wobec zwalczania międzynarodowej przestępczości zorganizowanej.

Promotor: prof.dr hab. Teresa Łoś-Nowak

mgr DOMINIKA JACYK, doktorantka Instytutu Filozofii dr nauk humanistycznych w zakresie filozofii, na podstawie pracy

Problemy metodologiczne w systemach filozoficznych Johanna Heinricha Lamberta i Immanuela Kanta.

Promotor: prof.dr hab. Karol Bał

mgr BARBARA PABJAN-DYBICZYŃSKA, doktorantka Instytutu Socjologii dr nauk humanistycznych w zakresie socjologii, na podstawie pracy

Socjologiczny aspekt wartościowania nauki i metody naukowej. Z badań nad wiedzą reprezentantów nauk fizyczno-chemicznych.

Promotor: prof.dr hab. Wojciech Sitek

mgr VIOLETTA PAŁKA, doktorantka Instytutu Politologii dr nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce, na podstawie pracy

Zjawisko władzy w psychoanalizie freudowskiej.

Promotor: prof.dr hab. Wiesław Bokajło

□ Laureaci Nagród Prezesa Rady Ministrów za rok 2000 za najlepsze prace doktorskie

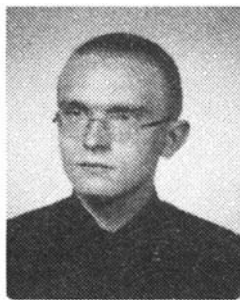
W poprzednim numerze PU zaprezentowany został prof. Jan Łopuszański, uhonorowany Nagrodą Prezesa Rady Ministrów za dorobek naukowy.

Za najlepsze prace doktorskie nagrodzeni zostali z Uniwersytetu Wrocławskiego dr AGNIESZKA SZPINETA i dr PRZEMYSŁAW WISZEWSKI.

AGNIESZKA SZPINETA (ur. 1973), dr nauk przyrodniczych w zakresie biochemii, jest autorką nagrodzonej rozprawy doktorskiej z 2000r. pt. *Konstrukcja i charakterystyka mutantów inhibitora trypsyny z trzustki bydlęcej (BPTI) oraz ich charakterystyka pod względem stabilności i specyficzności hamowania wybranych proteinaz serynowych*, napisanej w Instytucie Biochemii i Biologii Molekularnej UW. W swojej pracy scharakteryzowała kilkanaście mutantów inhibitora z

trypsyny trzustki bydlęcej (BPTI) zaprojektowanych w celu poprawy specyficzności hamowania przez ten inhibitor kilku, ważnych z punktu widzenia medycyny, proteinaz serynowych. Mutacje zostały wprowadzone w region inhibitora kontaktujący się z proteazą przy zastosowaniu technik biologii molekularnej. Dokładna analiza otrzymanych rekombinowanych wariantów BPTI obejmowała wyznaczenie wartości wolnej energii oddziaływania z wybranymi proteinazami serynowymi, wyznaczenie parametrów stabilności termodynamicznej (zarówno przy użyciu technik kalorymetrycznych, jak i zmian sygnału eliptyczności) oraz sporządzenie widm dichroizmu kołowego. We współpracy z Uniwersytetem w Tromsø (Norwegia) została rozwiązana struktura krystaliczna jednego z otrzymanych wariantów BPTI w kompleksie z bydlęcą trypsyną, co pozwoliło dokładnie scharakteryzować nieznaną dotąd wpływ podstawienia w pozycji P1 inhibitora na oddziaływanie z proteinazami serynowymi. W przypadku podstawień wprowadzonych w pozycje P1 i P3 udało się uzyskać mutanty tego inhibitora, które wykazują poprawione, w stosunku do typu dzikiego białka, hamowanie proteinaz serynowych biorących udział w procesach związanych z powstawaniem skrzepów fibrynowych w naczyniach krwionośnych. W przypadku czynnika Xa i XIIIa krzepliwości krwi, uzyskany efekt sięgał 4000-krotnego poprawienia hamowania tych enzymów, w przypadku trombiny i białka C - niektóre mutanty P3 wiązały się do tych enzymów 100-150 razy lepiej niż typ dziki białka. Otrzymane wyniki mogą być szczególnie przydatne w projektowaniu nowych leków hamujących patologiczną nadaktywność tych enzymów oraz w procedurach oczyszczania proteinaz serynowych osocza krwi przez chromatografię powinowactwa. Dodatkowo, wyznaczone parametry denaturacji termicznej pozwoliły na dokładny opis wpływu mutacji w poszczególnych pozycjach białka na jego stabilność termodynamiczną.

PRZEMYSŁAW WISZEWSKI (ur. 1974), dr nauk humanistycznych w zakresie historii, stypendysta Ministra Edukacji Narodowej za wyróżniające osiągnięcia naukowe w trakcie studiów magisterskich w latach 1996/1997 i 1997/1998, autor nagrodzonej rozprawy doktorskiej pt. *Dzieje opactwa benedyktynów w Legnicy (1348-1810 r.)*, przygotowanej w Instytucie Historycznym.

Autor na przykładzie dziejów niewielkiego opactwa mniszek starał się przedstawić mechanizmy funkcjonowania w społeczności lokalnej grupy ludzi, których połączyła akceptacja wyrzeczonego trybu życia i związanego z nim odseparowania się od społeczeństwa. Analizę dziejów opactwa przedstawił w formie no-

woczesnej monografii klasztoru opierając się na bogatym materiale źródłowym (około 1000 dokumentów i sto kilkadziesiąt ksiąg miejskich). Jest to pierwsza w historiografii polskiej praca omawiająca funkcjonowanie klasztoru we wszystkich jego aspektach (strukturalnym, socjologicznym, gospodarczym, materialnym, kulturowym, duchowym), co więcej, dotycząca jego całych dziejów na przestrzeni blisko 500 lat i czterech epok. Dzięki temu jej zawartość wskazuje na owocne perspektywy wykorzystania metod interdyscyplinarnych (historii i jej nauk pomocniczych, historii sztuki, socjologii) dla poznania nie tylko przeszłych dziejów społeczeństw, ale także odpowiedzi na pytania aktualnie nurtujące szersze grupy społeczeństwa. Szerokie wykorzystanie dorobku historiografii amerykańskiej i zachodnioeuropejskiej obok literatury polskiej sprawiła, że w treści pracy uformowany został żywy dialog między tradycjami kulturowymi, lecz odmiennymi sposobami spojrzenia na życie religijne.

□ Jubileusz 45-lecia pracy naukowej i zawodowej

Zaszczytny jubileusz 45-lecia pracy naukowej i zawodowej świętować będą 26 października w Sali Senatu zasłużeni uniwersyteccy uczeni i pracownicy uczelni. Tak długoletnią pracą naukową i zawodową mogą poszczycić się w Uniwersytecie Wrocławskim:

- prof. MIECZYSLAW ADAMCZYK, kierownik Pracowni Pedagogiki Porównawczej;
- prof. NORBERT HONCZA, kierownik Zakładu Literatury i Kultury Współczesnej Niemiec, Austrii i Szwajcarii;
- prof. ANDRZEJ HULANICKI, kierownik Zakładu Analizy Funkcjonalnej
- prof. MARIA JAKIMIEC, kierownik Zakładu Heliofizyki i Fizyki Kosmicznej
- prof. DANUTA KONOPINSKA, Zakład Chemii Organicznej
- prof. TADEUSZ KRUPINSKI, Katedra Antropologii
- prof. JANINA ŁAWIŃSKA-TYSZKOWSKA, dyrektor Instytutu Filologii Klasycznej i Kultury Antycznej;
- prof. MICHAŁ MIERZEJEWSKI, kierownik Zakładu Geologii Strukturalnej;
- prof. HENRYK PISAREK, kierownik Zakładu Teorii Poznania i Ontologii w Instytucie Filozofii
- prof. FRANCISZEK POŁOMSKI, kierownik Instytutu Historii Państwa i Prawa
- mgr HENRYK PYKA, główny specjalista w Kwesturze
- prof. ALICJA SZASTYŃSKA-SIEMION, kierownik Zakładu Filologii Greckiej
- prof. LUDWIKA ŚLĘK, kierownik Zakładu Dawnej Literatury Polskiej
- JAN SZOPA, portier z Działu Straży Uniwersyteckiej
- prof. WOJCIECH WRZESIŃSKI, dyrektor Instytutu Historycznego
- prof. JOZEF J. ZIÓLKOWSKI, kierownik Zakładu Chemii Nieorganicznej, prorektor UW.

Jubilaci spotkają się z JM Rektorem prof. Romualdem Gellesem, z którego rąk otrzymają dyplomy z podziękowaniami za długoletnią pracę badawczą, dydaktyczną i zawodową na rzecz uczelni.

□ Prof. JAN MIODEK laureatem Nagrody Październikowej Wrocławia za rok 2000

W werdykcie Kapituły Nagrody prof. JAN MIODEK, dyrektor Instytutu Filologii Polskiej w Uniwersytecie Wrocławskim, językoznawca, dydaktyk, promotor filologicznej kadry, szermierz pięknego języka, został uhonorowany Nagrodą na nieprzerwane od kilkudziesięciu lat krzewienie zasad polszczyzny na łamach „Słowa Polskiego” oraz bezprzykładne walory popularyzatorskie autorskiego programu telewizyjnego „Ojczyzna polszczyzna”. Profesor otrzymał nagrodę Allianzu w kategorii nauka. W serialu dokumentalnym „Złote Łany”, wyróżnionym w dziedzinie „media” profesor był narratorem i lektorem. Nagradzane Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego może pochwalić się jego publikacjami.

Pozostali laureaci Nagrody Październikowej Wrocławia za 2000 rok to:

- ANATOL JAN OMELANIUK - nauczyciel, regionalista, za kilkudziesięcioletnią twórczą obecność w społecznym ruchu kultu-

ralnym, za scalanie ruchu regionalnego na Dolnym Śląsku i współorganizowanie II Kongresu Kultury Polskiej;

- ZDZISŁAW SMEKTAŁA - literat, dziennikarz, aktor, za wieloletnią współanimację legnickiego Satyrykonu oraz niezależność festiwalowego cyklu „Jazz dla mas” na łamach „Gazety Wrocławskiej”;

- JANUSZ TELEJKO - animator, autor tekstów do dzieł muzyki współczesnej, scenarzysta, za wieloletnią skuteczną działalność menedżerską w sferze kultury, a zwłaszcza za współpowołanie do życia i prowadzenie Międzynarodowego Śląskiego Festiwalu Muzycznego „Porozumienie”;

- MIROSLAW GAŚNIENIEC - pianista i kompozytor, za dorobek kompozytorski oraz współpowołanie do życia i kreowanie artystycznego wizerunku Międzynarodowego Śląskiego Festiwalu Muzycznego „Porozumienie”;

- WOJCIECH WITKIEWICZ - chirurg, uczony, dydaktyk, promotor wysoko wyspecjalizowanej kadry lekarskiej, rotarianin, za twórcze łączenie nauki z praktyką oraz skuteczne wiązanie celów społecznych z aktualnymi wymogami menedżerskimi w służbie zdrowia;

- CZESŁAW MURYKS - rzeźbiarz, malarz, rytownik, za bogatą i wartościową czterdziestoletnią twórczość artystyczną, harmonijne łączącą pasję z życiem.

Ceremonia wręczenia nagród odbyła się 19 października we wrocławskim Dworze Polskim.

□ **Nagrody Ministra Edukacji Narodowej wręczone podczas uroczystej inauguracji nowego roku akademickiego 2001/2002**

Nagrody indywidualne

- prof. WŁADYSŁAW NARKIEWICZ z Instytutu Matematycznego za monografię *The Development of Prime Number Theory: From Euclid to Hardy and Littlewood*.

- prof. STANISŁAW PRĘDOTA z Katedry Filologii Niderlandzkiej im. Erazma z Rotterdamu za publikację *Nederduytse spreekwoorden (1601) hs. Krakau*, Biblioteka Jagiellońska 2812 I.

- prof. ANDRZEJ WIKTOR z Muzeum Przyrodniczego za monografię *Agriolimacidae (Gastropoda: Pulmonata) - a systematic monograph*.

Nagrody za prace habilitacyjne

- dr hab. MIROSLAW DYMARSKI z Instytutu Politologii za pracę *Stosunki wewnętrzne wśród polskiego wychodźstwa politycznego i wojskowego we Francji i w Wielkiej Brytanii 1939 - 1945*.

- dr hab. JERZY MAROŃ z Instytutu Historycznego za pracę *Militarne aspekty wojny trzydziestoletniej na Śląsku*.

Nagrody za prace doktorskie

- dr PIOTR HĄDZEL z Instytutu Fizyki Doświadczalnej za pracę *Przejście optyczne w strukturze objętościowej <0001> tytanu. Gęstość stanów powierzchniowych na ścianie (0001) tytanu*.

- dr EWA PACHOLSKA z Zakładu Podstaw Chemii za pracę *Selenowe i tellurowe analogi porfiry i nikloporfiry - reaktywność, struktura elektronowa i molekularna*.

- dr STANISŁAW ROSIK z Instytutu Historycznego za pracę *Interpretacja chrześcijańska religii pogańskich Słowian w świetle kronik niemieckich XI - XII wieku (Thietmar, Adam z Bremy, Helmold)*.

- dr ALEKSANDER SREBRAKOWSKI z Instytutu Historycznego za pracę *Polacy w Litewskiej SRR 1944 - 1989*.

- Prof. TERESA ŁOS-NOWAK z Instytutu Politologii, autorka monografii *Stosunki międzynarodowe Teorie - systemy - uczest-*

nicy i dr BARBARA MIELNIK z Katedry Prawa Międzynarodowego i Europejskiego, autorka pracy *Obywatelstwo Unii Europejskiej odebrały nagrody indywidualne Ministra Edukacji Narodowej na spotkaniu z okazji Dnia Edukacji Narodowej 11 października 1999 w gmachu Ministerstwa Edukacji Narodowej w Warszawie*.

Nagrody zespołowe

Zespół fizyków doświadczalnych

- prof. ZBIGNIEW CZAPLA
- dr SŁAWOMIR DACKO
- dr LAURENT GUILBERT
- dr BOGUSŁAW KOSTUREK
- dr JANUSZ PRZESŁAWSKI

za cykl 23 prac na temat Własności optyczne, struktura domowa i przemiany fazowe wybranych kryształów ferroelektrycznych i ferroelastycznych.

Zespół fizyków teoretyków

- prof. JERZY LUKIERSKI
- prof. PIOTR KOSIŃSKI
- prof. PAWEŁ MASŁANKA
- dr IGOR BANDOS
- dr DMITRI SOROKIN

za cykl 4 prac dotyczący nowych koncepcji w teorii oddziaływań fundamentalnych.

Zespół chemików

- prof. PIOTR SOBOTA
- dr JOLANTA EJFLER
- dr ZOFIA JANAS
- dr LUCJAN JERZYKIEWICZ
- dr SŁAWOMIR SZAFERT
- dr JÓZEF UTKO

za cykl 15 prac na temat Badania centrów aktywnych wysoko-wydajnych katalizatorów do syntezy polimerów o nowych właściwościach.

□ **Najlepsi z najlepszych - studenci I roku uroczyste immatrykulowani podczas uroczystej inauguracji roku akademickiego 2001/2002**

Wydział Filologiczny

- IZABELA ANTOSZKOW - filologia polska
- BARTOSZ BACHURSKI - Filologia angielska
- KRZYSZTOF BALABAN - fil. słowiańska prof. rosyjski
- KAROLINA JAKUBIAK - fil. romańska prof. francuski
- GRZEGORZ JUCHNICKA - filologia klasyczna
- ŁUKASZ PAŁKA - dziennikarstwo i komunikacja społeczna
- KAMILA ŚWIDRAK - filologia germańska
- DOROTA TELEGA - bibliotekoznawstwo
- ANNA ZIELIŃSKA - filologia niderlandzka

Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych

- AGNIESZKA BAGIŃSKA - psychologia
- MACIEJ DMOCHOWSKI - historia
- ALEKSANDRA GŁOWACKA - pedagogika
- ADELA KOLIŃSKA - historia sztuki
- IZABELA MŁYNARZ - kulturoznawstwo
- AGATA NOWICKA - etnologia
- KRZYSZTOF PIŚKORSKI - archeologia

Wydział Prawa i Administracji

- KAMILA ANDRZEJEWSKA - administracja
- ANNA AUGUSTYŃIAK - prawo
- KATARZYNA PAWŁOWICZ - ekonomii

Wydział Fizyki i Astronomii

- SZYMON GUMNY - fizyka
- MACIEJ ZAPIÓR - astronomia

Wydział Nauk Przyrodniczych

- JOANNA CHOJNACKA - biologia
- MACIEJ HRYNCUK - geologia
- Karolina Łaba - ochrona środowiska

□ **Na uroczystość inauguracji roku akademickiego 2001/2002 w Auli Leopoldyńskiej przybyli**

- Prezes Instytutu Pamięci Narodowej, prof. Leon Kieres
- Wojewoda Dolnośląski, Witold Krochmal
- Przewodniczący Sejmiku Województwa Dolnośląskiego, Emilian Stańczyszyn
- Wiceprezydent Wrocławia, Jarosław Obremski
- Przewodnicząca Rady Miejskiej, Grażyna Čupailo-Tomaszewska
- Prezydent Jeleniej Góry, Józef Kusiak
- Wiceprezydent Legnicy, Janusz Ostrówka
- Przedstawiciel Prezydenta Wałbrzycha, Józef Dymalski
- Prezes Wrocławskiego Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej, prof. Włodzimierz Suleja
- Przedstawiciel Marszałka Województwa Dolnośląskiego, Grzegorz Roman
- Burmistrz Brzegu Dolnego, Aleksander Skorupa
- Burmistrz Oławy, Waldemar Wiązowski
- Burmistrz Kłodzka, Zbigniew Biernacki
- Ambasador Republiki Południowej Afryki, Sikose Mji
- Ambasador Republiki Czeskiej, Jan Misiarz
- Wicekonsul Generalny Niemiec, Horst Siffrin
- Konsul Honorowy Francji, dr Jacek Libicki
- Konsul Honorowy Rumunii, Cornel Calomfirescu
- Konsul Honorowy Meksyku, Bogdan Spiż
- Attache Ambasady Francuskiej ds. Języka Francuskiego, Dominique Ecarnot
- Senator-elekt RP, Maria Berny
- Senator-elekt RP, Bogusław Litwiniec
- Senator-elekt RP, prof. Marian Noga, rektor Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu
- Poseł-elekt RP, Teresa Jasztal
- Poseł-elekt RP, Magdalena Banaś
- Poseł-elekt RP, Janusz Krasoń
- Poseł-elekt RP, Andrzej Otręba
- Poseł-elekt RP, Antoni Stryjewski
- Poseł-elekt RP, Michał Turkiewicz
- Poseł-elekt RP, Olgierd Poniżnik, burmistrz gminy Lubomierz
- Biskup Diecezjalny Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego, ks. Ryszard Bogusz
- Delegat Biskupa Legnickiego, ks.dr Leopold Rzdokiewicz, rektor Wyższego Seminarium Duchownego w Legnicy
- Duszpasterz akademicki, ks. Mirosław Maliński
- Ks.dr Tadeusz Reroń, b. duszpasterz akademicki
- Dowódca Śląskiego Okręgu Wojskowego, gen. Jerzy Baranowski
- Dowódca III Korpusu Obrony Powietrznej, gen. Lech Majewski
- Komendant Policji Województwa Dolnośląskiego, insp. Andrzej Matejuk
- Komendant Miejski Policji we Wrocławiu, mł.insp. Edward Kucharski
- Komendant Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej, płk. Wojciech Adamski
- Rektor Uniwersytetu w Zielonej Górze, prof. Michał Kisielewicz
- Rektor Politechniki Wrocławskiej, prof. Andrzej Mulak
- Rektor Akademii Medycznej, prof. Leszek Paradowski
- Rektor Akademii Rolniczej, prof. Tadeusz Szulc
- Rektor Akademii Wychowania Fizycznego, prof. Zdzisław Zagrobelny
- Rektor Akademii Sztuk Pięknych, prof. Zbigniew Horbowy
- Rektor Akademii Muzycznej, prof. Jerzy Mroziak
- Rektor Papieskiego Wydziału Teologicznego, ks.prof. Ignacy Dec
- Komendant-Rektor Wyższej Szkoły Oficerskiej, gen.bryg. Ryszard Lackner
- Rektor Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej, prof. Jacek Radomski
- Rektor Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Legnicy, prof. Stanisław Dąbrowski
- Rektor Kolegium Karkonoskiego, prof. Tomasz Winnicki
- Dyrektor Polskiej Placówki Naukowej PAN w Paryżu, prof. Henryk Ratajczak
- Wiceprezes Wrocławskiego Oddziału PAN, prof. Mieczysław Klimowicz
- Dolnośląski Kurator Oświaty, dr Zbigniew Paśko
- Dyrektor Nauczycielskiego Kolegium Języków Obcych, Anna Karp
- Prezes Niemiecko-Polskiego Towarzystwa Uniwersytetu Wrocławskiego, prof. Norbert Heisig
- Członek Zarządu Niemiecko-Polskiego Towarzystwa Uniwersytetu Wrocławskiego, prof. Waldemar Kozuszek
- Prezes Towarzystwa im. Edyty Stein, dr Marian Łukaszewicz
- Prezes Zarządu Okręgu Dolnośląskiego Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, ppłk. Zygmunt Szumowski
- Prokurator Okręgowy, Jerzy Skorupka
- Szef Prokuratury Apelacyjnej, Jerzy Michalski
- Dziekan Okręgowej Izby Radców Prawnych, Jan Łoziński
- Prezes Banku Zachodniego WBK S.A. we Wrocławiu, Aleksander Kompf
- Dyrektor Oddziału Banku Handlowego SA we Wrocławiu, Andrzej Kusz
- Dyrektor Oddziału Banku Ochrony Środowiska SA we Wrocławiu, dr Janusz Zierkiewicz
- Dyrektor Oddziału Okręgowego NBP, Jan Szuba
- Dyrektor Oddziału Regionalnego Banku Śląskiego S.A., Marek Tomczuk
- Dyrektor Oddziału Regionalnego BRE Bank S.A., Halina Zaremba
- Dyrektor Oddziału Regionalnego PKO BP S.A., Edward Kawicki
- Dyrektor Oddziału Fortis Banku S.A, Krzysztof Orzech
- Dyrektor Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego, prof. Wojciech Witkiewicz
- Prezes Zarządu Budexpol Skanska sp. z o.o., Andrzej Medyński

□ **Życzenia na nowy rok akademicki przesłali**

- Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, Aleksander Kwaśniewski,
- Prezes Instytutu Pamięci Narodowej, prof. Leon Kieres
- Minister Edukacji Narodowej, prof. Edmund Wittbrodt
- Minister Nauki, Przewodniczący Komitetu Badań Naukowych, prof. Andrzej Wiszniewski
- Przewodniczący Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, prof. Andrzej Pelczar
- Członek Zarządu Województwa Dolnośląskiego, Grzegorz Roman
- Prymas Polski, Józef Kardynał Glemp
- Nuncjusz Apostolski w Polsce, ks. bp. Józef Kowalczyk
- Biskup Legnicki, Tadeusz Rybak
- Biskup Polowy Wojska Polskiego, Sławoj Leszek Głódz
- Poseł-elekt RP, Antoni Stryjewski
- Konsul Generalny Republiki Federalnej Niemiec, Peter F. Ohr
- Konsul Generalny Federacji Rosyjskiej, Aleksander Jakowienko
- Prezes Polskiej Akademii Nauk, prof. Mirosław Mossakowski
- Prezes Polskiej Akademii Umiejętności, prof. Andrzej Białas
- Prezes Instytutu Problemów Współczesnej Cywilizacji, prof. Marek Dietrich
- Doktor honoris causa Uniwersytetu Wrocławskiego, prof. Gerard Labuda
- Rektor Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu, ks.prof. Ignacy Dec
- Rektor Uniwersytetu Opolskiego, prof. Stanisław S. Nicieja
- Rektor Uniwersytetu Warszawskiego, prof. Piotr Węgleński
- Rektor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, prof. Jan Kopcewicz
- Rektor Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, prof. Ryszard Górecki
- Rektor Uniwersytetu Łódzkiego, prof. Stanisław Liszewski
- Rektor Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, ks.prof. Andrzej Szostek
- Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego, prof. Franciszek Ziejka
- Rektor Uniwersytetu w Białymstoku, prof. Adam Jamróż
- Rektor Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, prof.bp. Tadeusz Pieronek
- Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego, prof. Michał Kisielewicz
- Rektor Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, prof. Marian Harasimiuk
- Rektor Akademii Polonijnej w Częstochowie, ks. Andrzej Kryński
- Rektor Litewskiego Uniwersytetu Prawa, prof. Alvydas Pumputis
- Rektor Uniwersytetu Karola w Pradze, prof.ing. Ivan Wilhelm
- Prezes Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej, prof. Maciej Grabski
- Towarzystwo Niemiecko-Polskie Uniwersytetu Wrocławskiego, prof. Roman Marciniak
- Dowódca Śląskiego Okręgu Wojskowego, gen.bry. Jerzy Baranowski
- Komendant Miejski Policji we Wrocławiu, mł.insp. Edward Kucharski

□ **Stypendium Ministra Edukacji Narodowej w roku akademickim 2001/2002 otrzymało 32 studentów**

- Włodzimierz Bąk, IV rok matematyki
- Przemysław Boratyński, III rok chemii
- Aleksandra Borek, IV rok politologii
- Jarosław Byrka, III rok informatyki
- Joanna Czernek, IV rok politologii
- Tomasz Elsner, IV rok matematyki
- Marcin Fronia, V rok socjologii
- Eunika Katarzyna Frydrych, V rok politologii
- Monika Golanowska, III rok politologii
- Bartłomiej Gruszka, V rok archeologii
- Łukasz Kaiser, II rok informatyki
- Katarzyna Kłodowska, IV rok stosunków międzynarodowych
- Bartosz Krupski, IV rok filologii polskiej
- Anna Krystek, V rok matematyki
- Adam Mrozowski, V rok socjologii
- David Nieto - Rasiński, V rok filologii polskiej
- Ewa Ogórek, V rok politologii

- Michał Olech, IV rok matematyki
- Aleksandra Pankiewicz, V rok archeologii
- Magdalena Parus, V rok kulturoznawstwa
- Magdalena Piotrowska, IV rok politologii
- Anna Przyborska - Borkowicz, V rok kulturoznawstwa
- Zbigniew Raczkiewicz, IV rok stosunków międzynarodowych
- Sławomir Rzeszółtko, IV rok stosunków międzynarodowych
- Paweł Siemek, V rok filozofii
- Patrycja Sokółowska, IV rok stosunków międzynarodowych
- Teresa Szymczyk, V rok historii sztuki
- Joanna Tegnerowicz, V rok socjologii
- Weronika Olga Tkocz, IV rok stosunków międzynarodowych
- Piotr Wieczorek, IV rok informatyki
- Amalia Woźna, V rok filozofii
- Michał Załęski, V rok informatyki

Wyróżnieni stypendyści ministra odbiorą dyplomy z rąk rektora na uroczystości w Sali Senatu, 25 października.

KRONIKA

Kościół katolicki na Syberii

26-28 czerwca 2001 odbyła się, zorganizowana przez Ośrodek Badań Wschodnich i Instytut Historyczny Uniwersytetu Wrocławskiego, Centrum Duchowości Klaretyńskiej oraz Oddział Dolnośląski Stowarzyszenia WSPÓLNOTA POLSKA, międzynarodowa konferencja naukowa na temat *Kościół katolicki na Syberii. Historia - Teraźniejszość - Przyszłość*. Sesja plenarna rozpoczęła się w Auli Leopoldyńskiej Uniwersytetu Wrocławskiego, a dalsze obrady w trzech sesjach problemowych toczyły się w pięknie położonym Centrum Duchowości Klaretyńskiej w Krzydlinie Małej pod Wrocławiem. Koordynatorem był dr Antoni Kuczyński, kierownik Ośrodka Badań Wschodnich UW. Przypomnijmy, że była to już czwarta międzynarodowa konferencja zorganizowana z inicjatywy Ośrodka Badań Wschodnich UW. Trzy poprzednie odbyły się: w 1994r. nt. *Polacy w Kazachstanie. Historia i współczesność*, w 1997r. nt. *Syberia w historii i kulturze narodu polskiego* i w 1999r. pod nazwą *Bronisław Piłsudski i jego dziedzictwo naukowe*. W programie sesji znalazło się ponad czterdzieści referatów, w tym kilkanaście zgłoszonych przez badaczy z Syberii i z Rosji, zarówno historyków znanych już z dotychczasowych publikacji, jak i początkujących naukowców zainteresowanych tematyką sesji. Przeważała tematyka historyczna, co wynikało z faktu, że przez kilkadziesiąt lat istnienia ZSRR jakiegokolwiek badania dotyczące Kościoła katolickiego w Rosji i na Syberii były niemożliwe z braku dostępu do źródeł archiwalnych i od niedawna dopiero archiwa w różnych krajach b. ZSRR stały się dostępne dla historyków. Jak się okazuje badania te prowadzi obecnie grupa zainteresowanych tą problematyką historyków rosyjskich. Znany ogólnie skądinąd fakt obecności katolików na Syberii już w XVII w. i powstania tam w pierwszych latach XIX w. parafii katolickich, został ukazany, dzięki badaniom archiwalnym, w nowym i pełniejszym świetle. W odniesieniu do czasu istnienia ZSRR w kilku referatach zwrócono uwagę na mało znane dotychczas, ukryte i bardzo intensywne życie religijne oparte o konspiracyjne duszpasterstwo w łagrach i na zesłaniu prowadzone przez więzionych i zesłanych księży katolickich różnych narodowości, w tym oczywiście polskich oraz na jego ważną rolę moralną i psychologiczną w przetrwaniu ekstremalnych sytuacji życiowych, w jakich znajdowali się często więźniowie łagrów i zesłańcy. Był to, jak pisał w swoich wspomnieniach długoletni więzień sowieckich łagrów na Syberii w latach 1945-1956, amerykański jezuita polskiego pochodzenia, O. Walter Ciszek, *Kościół mężczyzn i kobiet pełnych poświęcenia i oddania Bogu. Kościół utworzony z przesładowań i rozczarowań, wypróbowany jak złoto w piecu*. Niezamyślnym rezultatem konferencji, mającym aktualną i ważną wymowę, jak stwierdzenie, że Kościół katolicki na Syberii i w Rosji, nie jest tam, wbrew lansowanym

niekiedy przez nieprzyjazne mu środowiska opiniom, wyznaniem nowym, lecz na ziemiach tych istnieje od stuleci. Jego wspólnoty i świątynie powstały tam z autentycznych potrzeb religijnych i bardzo często tworzyli je ludzie, którzy się tam znaleźli wbrew własnej woli.

*Ks.prof. Roman Dzwonkowski SAC
Katolicki Uniwersytet Lubelski*

Uczestnicy konferencji wystosowali list do Ojca Świętego, w którym podkreślono radość z Jego pielgrzymki na Ukrainę:

Krzydlina Mała, 28.06.2001 r.

Jego Świątobliwość
Ojciec Święty Jan Paweł II
Watykan

Ukochany Ojciec Święty!

W dniach historycznej pielgrzymki Ojca Świętego na Ukrainę odbyła się na Uniwersytecie Wrocławskim i w Centrum Duchowości Klaretyńskiej w Krzydlinie Małej pod Wrocławiem międzynarodowa konferencja naukowa pod nazwą *Kościół katolicki na Syberii. Historia - Teraźniejszość - Przyszłość*.

Uczestnicy konferencji składają Ojcu Świętemu wyrazy najgłębszego szacunku i oddania, wielkiej radości z braterskiego spotkania z Kościołami i ludźmi bliskiej naszemu sercu Ukrainy, a także nadziei, że również mieszkańcy Rosji, a w szczególności Syberii, doczekają się pielgrzymki Ojca Świętego do ich kraju.

Zapewniamy Ojca Świętego o naszej gorącej modlitwie w intencji pojednania narodów i wszystkich ludzi wierzących w Chrystusa.

Podpisy uczestników konferencji

Posiedzenie Prezydium KRASP

14 września 2001 r. odbyło się w Politechnice Warszawskiej posiedzenie Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, które tworzą rektorzy: Janusz Czerwiński, Stefan Jurga, Włodzimierz Kluciński, Antoni Komorowski, Andrzej Mulak, Zbigniew Puchalski, Stanisław Rodziński, Michał Śliwa, Piotr Węgleński, Jan Wojtyła i przewodniczący KRASP, rektor Jerzy Woźnicki. Zgromadzeni ocenili sytuację w szkolnictwie wyższym, dyskutując nowelizację ustawy o szkolnictwie wyższym, problemy z budżetem państwa i maturę 2002. Sprawę zwiększania wynagrodzeń pracowników szkół wyższych wynikającego z przyjęcia ustawy o zmianie ustawy o szkolnictwie wyższym zawarto w uchwale a zasady zgłaszania kandydatów na członków Państwowej Komisji Akredytacyj-

nej przez senaty uczelni zamieszczono w stanowisku Prezydium KRASP (p. str 35). Rektorzy dyskutowali powołanie członków i przewodniczącego Komisji Akredytacyjnej KRASP; sprawę odłożono na kolejne spotkanie. Rektorzy przyjęli też stanowisko w sprawie rozwoju infrastruktury informacyjnej dla potrzeb nauki i szkolnictwa wyższego (sieć PIONIER), popierając działania mające na celu rozwój tej infrastruktury. Tworzenie nowej generacji rozwiązań sieciowych powinno być jednak poprzedzone dokładną analizą wszelkich możliwych wariantów. Szczególnie dokładnego rozpatrzenia wymaga celowość realizacji własnych inwestycji sfery nauki w zakresie budowy międzymiastowych sieci rozległych jako alternatywy wobec dzierżawienia połączeń sieciowych. Gdy celowe będą własne inwestycje, wówczas należy przyjąć model współwłasności całej infrastruktury sieciowej przez reprezentatywną grupę ośrodków naukowych, a ich przedstawiciele powinni ustanowić organ nadzorujący realizację inwestycji, a w przyszłości eksploatację zbudowanej sieci. KRASP zareagowała na wydarzenia w USA. O godz. 12 Prezydium przerwało obrady, aby 3-minutowym milczeniem uczcić ofiary terrorystycznych ataków na terytorium Stanów Zjednoczonych. W związku z wydarzeniami w USA przewodniczący KRASP wystosował list do prezydenta Association of American Universities. Jego kopia została przekazana ambasadorowi USA w Warszawie. Rektorzy zostali poinformowani o planowanym na 17 września podpisaniu przez Prezydenta RP ustawy regulującej status szpitali klinicznych zgodnie ze stanowiskiem rektorów uczelni medycznych i KRASP. Tak więc zakończyły się sukcesem długotrwałe starania KRUM, wsparte aktywnymi działaniami KRASP, o włączenie szpitali klinicznych do uczelni medycznych.

Rektorzy omówili sprawę naruszenia autonomii Akademii Rolniczej w Krakowie i UMCS w Lublinie w związku z utworzeniem Uniwersytetu Rzeszowskiego. Senat RP zatwierdził powołanie nowego uniwersytetu akceptując zapis zwrotu uczelni przez państwo równowartości obiektów dydaktycznych przejętych przez nową uczelnię.

Dyskutowano rozporządzenie przewodniczącego KBN w sprawie kryteriów i trybu przyznawania i rozliczania środków ustalanych w budżecie państwa na naukę. KRASP powołała komisję w związku z wnioskami nowo utworzonych uczelni - Uniwersytetu Zielonogórskiego i Uniwersytetu Rzeszowskiego - o przyjęcie do KRASP jako członka i wnioskiem Wyższej Szkoły im. Pawła Włodkiewicza w Płocku o nadanie statusu uczelni stowarzyszonej z KRASP.

X Sympozjum „Współczesne problemy hydrogeologii” 17-19 września 2001 r. odbyło się ogólnopolskie X Sympozjum „Współczesne problemy hydrogeologii”. Sympozjum organizowały Zakłady Hydrogeologii Stosowanej i Podstawowej z Instytutu Nauk Geologicznych Uniwersytetu Wrocławskiego. Odbywało się ono w szczególnym okresie. Zbiegało się bowiem z początkowym etapem obchodów 300-lecia Uniwersytetu Wrocławskiego oraz 30. rocznicą powołania Zakładu Hydrogeologii w naszej Uczelni, od 2000 roku podzielonego na dwa zakłady. Również miejsce sympozjum było szczególne - był to Międzynarodowy Dom Spotkań Młodzieży w Krzyżowej koło Świdnicy. W miejscu dzisiejszego kompleksu budynków MDSM znajdował się majątek ziemski H. J. von Moltke, jednego z założycieli antynazistowskiej grupy zwanej „Kręgiem z Krzyżowej”. W listopadzie 1989 roku premier Polski T. Mazowiecki oraz kanclerz Niemiec H. Kohl wzięli tu udział w pamiątkowej „Mszy Pojednania”.

Patronat honorowy nad sympozjum sprawował J.M. Rektor Uniwersytetu Wrocławskiego prof. Romuald Gelles. Przewodniczyła Komitetowi Naukowemu i Organizacyjnemu prof. Tatiana Bocheńska.

Ogólnopolskie sympozja naukowe „Współczesne problemy hydrogeologii” począwszy od 1980 roku są organizowane co dwa, trzy lata, każdorazowo przez inny ośrodek naukowy w kraju. Uniwersytet Wrocławski już po raz trzeci w ostatnim dwudziestoleciu jest wiodącym organizatorem sympozjum.

W sympozjum brało udział 165 uczestników - hydrogeologów z różnych ośrodków naukowych Polski. Obrady toczyły się w

pięciu sesjach plenarnych i w czterech równoległych tematycznych oraz jednej terenowej. Wygłoszono 30 referatów o tematyce wybranej na podstawie 105 artykułów opublikowanych w X tomie „Współczesne problemy hydrogeologii”. Tomy tej serii wydawniczej towarzyszą każdorazowo kolejnemu odbywającemu się sympozjum. Prace prezentowane w tomie X ujawniają skalę problemów naukowych, zainteresowania badawcze i różnorodność tematyki wobec której staje polska hydrogeologia na początku trzeciego tysiąclecia. Artykuły zostały opracowane przez specjalistów zatrudnionych w uczelniach, instytucjach naukowych oraz jednostkach gospodarczo-przemysłowych. Tradycyjnie już treść tomu jest konfrontacją wiedzy zdobytej na drodze badań i dociekań naukowych z zastosowaniem jej w praktyce. Prace kwalifikowano do druku na podstawie recenzji. Wszystkie, które uzyskały recenzję pozytywną podzielono na sześć grup tematycznych: regionalne problemy hydrogeologii; zasoby wód podziemnych, ich odnawialność i wykorzystanie; skład chemiczny wód podziemnych, wody mineralne, lecznicze i termalne; gospodarowanie wodami podziemnymi, ich monitoring i ochrona; hydrogeologia obszarów górniczych i terenów zurbanizowanych; nowe metody i rozwiązania w hydrogeologii. Taka tematyka odpowiadała treści referatów i obrad w poszczególnych sesjach.

X tom „Współczesne problemy hydrogeologii” został opracowany redakcyjnie i przygotowany do druku przez profesorów T. Bocheńską i S. Staškę. Recenzje artykułów opracowali w znakomitej większości uczeni spoza Wrocławia. Pomocy w sfinansowaniu X tomu udzieliły władze Uniwersytetu oraz Państwowego Instytutu Geologicznego - Oddziału Dolnośląskiego.

Przy organizacji Sympozjum z Uniwersytetem Wrocławskim współpracowali hydrogeolodzy z Politechniką Wrocławską, Akademią Rolniczą we Wrocławiu i Państwowego Instytutu Geologicznego - Oddziału Dolnośląskiego.

XXVI Międzynarodowa Szkoła Fizyki Ferroelektryków 17 - 21 września 2001 roku, w Wójtowicach, w hotelu „Pod Dębem” odbyła się XXVI Międzynarodowa Szkoła Fizyki Ferroelektryków. Wzięło w niej udział 54 uczestników krajowych i zagranicznych w tym : 3 osoby z Francji (Uniwersytet w Grenoble, Uniwersytet w Metz), 5 osób z Niemiec (Uniwersytet w Lipsku, Uniwersytet w Halle), 2 osoby z Rosji (Instytut Kryształografii w Moskwie, Uniwersytet w Petersburgu), 3 osoby z Ukrainy (Instytut Fizyki Fazy Skondensowanej we Lwowie) oraz osoby z Uniwersytetu Śląskiego, Uniwersytetu A. Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Opolskiego, Akademii Pedagogicznej w Krakowie, Polskiej Akademii Nauk w Poznaniu, Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach, Politechniki Częstochowskiej, Polskiej Akademii Nauk we Wrocławiu i Uniwersytetu Wrocławskiego.

W trakcie konferencji wygłoszono 21 wykładów oraz przedstawiono 28 posterów w dwóch sesjach posterowych.

XXVI Międzynarodowa Szkoła Fizyki Ferroelektryków została zorganizowana przez Instytut Fizyki Doświadczalnej Uniwersytetu Wrocławskiego przy współpracy Instytutu Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych Polskiej Akademii Nauk we Wrocławiu. Tematem konferencji były przemiany fazowe oraz własności kryształów ferroicznych tj. ferroelektryków i ferroelastyków . Podczas szkoły przedstawiane były najnowsze idee teoretyczne, metody badawcze i wyniki doświadczalne dotyczące przemian fazowych oraz własności tych materiałów i własności struktury domenowej ferroelektryków i ferroelastyków. Językiem wykładowym konferencji był język angielski.

Obradowało KRUWiO

21 września 2001 spotkało się Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola w Wyższej Szkole Oficerskiej im. Tadeusza Kościuszki we Wrocławiu. Prof. Andrzej Mulak, rektor PWr., omówił tematykę obrad Prezydium KRASP, odbytych 14 września w Politechnice Warszawskiej. Poddano ocenie nowelizację ustawy o szkolnictwie wyższym i omówiono zasady zgłaszania kandydatów na członków Państwowej Komisji Akredy-

tacyjnej przez senaty uczelni. Prezydium KRASP zaproponowało powołanie komisji akredytacyjnej, skupiającej przewodniczących komisji branżowych dla celów reprezentacji wobec zagranicy i sformułowało stanowisko popierające działania w sprawie rozwoju infrastruktury informatycznej dla potrzeb nauki i szkolnictwa wyższego. Dyskutowano naruszenie autonomii dwóch uczelni w związku z utworzeniem Uniwersytetu Rzeszowskiego. Rektorzy zapoznani zostali z treścią uchwały Prezydium KRASP w sprawie zwiększenia wynagrodzeń pracowników szkół wyższych na podstawie znowelizowanej ustawy.

Prof. Romuald Gelles w podsumowaniu dyskusji podkreślił, że oczekuje się na zarządzenia wykonawcze z MEN w sprawie podwyżki akademickich uposażeń a w kwestii uzgodnień kandydatów środowiskowych do PKA zaoferował spotkanie z kandydatami w zależności od potrzeb rektorów. Kandydaci powinni zostać zatwierdzeni przez Senaty uczelni.

Prof. A. Mulak, jako przewodniczący Komisji ds. Integracji, Partnerstwa i Standardów Akademickich KRASP, podkreślił duże zaangażowanie środowiska akademickiego w przygotowanie nowej matury, a także dużą aktywność branżowych i regionalnych Konferencji Rektorów oraz KRASP w opracowaniu projektu nowej ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Na podkreślenie zasługuje zainicjowana oddolnie akredytacja. Rektorzy zrelacjonowali przygotowania uczelni do inauguracji nowego roku akademickiego i omówili program obchodów Święta Nauki Wrocławskiej - 15 listopada 2001r. Politechnika Wroclawska zorganizuje święto uczelni w przeddzień Święta Nauki.

Kolegium Rektorów wysoko oceniło przebieg tegorocznego Festiwalu Nauki. Rektorzy objęli patronatem drugą edycję Szkoły Młodych Przedsiębiorców zorganizowaną przez Biuro Karier i Promocji Kadr przy Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu.

Prof. A. Mulak zaproponował zainteresowanie się środowiskiem studentów z Bliskiego Wschodu. Rektorzy uznali potrzebę zapoznania się z problemami nękającymi młodzież akademicką, wśród nich z dotkliwym problemem narkomanii.

Dr Z. Tagowski poinformował w imieniu marszałka województwa dolnośląskiego o planowanym na 16-17 listopada spotkaniu III Dolnośląskiego Forum Politycznego i Gospodarczego w Krzyżowej i o propozycji podpisania przez Konwent Stowarzyszeń Pracodawców i Samorządowców porozumienia o współpracy z uczelniami w zakresie formułowania strategii edukacyjnej.

Przewodniczący prof. R. Gelles pogratulował władzom Akademii Muzycznej skutecznych zabiegów o przydzielenie działki obok uczelni pod budowę sali koncertowej.

Kontrola wykorzystania dotacji na inwestycje aparaturowe

18-20 września 2001 r., na polecenie Ministra Nauki - Przewodniczącego Komitetu Badań Naukowych, została przeprowadzona kontrola wykorzystania dotacji na inwestycje aparaturowe. Kontrolą zostały objęte zadania inwestycyjne z roku 1994 (dotacja KBN nr 920/IA/105/94 w wysokości 1.412.000 PLZ) oraz z roku 1998 (dotacja KBN nr 2930/IA/105/98 w wysokości 2.150.000 PLZ). Głównymi kryteriami kontroli była zasadność wydatkowania środków oraz efektywność poszczególnych inwestycji.

Kontrolę przeprowadzono na Wydziale Chemii oraz w Instytutach: Botaniki, Biochemii i Biologii Molekularnej oraz Nauk Geologicznych.

W wyniku kontroli stwierdzono w pełni zasadność wydatkowania środków finansowych na poszczególne zadania inwestycyjne. Najwyższą ocenę efektywności inwestycji - 10 pkt. (w skali 10 punktowej) - uzyskały zadania inwestycyjne na Wydziale Chemii. W odniesieniu do tych inwestycji protokół pokontrolny stwierdza: „Sposób wykorzystania, udostępniania aparatury innym użytkownikom oraz uzyskane wyniki potwierdzają w pełni zasadność wydatkowania środków finansowych uzyskanych z KBN na realizację aparatury”.

Zadania inwestycyjne w Instytucie Nauk Geologicznych uzyskały ocenę efektywności 8 pkt. W pozostałych jednostkach

nie oceniono efektywności inwestycji ponieważ były to urządzenia podstawowe i niezbędne do prac badawczych, takie jak wirówki i mikroskopy.

Reasumując w wyniku kontroli Uniwersytet uzyskał bardzo dobrą ocenę w zakresie zasadności i efektywności inwestycji aparaturowych.

Maria Janyszek-Pacuszko

III - International Conference on Arthropods: Chemical, Physiological and Environmental Aspects Stefan Kopec Memorial Conference

23-28 września 2001 r. w Łądku Zdroju odbyła się *III-International Conference on Arthropods: Chemical, Physiological and Environmental Aspects Stefan Kopec Memorial Conference*.

W konferencji odbywającej się w języku angielskim wzięło udział 71 specjalistów z dziedziny chemii i biologii owadów, w tym krajowych 39 oraz 32 uczonych z zagranicy z następujących krajów: USA, Belgii, Wielkiej Brytanii, Rosji, Japonii, Francji, Czech, Węgier, Włoch, Niemiec oraz Izraela. Są to najwybitniejsi, o światowej renomie specjaliści w dyscyplinach naukowych, dotyczących chemii, fizjologii i endokrynologii stawonogów oraz zagadnień ochrony środowiska w aspekcie poszukiwania ekologicznie bezpiecznych metod kontroli szkodliwych stawonogów. Na konferencji przedstawiono efekty najnowszych badań i osiągnięć dotyczących wyżej wymienionych zagadnień.

Konferencja była dedykowana pamięci polskiego uczonego profesora Stefana Kopcia, uznanego za ojca endokrynologii owadów i innych stawonogów znanego wśród biologów na całym świecie. Pamięć prof. Kopcia została uczczona specjalnym wykładem, który wygłosił znakomity, o światowej sławie entomofizjolog dr Frantisek Sehnal z Czech pt.: „Insect neurohormones: State of the art”. W programie naukowym konferencji przedstawiono 8 wykładów plenarnych, 7 wykładów sekcyjnych oraz 50 doniesień w formie 20 minutowych komunikatów ustnych lub w postaci plakatowej. W dyskusji kończącej konferencję uczestnicy zgodnie stwierdzili konieczność organizowania tego typu spotkania naukowego cyklicznie co 3 lata. W konferencji uczestniczyli również doktoranci i studenci z kierunków chemicznych, biologicznych i ochrony środowiska. Materiały konferencyjne wydano w formie książki, gdzie zamieszczono streszczenia doniesień pt. *III-rd International Conference on Arthropods: Chemical, Physiological and Environmental Aspects*. Pełne teksty referatów będą opublikowane w książce pt. „Arthropods-2001”. *Chemical, Physiological and Environmental Aspects*”.

Głównym organizatorem konferencji był Wydział Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego (WCh UWr.) przy współpracy Uniwersytetu A. Mickiewicza w Poznaniu (UAM), Instytutu Ochrony Roślin w Poznaniu (IOR), Akademii Rolniczej (AR) we Wrocławiu, Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego (SGGW) w Warszawie oraz Śląskiej Akademii Medycznej w Zabrzu (ŚAM). W skład komitetu organizacyjnego pod przewodnictwem prof. Danuty Konopińskiej (WCh UWr.) wchodziły następujące osoby: prof. S. Ignatowicz (SGGW, Warszawa), prof. H. Kozłowski (WCh UWr.), prof. J. Nawrot (IOR w Poznaniu), prof. A. Plech (ŚAM w Zabrzu), prof. G. Rosiński (UAM w Poznaniu), prof. C. Wawrzeńczyk (AR we Wrocławiu) oraz sekretariat naukowy, w którego skład wchodziły następujące osoby z WCh UWr.: dr M. Kuczer, mgr D. Lombarska-Sliwińska, dr M. Lisowski, dr Bolesław Picur, mgr I. Woźnica i mgr A. Bahyrycz. Konferencja uzyskała wsparcie finansowe MEN, Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego, firmy Fujitsu Company FQS Poland Sp. z o.o. oraz firmy Olympus Optical Polska Sp. z o.o.

II Sesja Naukowa Doktorantów na Wydziale Chemii UWr.

W dniach 25 września - 2 października 2001 r. odbyła się na Wydziale Chemii UWr. Sesja Naukowa, na której słuchacze Studium Doktoranckiego prezentowali na posterach najistotniejsze wyniki swoich badań uzyskane w ostatnim roku. Była to już druga taka prezentacja, pierwsza miała miejsce w czerwcu 2000 r. Sesja posterowa była doskonałą okazją do podsumowa-

nia pewnego etapu własnej pracy i porównania swoich osiągnięć z osiągnięciami innych. Stąd dyskusje przy posterach były ożywione i to zarówno w gronie doktorantów, jak i przy udziale pracowników, a także studentów. Obok wartości merytorycznych widoczna była także bardzo atrakcyjna strona graficzna wielu prac, wynikająca zarówno z przemyślanej koncepcji jak i sprawnego posługiwania się programami komputerowymi.

Na Sesji przedstawiono 46 posterów, które zostały wnikliwie ocenione przez Komisję w składzie: profesorowie. Z. Ciunik, R. Jakubas, L. Latos-Grażyński, Z. Szewczuk. Wyróżniono prace, które przedstawili następujący autorzy: mgr Marek Łuczowski, mgr Miłosz Pawlicki, mgr Szymon Przybylak, mgr Katarzyna Zielińska (wyróżnienia I stopnia) oraz mgr Iwona Bryndal, mgr Marcin Stępień, mgr Maciej Wojtaś, mgr Elżbie-

ta Gumienna-Kontecka, mgr Magdalena Sałdyka (wyróżnienia II stopnia). Podsumowanie Sesji Naukowej i uroczyste wręczenie dyplomów laureatom odbyło się na specjalnym seminarium doktorantów z udziałem prorektora, prof. J. J. Ziółkowskiego, dziekana Wydziału, prof. J. P. Hawranka oraz członków Komisji Konkursowej. Następnie odbyła się immatrykulacja doktorantów I roku, którzy otrzymali indeksy z rąk prorektora J. Ziółkowskiego. Była to pierwsza immatrykulacja doktorantów na naszym Wydziale, ale na pewno warto tę tradycję kontynuować.

Seminarium zakończyła część towarzyska z kawą, herbatą oraz kanapkami przygotowanymi przez Panie z Klubu Wydziałowego. Wszyscy doktoranci otrzymali także upominki w postaci książek i kalendarzy.

prof. Anna M. Trzeciak
Kierownik Studium Doktoranckiego

Z OBRAD SENATU UWr.

26 września 2001

Obradom przewodniczył Rektor, prof. ROMUALD GELLES, który wręczył na wstępie mianowania na stanowisko profesora.

W części roboczej Senat przyjął wniosek dotyczący

mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas nieokreślony
dr. hab. MARKA GÓRNEGO w Instytucie Historycznym
dr. hab. WITOLDA SZKOTNICKIEGO w Katedrze Prawa Karnego Materialnego

zatrudnienia i mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego na 5 lat
dr. hab. ALICJI KUCZYŃSKIEJ w Instytucie Psychologii;
dr. hab. ANDRZEJA SZMAJKI w Instytucie Psychologii

Senat przyjął wniosek w sprawie

utworzenia funduszu stypendialnego dla pracowników naukowych Uniwersytetu Wrocławskiego

zmiany nazwy Wydziału Prawa i Administracji na Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii

Senat wprowadził

poprawki do Zarządzenia Rektora nr 34/2001 z dnia 2 lipca 2001 dotyczącego opłat za zajęcia dydaktyczne

Nawiązując do Załącznika nr 3 do Zarządzenia Rektora nr 34/2001 z dnia 2 lipca 2001 r. w sprawie opłat za zajęcia dydaktyczne stanowiącego o opłatach za zajęcia dydaktyczne na studiach zaocznych i wieczorowych w roku akademickim 2001/2002, Senat Uniwersytetu Wrocławskiego podjął uchwałę w sprawie wprowadzenia następujących zmian:

I. do § 6 pkt. 6 w brzmieniu „Student zalegający z opłatami nie może uzyskać wpisu na następny semestr” dopisać, iż Wydział Prawa i Administracji dopuszcza opóźnienie wpisu i opłaty za semestr pod warunkiem uiszczenia dodatkowej kwoty w wysokości 100 zł.

II. do zapisu o odpłatności za powtarzanie przedmiotu w brzmieniu:

„W przypadku powtarzania na studiach zaocznych i wieczorowych całego semestru student wnosi 100% odpłatności za dany semestr studiów, natomiast przy powtarzaniu przedmiotów na kierunkach:

a) humanistycznych (z wyjątkiem prawa, administracji, ekonomii) płaci 20% stawki semestralnej za każdy powtarzany przedmiot jednak nie więcej niż 100% opłaty semestralnej,
b) eksperymentalnych według stawek ustalonych za powtarzanie na studiach dziennych”

dopisać:
I. prawo, administracja, ekonomia płaci 25% stawki semestralnej za każdy powtarzany przedmiot, jednak nie więcej niż 100% stawki semestralnej,

II. studenci zaoczeni, którzy powtarzają II rok ekonomii lub III rok prawa i administracji (w nowym trybie studiowania) płacą 25% stawki rocznej za każdy powtarzany przedmiot, jednak nie więcej niż 100% opłaty rocznej.

Senat wysłuchał

propozycji projektu pisma okólnego w sprawie zatrudnienia nauczycieli akademickich w innych uczelniach i pełnionych przez nich funkcjach

Senat wysłuchał informacji na temat

przebiegu rekrutacji w roku akademickim 2001/2002
 Wydawnictwa Uniwersytetu Wrocławskiego
 udziału Uniwersytetu Wrocławskiego w V Programie Ramowym Unii Europejskiej

Rektor prof. ROMUALD GELLES poinformował Senatorów o zamiarze wprowadzenia do porządku obrad kolejnego Senatu UWr - 24 października 2001r. informacji dotyczącej powołania Wydziału Teologicznego na Uniwersytecie Wrocławskim. W związku z tym wnioskiem Ks. prof. Ignacy Dec, rektor Papieskiego Wydziału Teologicznego przesłał pisemne oświadczenie, że Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu podjął starania o uzyskanie finansowania z budżetu Państwa. W tym celu wystąpił 8 maja br. do Kościelnej Komisji Konkordatowej z odpowiednim pismem. Ponadto 19 września br. Papieski Wydział Teologiczny zgłosił do Uniwersyteckiej Komisji Akredytacyjnej deklarację przystąpienia do procedury akredytacyjnej na kierunku teologia.

WYDAWNICTWO UNIwersYTETU WROCLAWSKIEGO

Przed rokiem misję wyprowadzenia Wydawnictwa Uniwersytetu Wrocławskiego z zadłużenia podjął prof. Marek Górny. Na obradach Senatu powiedział, że jego działania, zaakceptowane przez władze rektorskie, a także przez pracowników Wydawnictwa, przyniosły założony wynik. Wydawnictwo nie tylko przetrwało ten trudny okres, ale uzyskało także mocne podstawy do optymizmu na przyszłość.

Efektom rocznych zabiegów naprawczych jest znaczne zmniejszenie zadłużenia oraz nawiązanie nowej lub opartej na nowych zasadach współpracy z instytucjami wspierającymi działania na rzecz nauki. Komitet Badań Naukowych odniósł się pozytywnie aż do 40 wniosków - książek pracowników Uniwersytetu Wrocławskiego zgłoszonych przez Wydawnictwo. Jednak z uwagi na obecną sytuację finansową państwa wnioski te będą finalizowane po 1 stycznia 2002 roku. W trakcie realizacji jest również kilka tytułów finansowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Zostało podpisane porozumienie między Wydawnictwem a Fundacją na Rzecz Nauki Polskiej, którego wynikiem jest publikowanie i dystrybucja przez Wydawnictwo prestiżowej serii „Monografie FNP. Seria Humanistyczna”. Wreszcie Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej w sposób daleko wykraczają-

cy poza zwyczajnie wspiera Wydawnictwo.

Stanowiska tych czterech instytucji, KBN, MEN, FNP i FWPN, powodują, że Wydawnictwo może zmniejszać koszty ponoszone przez Uniwersytet na wydawanie własnych publikacji. Wiadomo już, że w 2001 roku ukaże się rekordowo dużo książek.

Możliwość pozyskiwania przez Wydawnictwo funduszy zewnętrznych, a taki cel Uniwersytet stawiał w 1996 roku powołując spółkę z o.o., powoduje, że w opinii prof. Górnego pozytywna jest odpowiedź na pytanie, czy Wydawnictwo powinno utrzymać odrębną osobowość prawną.

REKRUTACJA NA STUDIA W UNIwersYTECIE WROCLAWSKIM W ROKU AKADEMICKIM 2001/2002

LICZBA PRZYJĘTYCH W UWR. NA I ROK STUDIÓW 3-LETNICH LICENCJACKICH, 5-LETNICH JEDNOLITYCH MAGISTERSKICH ORAZ 2-LETNICH MAGISTERSKICH UZUPEŁNIJĄCYCH W ROKU AKADEMICKIM 2001/2002 (STAN NA 1 X 2001R.)

Wydział	studia			
	dienne		Zaoczne i wieczorowe	
	3-let. lic. i 5-let. mgr	2-let. mgr uzup.	3-let. lic. i 5-let. mgr	2-let. mgr uzup.
Wydział Filologiczny	749	426	579	582
Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych	610	89	1078	172
Wydział Prawa i Administracji	968	-	2296	154
Wydział Fizyki i Astronomii	261	11	137	-
Wydział Nauk Przyrodniczych	533	327	317	101
Wydział Nauk Społecznych	353	-	997	342
Wydział Chemii	455	31	23	6
Wydział Matematyki i Informatyki	437	-	91	-
Razem:	4 366	884	5518	1357
Ogółem: 12125	5250		6875	

źródło: Dział Nauczania UW.

V PROGRAM RAMOWY BADAŃ, ROZWOJU TECHNICZNEGO I PREZENTACJI WSPÓLNOTY EUROPEJSKIEJ (1998-2002) I PROGRAM UE SOCRATES/ERASMUS (1998-2002) W UNIwersYTECIE WROCLAWSKIM

LISTA PROJEKTÓW ZŁOŻONYCH DO 5PR 1999-2000

Konferencje w ramach 5PR

- Dr Maria Dębowska, Instytut Fizyki Doświadczalnej, „Pomiary niskokatowego rozpraszania neutronów na próbkach kompozytów polipropylenu (polietyne)/sadza”, III program horyzontalny Improving Human Potential
- Prof. Zofia Mielke, Wydział Chemii - Euro Conference Matrix 2001 - Chemistry & Physics of Matrix isolated species” - III horyzontalny Improving Human Potential
- dofinansowanie konferencji (zatwierdzony) dofinansowanie w wysokości 36.000 Euro + 60 tys. złotych SPUB-M z KBN
- Dr hab. Halina Lisicka, Instytut Politologii - „Experience of Poland, Czech Republic and Slovakia in Integration of Environmental Policy and Law with EU Environmental Law” I horyzontalny INCO II
- Prof. Jacek Gliński, Wydział Chemii - dofinansowanie konferencji, 5th International Conference Excited States of Transition Elements” dofinansowanie konferencji I horyzontalny INCO II

RTD (Badawczo- Rozwojowe)

- Dr hab. Stanisław Staško, Instytut Nauk Geologicznych - „Zintegrowany system zarządzania gospodarką wodną w warunkach zrównoważonego rozwoju zlewni Nysy Kłodzkiej” RTD
- Prof. Zbigniew Kurcz, Instytut Socjologii - „Sytuacja starszych ludzi w procesie społecznej transformacji” RTD
- Dr Jerzy Bieroński, dr Mieczysław Sobik, Instytut Geograficzny - „Integrated Hydrological Catchments Management” RTD
- Dr Ewa Gurbiel, Instytut Informatyki - „Technologia informacyjna i komunikacyjna oraz zarządzanie zmianami w szkołach” RTD
- Dr Tadeusz Lebioda, Instytut Studiów Międzynarodowych -

„Wpływ migracji zawodowej wewnątrz Europy na stosunki społeczne - stałość rodzin” - projekt ten powstał w całości przy współpracy BGWR. RTD

- Prof. Teresa Łoś-Nowak, Instytut Politologii - „Structures of Governance in the Area of Freedom, Security and Justice: The challenges of Efficiency, Accountability and Enlargement. RTD
- Prof. Maria Malicka-Błaszkiwicz, Instytut Biochemii i Biologii Molekularnej - „Differentiated expression of actin isoforms in hypertrophic cardiomyopathy (HCM). Interaction of heart muscle actin with endogenous DNase”. RTD
- Prof. Stanisław Ułaszewski, Instytut Mikrobiologii - „ABC - transporter dependent membrane plasticity and lipid homeostasis and their pathology” RTD, Quality of Life.
- Dr hab. Stanisław Cebrat, Instytut Mikrobiologii - „Strategies for genome management and homologous gene analysis” QOL RTD

Działania towarzyszące (Acompanying Measures)

- Beata Lubicka Biuro Grantów i Współpracy Regionalnej, projekt z zakresu działań Uzupełniających: „Pranet” Praca w sieci punktów Kontaktowych 5 PR mająca na celu złożenie 15 nowych projektów do Piątego Programu Ramowego z uczelni oraz instytucji z Dolnego Śląska (zatwierdzony) 10.000 Euro + 25.000 złotych SPUB-M z KBN

LISTA PROJEKTÓW ZŁOŻONYCH DO 5PR W ROKU 2001

- Dr hab. Zbigniew Szewczuk, Wydział Chemii - „European Network for Consumer Understanding of Food Science and Technology”, Quality of Life, Thematic Network
- Prof. Ewa Damek, Instytut Matematyczny - „Harmonic Analysis and Related Problems”. 1 Program Horyzontalny Utwierdzenie Międzynarodowej Roli

- Prof. Stanisław Ułaszewski, Instytut Mikrobiologii „PLANT TRANSPORTERS”
1 program tematyczny Jakość Życia, Research Training Networks. Drugi na liście oczekujących !
- Prof. Jacek Gliński, Wydział Chemii - „HIGH-PERFORMANCE LUMINESCENT LANTHANIDE COMPLEXES FOR OPTOELECTRONICS, 3 program tematyczny Konkurencyjny i Zrównoważony Rozwój Technologiczny
- Dr Janusz Wysoczyński, Instytut Matematyczny Thematic Networks: Quantum Probability with Applications to Physics, Information Theory and Biology. I program horyzontalny
- Prof. Stanisław Staško, Instytut Nauk Geologicznych DESOWAM - Designing Software for water management, RTD, II program tematyczny Environment and Sustainable Development (Środowisko i Zrównoważony Rozwój)
- Dr Krzysztof Migala, Instytut Geograficzny SNOWMAN - Water Management in Ski Areas, II program tematyczny Environment and Sustainable Development (Środowisko i Zrównoważony Rozwój) W trakcie negocjacji !
- Dr Agnieszka Seidel, Instytut Historii Sztuki, „Giorgio Vasari”, RTD, II program tematyczny, IST Przyjazne Społeczeństwo Informacyjne, Marie Curie Training Site
- Prof. Anna Trzeciak, Wydział Chemii - „Structure, reactivity and thermodynamics of bioinorganic and related systems”. 3 program horyzontalny Marie Curie Training Site (zatwierdzony) - 96 osobomiesięcy na okres 4 lat, 115.200 Euro

Komisja Europejska już trzykrotnie powołała prof. Stanisława Ułaszewskiego z Instytutu Mikrobiologii na eksperta oceniającego projekty na indywidualne stypendia Marii Curie oraz wnioski na dofinansowanie konferencji.

Ze względu na nikłe zainteresowanie 5 PR na naszej uczelni na prośbę prorektora prof. Józefa Ziółkowskiego dziekani powołali wydziałowych koordynatorów 5 PR. W najbliższym czasie odbędzie się zebranie informacyjne, na którym omówione zostaną zasady współpracy.

Konkurs na tworzenie Centrów Doskonałości

18 września 2001 w ramach 5. Programu Ramowego Unii Europejskiej ogłoszony został konkurs na „Centra Doskonałości” mający na celu pomoc najlepszym ośrodkom naukowym z krajów ubiegających się o przyjęcie do UE, w tym także z

Polski.

Konkurs został ogłoszony łącznie dla czterech obszarów tematycznych, to jest Quality of life, Groth, Environment i Energy. W konkursie mogą (i powinny) wziąć udział liczące się ośrodki naukowe i inne jednostki z Polski o dużym potencjale naukowym i z pewnymi doświadczeniami we współpracy międzynarodowej.

Budżet konkursu wynosi 40 mln euro (po 10 mln euro dla każdego obszaru tematycznego).

Ostatecznym terminem składania wniosków jest 31 stycznia 2002 roku.

Więcej informacji można znaleźć na stronie bazy Cordis <http://www.cordis.lu/eesd/calls/calls.htm>.

Wszystkie ośrodki spełniające podstawowe kryteria konkursu powinny rozważyć możliwość wzięcia udziału w konkursie. Informacje w Biurze Programów Unii Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej Blu@adm.uni.wroc.pl

PROGRAM UNII EUROPEJSKIEJ SOCRATES/ERASMUS - LATA 1998-2002 w UNIWERSYTECIE WROCLAWSKIM WYJAZDY STUDENTÓW I WYSOKOŚĆ STYPENDIUM

Realizacja w roku akademickim:	1998/1999	1999/2000	2000/2001	2001/2002
Liczba uczelni polskich biorących udział w programie	46	74	100	97
Planowana liczba studentów wyjeżdżających z Polski	1426	3192	4726	6431
Planowana liczba studentów wyjeżdżających z UW.	78	140	222	299
Liczba wyjazdów studentów UW.	74	118	166	ok. 206
Wysokość przyznanych funduszy	161 280 EUR	282 998 EUR	247 626 EUR	232 128 EUR
Średnia wysokość wypłaconego stypendium	360 EUR	339 EUR	305 EUR	ok. 250 EUR

źródło: Dział Współpracy z Zagranicą

DANE STATYSTYCZNE DOTYCZĄCE WNIOSKÓW O KONTRAKT UCZELNIANY IC ERASMUS 1998-2002

Dane	IC 1997		IC 1998		IC 1999		IC 2000	
	PLANY	REALIZACJA	PLANY	REALIZACJA	PLANY	REALIZACJA	PLANY	REALIZACJA
Rok realizacji	1998/1999		1999/2000		2000/2001		2001/2002	
Liczba uczelni partnerskich	28		41		64		87	
Liczba studentów wyjeżdżających								
Liczba osobomiesięcy	448	448	843	834	1364	811	1872	ok. 937
Liczba studentów przyjeżdżających	20	16	41	22	77	16	88	?
Liczba wyjeżdżających nauczycieli akademickich (TS)	20	16	41	22	77	16	88	?
Otrzymane fundusze łącznie	24 589 EUR		277 111 EUR		33 297 EUR		?	

źródło: Dział Współpracy z Zagranicą

INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO 2001/2002 W UNIWERSYTECIE WROCŁAWSKIM

Uroczystości inauguracyjne roku akademickiego w Uniwersytecie Wrocławskim poprzedziła Msza św. w Kościele Uniwersyteckim w intencji wrocławskiego środowiska akademickiego, którą celebrował JEm. ks. kard. Henryk Gulbinowicz. Homilię wygłosił rektor Papieskiego Wydziału Teologicznego ks. prof. Ignacy Dec.

Inaugurację roku akademickiego 2001/2002 rozpoczął w Auli Leopoldyńskiej przemówieniem podsumowującym ostatni rok JM prof. Romuald Gelles, rektor Uniwersytetu Wrocławskiego.

Nagrody naukowe ministra edukacji odebrali z rąk prorektora prof. Józefa Ziółkowskiego trzej profesorowie i trzy zespoły badawcze fizyków teoretycznych, doświadczalnych i chemików oraz dwaj doktorzy habilitowani za nagrodzone prace habilitacyjne a także czworo doktorów za rozprawy doktorskie. Dwie nagrody indywidualne zostały wręczone 11 października w MEN na spotkaniu z okazji Dnia Edukacji Narodowej.

Złotym Medalem Uniwersytetu Wrocławskiego uhonorowani zostali za szczególne zasługi dla naszej Alma Mater prawnik z Meksyku dr Leonard Ramirez Alvarez, uniwersytecki mi-

krobiolog prof. Tadeusz M. Lachowicz i politolog z Tybingi prof. Gerd Meyer. Medale odebrali z rąk prorektora, prof. Marka Bojarskiego

Immatrykulację reprezentantów nowo przyjętych studentów z 33 kierunków studiów przeprowadził prorektor prof. Andrzej Witkowski.

Bartosz Konopka, przewodniczący Samorządu Studenckiego, powitał najmłodszych studentów w murach 300-letniej Alma Mater.

Wykład inauguracyjny pt. „Znaczenie badań naukowych - punkt widzenia matematyka”, poświęcony pamięci Edwarda Marczewskiego wygłosił prof. Andrzej Hulanicki.

Uroczystość oprawił utworami chóru Akademii Muzycznej poprowadzony przez Jolanę Szybalską-Matczak. Gaudeamus i formuła Quod bonum felix, faustum, fortunatumque sit !, wygłoszona przez JM Rektora zakończyła część oficjalną uroczystości.

Spotkanie towarzyskie odbyło się w Oratorium Marianum, zgromadziło ono społeczność akademicką i licznie przybyłych na uroczystość gości.

kd

HOMILIA WYGŁOSZONA PRZEZ KS. PROF. IGNACEGI DECA, JM REKTORA PAPIESKIEGO WYDZIAŁU TEOLOGICZNEGO

W jakiej postawie ku świętowaniu trzechsetlecia Uniwersytetu?

Eminencjo, Najdostojniejszy Księżę Kardynał! Czcigodni bracia kapłani, otaczający Księdza Kardynała! Magnificencjo, Szanowny Panie Rektorze Uniwersytetu Wrocławskiego, Gospodarzu dzisiejszej uroczystości inauguracyjnej! Magnificencje, szanowni panowie rektorzy wrocławskich uczelni! Dostojni przedstawiciele władz wojewódzkich, miejskich, samorządowych, Szanowni nauczyciele akademicy, wszystkich stopni i godności! Szanowni pracownicy administracji! Droga młodzieży akademicka: świecka i duchowna!

Wybija godzina inauguracji roku akademickiego w Uniwersytecie Wrocławskim, najstarszej i najdostojniejszej uczelni Dolnego Śląska. Stajemy na starcie roku akademickiego 2001/2002, roku zamykającego trzechsetlecie tej znamienitej Alma Mater, tej celeberrimae Universitatis Wratislaviensis. Chwila jest więc szczególna. Ten ostatni odcinek drogi ku wielkiemu jubileuszowi rozpoczynamy od celebracji Mszy św. Wyrażamy wielką radość, że tej inaugurującej celebrze przewodniczy nasz

Ksiądz Kardynał Metropolita, otoczony tak licznie kapłanami.

Inauguracja - czas początku - to chwila doniosła. Nie wolno jej przespać, nie należy jej zlekceważyć. Od wieków mawiają mądrzy ludzie, że dobry początek to połowa sukcesu. Jak więc uczynić ten dzisiejszy początek dobrym, by mieć nadzieję na sukces? Myślę, że ważnym elementem dobrego początku jest odnowienie i pogłębienie świadomości naszej misji, stojących przed nami celów i środków doń prowadzących oraz nabranie

nadziei i nowego entuzjazmu do czekającej nas drogi. Naszą inauguracyjną refleksję skoncentrujemy wokół trzech pytań: jaką misję pełniemy, czyli jakie jest nasze powołanie?; jakie cele stoją przed nami, czyli dokąd zdążamy? i jakie środki podejmemy w realizacji nakreślonych celów, czyli w jakiej postawie wyruszymy w dalszą drogę - w nowy rok akademicki?

1. Nasza życiowa misja - nasze powołanie

Nie mówmy w tej chwili o powołaniu, by być kobietą, mężczyzną, nie mówmy o powołaniu kapłańskim, małżeńskim, zakonnym, powołaniu do życia samotnego, ale o tzw. powołaniu zawodowym. Jak odpowiemy? Jan Paweł II powie, że pełniemy posługę myślenia. Nie jesteśmy zatem ludźmi produkcji: ani rolnej ani przemysłowej. Nie pracujemy też w zwykłych usługach. Prozaicznie, zaliczają nas do tzw. budżetówki. Mówiąc dokładniej i poprawniej - jako nauczyciele akademicy, jesteśmy powołani do prowadzenia badań naukowych, do przekazywania wiedzy i do promowania wartości, czyli do wychowywania młodego pokolenia - z kolei, jako studenci - jesteśmy powołani do zdobywania wiedzy, przede wszystkim wiedzy serwowanej nam przez konkretny kierunek studiów, ale także do ubierania się w cnoty moralne.

2. Nasze cele

Nasze powołanie ukierunkowuje nas ku określonym celom. Ogólnie mówi się, że naczelnym celem w nauce jest prawda. Jest ona wieloraka. Dlaczego? Dlatego, gdyż rzeczywistość, którą badamy, i o której się dowiadujemy jest przebogata. Stąd mówimy o prawdzie w fizyce, chemii, biologii. Są prawdy w matematyce, logice, tzw. twierdzenia prawdziwe. Mówimy o prawdzie historycznej, a więc jest prawda historii. Mówimy też o prawdzie w teologii. Wśród prawd teologicznych natrafiamy na tzw. prawdy wiary. Prawda to zgodność naszej wiedzy z istniejącą, doświadczaną rzeczywistością. Poszczególne nauki stosują sobie właściwe metody w odkrywaniu prawdy. Mają też swoiste sposoby weryfikacji, różne rodzaje asercji, głoszonych prawd.

Czy jednak zdobywanie prawdy jest wyłącznym i jedynym celem nauki? Jan Paweł II w przemówieniu wygłoszonym w Castel Gandolfo 30 sierpnia br. do rektorów polskich uczelni akademickich zrzeszonych w KRASP, mówił o lęku, który przeżywa współczesny człowiek. Jednym ze źródeł tego lęku - jego zdaniem - są własne wytwory człowieka, „owoc pracy jego rąk, a zwłaszcza pracy jego umysłu i dążeń woli” Lęk ten wyrasta z faktu kierowania wytworów człowieka przeciw samemu człowiekowi. Papież nazwał to „alienacją” dzieł wobec twórcy. Zdaniem Jana Pawła II kluczową rolę w wychodzeniu z tego za

grożenia powinny odegrać uniwersytety i inne wyższe szkoły. Uniwersytet spełni tu swoje zadanie, gdy podejmie na nowo troskę o człowieka, o jego człowieczeństwo. Papież mówił: „Jakakolwiek byłyby dziedzina badań, pracy naukowej czy twórczej, każdy, kto angażuje w nie swoją wiedzę, talent i trud, powinien stawiać sobie pytanie, w jakiej mierze jego dzieło kształtuje wpierw jego własne człowieczeństwo, a z kolei, czy czyni ono życie ludzkie pod każdym względem bardziej ludzkim, bardziej godnym człowieka; i wreszcie, czy w kontekście postępu, którego jest autorem, człowiek <staje się lepszy, duchowo dojrzałszy, bardziej świadomy godności swojego człowieczeństwa, bardziej odpowiedzialny, bardziej otwarty na drugich, zwłaszcza dla potrzebujących, dla słabszych, bardziej gotowy świadczyć i nieść pomoc wszystkim> (Redemptor hominis, 15)”.

W kontekście tych słów możemy powiedzieć, że celem nauki jest nie tylko odkrywanie i przekazywanie prawdy, ale także wpływanie na kształtowanie postawy moralnej człowieka. Nauka winna czynić człowieka nie tylko zasobniejszym w wiedzę, nie tylko mądrzejszym, ale także moralnie lepszym.

W takim też duchu chcemy rozumieć słowa Franciszka Bacona, wypisane w korytarzu uniwersyteckim, na tablicy noblistów: „Scientia potestas est” Nauka jest mocą - wyjaśnijmy: jest mocą przemieniającą świat. Winna być też mocą przemieniającą człowieka w moralnie lepszego.

3. W jakiej postawie w drogę do celu?

Odpowiedź na to pytanie możemy znaleźć w Auli Leopoldina, do której udamy się po tej Mszy św. W jej przedniej części, nad oknami rzucającymi światło na ławy rektorskie, znajdujemy nazwy czterech cnót. Zamieścili je ornamentorzy z pewnością po to, by przypominały potomnym, w jakie cnoty winni się ubierać studenci i profesorowie w murach tego Uniwersytetu. Jakie są to cnoty? Gdy spoglądamy na prawą, północną stronę Auli, natrafiamy najpierw na napis: „fortitudine”. A więc cnota: fortitudo - męstwo, odwaga. Żeby zmierzać ku prawdzie i ku dobru trzeba mieć wiele odwagi i wiele męstwa. Droga do prawdy bywa często uciążliwa, kamienista, wyboista. Także przyjęcie prawdy może okazać się trudne. Prawda bowiem zobowiązuje. Prawda czasem boli, kole w oczy. Za prawdę trzeba niekiedy cierpieć. Także biblijne wezwanie do czynienia prawdy w miłości wymaga odwagi i męstwa. Jakże często mędrcy tego świata skandują, że nie warto mówić prawdy, że nie warto być dobrym. Mówią, że dobroć to broń słabych. Co będziemy wybierać w tym roku: fortitudo - męstwo, odwagę, czy unik, koniunkturalizm, czy może nawet tchórzostwo?

Nazwa drugiej cnoty, zdobiąca prawe narożne okno od strony północnej naszej Auli - to „constantia” - stałość, wytrwałość. Na drodze ku prawdzie, ku dobru wymagana jest stałość, wytrwałość. Praca zrywami rzadko prowadzi do sukcesów. Do wyników dochodzą zwykle ludzie mrówczego trudu, wytrwali, systematyczni, idący do przodu mimo piętrzących się trudności. Ludzie o zmiennych nastrojach, wielu twarzach, przysłówowym słomianym zapale, nie przysporzyli chwały nauce. Wspomniany już dziś Franciszek Bacon, wielki miłośnik nauki z prognozą czasów nowożytnych, powiedział, że nauka potrzebuje nie tyle skrzydeł, co ołowiu, czyli po prostu, wytrwałości. Przypomnijmy tu także słowa samego Chrystusa: *Kto wytrwa do końca, ten będzie zbawiony*. A więc constantia - wytrwałość, w drodze do celu. Zapamiętajmy!

Jesteśmy w lewym narożniku Auli Leopoldyńskiej, przy trze-

kiej cnotcie, której nazwa brzmi: „timor” - „bojaźń”. Słowo to może być mylące, dlatego wymaga wyjaśnienia. Zazwyczaj bojaźń uchodzi za cechę negatywną. Bojaźliwi ludzie niewiele mogą zdziałać, zwłaszcza wtedy, gdy piętrzą się trudności, gdy przychodzi zastraszenie. Jest jednakże teologiczne rozumienie bojaźni. Teologia mówi o tzw. bojaźni Bożej. Jest ona jednym z siedmiu darów Ducha Świętego. W Piśmie Świętym tego rodzaju bojaźń nazwana jest „początkiem mądrości” (Ps 111,10; Syr 1,14.19.20). Jakaż to bojaźń jest początkiem mądrości? Bojaźń Boża to szczególny dar wiernym Bogu, to pewien rodzaj delikatności, wrażliwości, pokory wobec Boga, także pokory wobec prawdy. Przywołajmy w tym miejscu ponownie słowa Ojca Świętego. We wspomnianym przemówieniu do polskich rektorów Jan Paweł II mówił: „Naukowiec nie jest twórcą prawdy, ale jej odkrywcą. Im bardziej pozostaje jej wierny, tym bardziej ona się przed nim odsłania” W odkrywaniu prawdy, dobra, piękna trzeba mieć wiele pokory. Dziś Chrystus w Ewangelii nam przypomniał: „Kto bowiem jest najmniejszy wśród was wszystkich, ten jest wielki (Łk 9,48b).

Dość często śpiewana jest na uroczystościach akademickich, także w naszej Auli Leopoldyńskiej, parafraza Psalmu, zaczynająca się od słów: „Nieście chwałę mocarze, Panu Mocniejszemu”. Nie bójmy się nazywać Boga większym, mocniejszym. Mocarze myśli, ludzie nauki, nieście chwałę Panu Mocniejszemu. Moc Boga nie pomniejsza nas. Bóg nie jest rywalem człowieka. Im jest On większy w naszym życiu, tym i my jesteśmy więksi.

I wreszcie - nazwa czwartej cnoty - to „amor” - miłość. Można zapytać, dlaczego nie „caritas”, a więc nie ta miłość bardziej duchowa, ewangeliczna, znalazła się w towarzystwie poprzednich cnót, ale właśnie „amor”, czyli miłość bardziej cielesna, zmysłowa. Z pewnością dlatego, że „caritas” odnosi się w sensie ścisłym jedynie do osoby, natomiast „amor” - do osoby i do rzeczy. A w naszym przypadku chodzi o miłość do odkrywania i zdobywania prawdy, dobra, piękna; miłość do nauki, etyki, sztuki. Przypomnijmy tu młodszym pracownikom nauki i młodzieży tu obecnej, że nauka to zazdrosna pani, która żąda wyłącznej miłości, która domaga się poświęcenia, w myśl znanej zasady „per aspera ad astra” - „przez ciernie do gwiazd”, „przez wysiłek, przez poświęcenie, do sukcesu”.

W postawie tych cnót możliwa jest realizacja przypomnianych w pierwszej części celów, przed którymi stajemy na początku roku akademickiego, tak szczególnego dla społeczności uniwersyteckiej. W konwencji dzisiejszej Ewangelii jest to zarazem nasza droga do stawiania się wielkim. Czy pójdziemy w dal nowego roku drogą cnót zapisanych w naszej Auli, czy też oberzemy czysto światową drogę do wielkości, zresztą bardzo złudnej i często gorzkiej? Wybór należy do nas.

Zakończenie

Uniwersytecie Wrocławski, zmierzający do święta twoich trzechsetnych godów; Uniwersytecie, chlubie tego miasta i całej dolnośląskiej ziemi, wkraczaj z nadzieją w nowy, ostatni rok akademicki, twoje trzechsetlecie. Niech cię prowadzi światło Ducha Świętego; niech cię wspiera moc Odkupiciela świata i człowieka. Niech cię chronią i strzegą dzisiejsi mieszkańcy nieba, którzy w murach twoich przez trzy wieki poszukiwali prawdy, a także ci, którzy ongiś zbudowali i ozdobili ten uniwersytecki kościół i znakami sakralnymi upiększyli uniwersytecką aulę. Twoją przyszłość zawierzamy w tej inauguracyjnej Eucharystii Trójcy Przenajświętszej.

PRZEMÓWIENIE INAUGURACYJNE JM REKTORA UNIWERSYTETU WROCŁAWSKIEGO PROF. ROMUALDA GELLESA

Wysoki Senacie! Wielce Szanowni Goście! Droga Młodzieży Akademicka!

Dziś, w dniu 1 października 2001 roku, uczelnia nasza tradycyjnie po raz 300., w swoich dziejach, a po raz 57., w powojennej historii polskiego Uniwersytetu we Wrocławiu, inauguruje nowy rok akademicki. Jest to więc ostatni rok dzielący nas od wielkiego jubileuszu trzechsetlecia Uniwersytetu Wrocławskiego. Wielkie, okrągłe rocznice mobilizują do szczególnych działań, dają tytuł do starań o zaspokojenie ważnych potrzeb, trudnych czy wręcz niemożliwych do zrealizowania w

innych sytuacjach.

Rozpoczęte kilka lat temu przygotowania do obchodów trzydziestoletniego wielkiego jubileuszu naszej uczelni, drugiej pod względem metryki w kraju, w bardzo dużym stopniu absorbowaly energię i czas jej kierownictwa. Przed nami już tylko rok do zakończenia bądź kontynuacji wielu zamierzeń związanych z jubileuszem.

Otwierając dzisiejszą uroczystość, jako już 153. rektor w dziejach Uniwersytetu Wrocławskiego, pragnę wyrazić radość i satysfakcję z powodu obecności tak wielu znakomitych Gości

oraz liczne grono przedstawicieli społeczności akademickiej naszego Uniwersytetu.

Słowa szczególnego powitania kieruję do młodych i najmłodszych obywateli naszej Rzeczypospolitej akademickiej - studentek i studentów naszego Uniwersytetu, do całej młodzieży, wśród której znajdują się reprezentanci blisko 11 tysięcy słuchaczy przyjętych w tym roku na uniwersyteckie studia. Pozwólcie, że zwrócę się do Was tymi słowami, które skierowałem przed rokiem do Waszych Koleżanek i Kolegów.

Dokonaliście młodzi przyjaciele dobrego wyboru decydując się na studia u nas, na jednym z czołowych polskich uniwersytetów. Życzę Wam sukcesów i radości studiowania na Uniwersytecie Wrocławskim, niech lata tu spędzone będą fundamentem dla dalszych, satysfakcjonujących Was awansów zawodowych i społecznych.

Szanowni Państwo!

W minionym roku akademickim Uniwersytet nasz poniósł liczne i bolesne straty. Odeszli od nas na zawsze: dr hab. Janusz Anusiewicz, prof. Adam Chełmoński, dr Danuta Cholewicka-Meysner, dr Teresa Kegel, prof. Alfred Klein, prof. Jerzy Kłapciński, Maria Małgorzata Król, mgr Piotr Kruszek, dr Zofia Kubikowska, mgr Barbara Kuncewicz-Sima, dr Piotr Limisiewicz, Danuta Łuczowska, mgr Michał Michalak, mgr Anna Olszewska, dr Marta Ostern, prof. Adam Rybarski, prof. Bogdan Siciński, prof. Franciszek Sielicki, prof. Wanda Stęślicka-Mydlarska, mgr Ryszard Szczepański i dr Lucjan Wojda.

Bardzo proszę Państwa o powstanie i uczczenie chwilą milczenia tak bardzo zasłużonych dla Uniwersytetu Wrocławskiego.

Rok akademicki 2000/2001 wypełniony był wieloma wydarzeniami oraz sprawami zasługującymi na przypomnienie i choćby zwięźle skomentowanie. Jednakże należy pamiętać o dyrektywie zawartej w statucie naszej uczelni nakazującej, aby wystąpienie inauguracyjne - cytuję - „stanowiło przegląd najważniejszych wydarzeń w życiu Uniwersytetu”. Proszę też o zrozumienie, gdy w celach porównawczych będę nawiązywał do spraw, które poruszyłem w roku ubiegłym. Codziennie mijającego roku akademickiego wypełniona była przede wszystkim nieustanną dbałością o realizację podstawowych obowiązków uczelni jakimi są prowadzenie badań naukowych i nauczanie młodzieży.

Rozpocząć wypadnie jednak od kwestii ogólnych, odnoszących się do całego środowiska akademickiego w Polsce. W ubiegłym roku Trybunał Konstytucyjny podjął uchwałę w sprawie pobierania przez uczelnie państwowe odpłatności za studia wyższe w systemie zaocznym, pod dwoma warunkami: liczba studentów zaocznych w skali uczelni nie powinna przekraczać liczby studentów stacjonarnych (na wyrównanie tych proporcji szkoły otrzymały 3 lata) i zobowiązano uczelnie do sporządzenia kosztorysu kształcenia w systemie zaocznym.

31 lipca br. Prezydent RP podpisał zaś ustawę z dnia 20 lipca 2001 roku o zmianie Ustawy o szkolnictwie wyższym, ustawy o wyższych szkołach zawodowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Nowe regulacje dotyczą m.in. standardów nauczania oraz stworzenia systemu wynagrodzeń w szkolnictwie wyższym. Bez wątpienia są to pozytywne zmiany, ale nie osłabiające oczekiwań środowiska akademickiego na całości-

wą zmianę ustawy, nad której projektem pracowało przecież od kilku lat właściwie całe środowisko. Może nastąpi to teraz w nowej, obecnej kadencji Sejmu RP.

Odnotujmy również, iż od obecnego roku akademickiego liczba uniwersytetów w Polsce powiększyła się o dwa nowe uniwersytety: Uniwersytet Rzeszowski i Uniwersytet Zielonogórski; jest ich obecnie w Polsce 17.

Wszystkie uczelnie państwowe w Polsce, wśród nich również i nasz Uniwersytet, o czym będzie jeszcze mowa, bardzo dotkliwie odczuły nieoczekiwane zmniejszenie subwencji budżetowej w czwartym kwartale roku ubiegłego. Pogłębiło to i tak złą sytuację finansową szkół wyższych, a 2000 rok był kolejnym rokiem spadku realnej wartości płac wszystkich grup pracowników, a także wyraźnego obniżenia dotacji dydaktycznej w przeliczeniu na 1 studenta.

Nawiązując natomiast do naszych uczelnianych spraw finansowych podkreślić należy, iż kontynuowaliśmy wprowadzoną przed kilku laty zasadę decentralizacji zarządzania środkami finansowymi przez uczelniane jednostki organizacyjne. W roku budżetowym 2000 przychody Uniwersytetu ze wszystkich źródeł finansowania wyniosły ogółem 203,4 mln zł, z czego 47,2 proc. stanowiła dotacja MEN (w roku poprzednim 52,4 proc.) na działalność dydaktyczną, a 11,4 proc. dotacja KBN na działalność badawczą; ponad 28 proc. stanowiły opłaty za zajęcia dydaktyczne (w tym 23,2 proc. to wpływ z czesnego; w roku poprzednim: 21 proc.), a 13,3 proc. wpływ pochodziło z innych dotacji celowych i źródeł pozabudżetowych.

Z porównania przytoczonych danych wynika wyraźnie nie tylko to, iż poziom dotacji MEN jest wielce niewystarczający, ale też, że tendencja ta z roku na rok się pogłębia; w strukturze budżetu uczelni jeszcze dwa lata temu różnica pomiędzy otrzymywanymi środkami na cele dydaktyczne a faktycznymi wydatkami wyniosła niecałe 20 proc., rok później już przeszło 30 proc., a w 2000 roku przekroczyła 40 proc. Oznacza to, że istniejące i - jak wynika z przytoczonych danych - rosnące z roku na rok braki finansowe zmuszeni jesteśmy pokrywać z wpływów własnych.

Pod koniec 2000 roku, o czym już wspominałem, MEN nie przekazało uczelni ponad 3 mln zł na działalność dydaktyczną oraz 800 tys. zł na pomoc materialną dla studentów; łącznie prawie 4 mln zł. Ponadto nie otrzymaliśmy obiecanych przez MEN, a obietnica ta była wielokrotnie potwierdzana, tak bardzo potrzebnych nam 2 mln zł na remont gmachu głównego. W sumie zniemacka dowiedzieliśmy się, iż nie wpłynęło do Uniwersytetu blisko 6 mln zł. Jak dotkliwy był to cios dla uczelni, nie trzeba przekonywać.

Obawa, że sytuacja taka w roku bieżącym może się powtórzyć znajduje, niestety, mocne uzasadnienie w fakcie nieregularnego przekazywania przez MEN subwencji na działalność dydaktyczną i pomoc materialną dla studentów. Według stanu w dniu 30 września nie otrzymaliśmy z MEN ponad 3 mln zł, a ponadto z planowanych na 2001 rok środków na inwestycje dotarło zaledwie 41 proc. Perspektywa na rok następny i dalsze lata, w kontekście dramatycznej sytuacji finansów i budżetu państwa na 2002 rok, rysują się w nader ciemnych barwach.

Przytoczone dane dotyczące naszego Uniwersytetu wskazują również, że w 2000 roku osiągnęliśmy zysk netto w wysokości 9,3 mln zł. Zasadniczy wpływ na wysokość wyniku miały przychody ze studiów płatnych, które w porównaniu z rokiem 1999 wzrosły o prawie 20 proc., tj. o 9 mln zł. Pomimo trudności wynikających z opóźnień w przekazywaniu przez MEN ograniczonych środków finansowych, uczelnia na bieżąco realizowała wszystkie zobowiązania i płatności. Na otrzymanie pozytywnego wyniku finansowego Uniwersytetu wpływ miał niewątpliwie coraz powszechniejszy, acz jeszcze - niestety - nie powszechny, wzrost poczucia odpowiedzialności i gospodarności, a także zaangażowanie społeczności uniwersyteckiej. Wytoczony kierunek jest akceptowany: plan rzeczowo-finansowy oraz budżet uczelni na 2001 rok, będący jakby ścieżką pomiędzy Scyllą możliwości finansowych uczelni a Charybdą oczekiwań i potrzeb wydziałów, po szerokich dyskusjach i konsultacjach, z walnym udziałem senackiej Komisji Finansowej, został przyjęty przez Senat Uniwersytetu Wrocławskiego.

Największym kapitałem Uniwersytetu są jednak ludzie:

uczeni - profesorowie, nauczyciele akademicki, inni pracownicy, młodzież studencka. To oni oraz rezultaty ich pracy badawczej oraz poziom, bogactwo i atrakcyjność oferty edukacyjnej przesądza o pozycji i prestiżu Uniwersytetu Wrocławskiego tak wysoko lokującego się w różnorodnych klasyfikacjach i rankingach.

Aktualnie na naszym Uniwersytecie zatrudnionych jest 3160 osób; nauczycieli akademickich jest 1660, co stanowi 53 proc. ogółu zatrudnionych. W ciągu minionego roku akademickiego liczba pracowników uczelni wzrosła o 31 osób. Wśród nauczycieli akademickich mamy 195 profesorów tytułarnych, w tym 122 na stanowisku profesora zwyczajnego i 73 na stanowisku profesora nadzwyczajnego. Zatrudniamy 169 doktorów habilitowanych na stanowisku uczelnianego profesora nadzwyczajnego, 4 docentów, 64 adiunktów z habilitacją, 781 adiunktów oraz 182 asystentów; liczba tych ostatnich zmniejszyła się w ciągu roku o 45 osób. Pozostałych nauczycieli akademickich (starszych wykładowców, wykładowców i lektorów) jest 249.

W ciągu roku akademickiego przybyło 11 profesorów tytułarnych, a 7 dalszych wniosków skierowanych zostało do Centralnej Komisji. Ponadto 4 osoby zatrudnione w innych uczelniach uzyskały tytuł profesora na wniosek rad naukowych wydziałów Uniwersytetu Wrocławskiego.

W tym samym czasie grono profesorów zwyczajnych powiększyło się o 8 osób (w ub. roku o 18), a 10 kolegów po uzyskaniu tytułu profesora zostało mianowanych na stanowisko profesora nadzwyczajnego na stałe; 11 osób otrzymało nominacje na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas nieokreślony, również 11 dostało nominacje na stanowisko uczelnianego profesora na 5 lat. Co ważne i godne podkreślenia: awanse na wszystkie kategorie profesorskie odbywają się harmonijnie, a jest to rezultat przestrzegania ustalonych zasad i kryteriów.

W minionych 12 miesiącach stopień doktora habilitowanego uzyskały 34 osoby (w tym 20 pracowników Uniwersytetu), a stopień doktora 177 osób (o 27 więcej niż w roku poprzednim). Pod względem liczby nadanych stopni doktorskich należy do przodujących uniwersytetów polskich.

Pierwszy wniosek nasuwający się z zacytowanych danych jest powtórzeniem konkluzji z lat poprzednich: należy w większym stopniu tworzyć warunki do uzyskiwania przez większą liczbę osób tytułu profesora oraz stopnia doktora habilitowanego. Fundament w postaci młodych uczonych ze stopniem doktora jest bowiem bardzo solidny dzięki rozwojowi studiów doktoranckich. Na wszystkich ośmiu wydziałach uczelni działa bowiem 16 studiów doktoranckich skupiających ponad 1000 słuchaczy. Udział doktorantów w badaniach naukowych, a zwłaszcza ich zaangażowanie w dydaktykę stanowi poważne wsparcie etatowej kadry uniwersyteckiej.

Sądzę, iż warto jeszcze podać informację o liczbie samodzielnych nauczycieli akademickich, naszych kolegów, którzy odeszli w minionym roku do innych ośrodków naukowych; odeszło 2 profesorów tytułarnych i 3 osoby ze stopniem doktora habilitowanego, co stanowiło niewiele ponad 1 proc. ogółu zatrudnionych samodzielnych pracowników Uniwersytetu.

Konkludując, pragnę raz jeszcze podkreślić, że tak znakomita kadra uniwersytecka gwarantuje utrzymanie wysokiego poziomu badań naukowych i kształcenie młodzieży.

Znaczące rezultaty w zakresie badań naukowych znajdują potwierdzenie przede wszystkim w licznych publikacjach oraz w liczbie organizowanych konferencji naukowych ogólnopolskich i międzynarodowych.

W minionym roku pracownicy naszego Uniwersytetu realizowali 1656 tematów badawczych (o ponad 150 więcej niż w roku poprzednim), w tym 170 projektów (grantów) KBN. Podobnie jak w latach minionych w ramach dotacji na badania własne wyodrębniłyśmy środki finansowe na realizację uniwersyteckich projektów badawczych dla młodych nauczycieli akademickich i doktorantów.

Pracownicy Uniwersytetu opublikowali w roku sprawozdawczym 3600 prac naukowych (o ponad 600 więcej niż w roku poprzednim), w tym 121 książek (o ponad 40 więcej). Jest to ważne, rekordowe osiągnięcie nie tylko pod względem ilościowym. Tradycyjnie już prawie 25 proc. tych prac opublikowa-

nych zostało wspólnie z partnerami zagranicznymi lub za granicą w ramach współpracy międzynarodowej. 27 osób, naszych koleżanek i kolegów, uzyskało, za wyróżniające osiągnięcia naukowe, nagrody Ministra Edukacji Narodowej; przyznano nam 11 nagród indywidualnych i 3 zespołowe. Laureatów będą mogli Państwo za chwilę zobaczyć i nagrodzić oklaskami. Troje innych naszych laureatów odbierze niebawem prestiżowe nagrody Prezesa Rady Ministrów: pan prof. Jan Łopuszański, fizyk, za wybitny dorobek naukowy i dwoje młodych absolwentów studiów doktoranckich za rozprawy doktorskie: dr Agnieszka Szpineta z Instytutu Biochemii i Biologii Molekularnej i dr Przemysław Wiszewski z Instytutu Historycznego.

Kierownictwo uczelni niezmiennie dużą uwagę skupiało na Wydawnictwie Uniwersyteckim, które powoli wychodzi z zaścianka finansowej i zapewnia uczelni niezbędną produkcję wydawniczą.

Byliśmy organizatorami lub współorganizatorami 80 konferencji naukowych. Wiele z nich o charakterze cyklicznym, jak 37. Zimowa Szkoła Fizyki Teoretycznej, zdobyły międzynarodową renomę.

Coraz częściej konferencje, których organizatorami są jednostki naszego Uniwersytetu odbywają się z udziałem zagranicznych partnerów. Do najważniejszych konferencji zaliczyć trzeba m.in.: przygotowaną przez Instytut Matematyczny (Analiza harmoniczna „Zakopane 2001”), przez Katedrę Prawa Międzynarodowego i Europejskiego (Architektura Bezpieczeństwa w Europie), Wydział Chemii (I Rosyjsko-Ukraińsko-Polska Konferencja na temat oddziaływań międzycząsteczkowych), Instytut Historii Sztuki i Katedrę Filologii Niderlandzkiej (Niderlandyzm na Śląsku i w krajach ościennych) czy przez Instytut Politologii i Studiów Międzynarodowych (Świat-Europa-Dolny Śląsk. Wyzwania milenijne).

Bardzo ważnym, spektakularnym potwierdzeniem uczestnictwa naszej uczelni w ogólnopolskim i międzynarodowym życiu naukowym jest nadawanie doktoratów honoris causa przez nasz Uniwersytet, a także obdarowywanie tą godnością akademicką naszych uczonych. W minionym roku tę godność akademicką w naszym Uniwersytecie otrzymali wybitni uczeni - prof. Hans Adolf Jacobsen, emerytowany profesor - politolog i historyk z Niemiec, prof. Adam Bielański, chemik z Uniwersytetu Jagiellońskiego, prof. Roman Wapiński, historyk z Uniwersytetu Gdańskiego, prof. Andrzej Szwarz, prawnik z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza oraz nasz uniwersytecki uczoney - prof. Lucjan Sobczyk.

Z kolei doktorat honorowy na Uniwersytecie Opolskim odebrał prof. Wojciech Wrzeński, historyk. Niebawem tę zaszczytną godność otrzyma na Uniwersytecie Europejskim Viadrina, współtwórca tej uczelni, prof. Karol Jonca, prawnik z naszego Uniwersytetu.

Dla rozwoju i utrzymania poziomu badań naukowych i kształcenia młodzieży niezbędne są kontakty z innymi uczelniami w kraju i za granicą. Współpracę międzynarodową realizujemy z 30 uczelniami partnerskimi. Za granicę wyjechało ok. 1500 osób, przyjechało zaś do nas ponad 950 gości.

Po raz trzeci realizowaliśmy wymianę studentów w ramach programu Socrates. Na podstawie umów wyjechało za granicę do krajów Unii Europejskiej 204 studentów, przyjeśliśmy zaś u nas 30 studentów. W ostatnich tygodniach zaniepokojenie kierownictwa uczelni i zainteresowanych studentów oraz poruszenie opinii publicznej wywołały skutki niezapłacenia przez Polskę składki członkowskiej w programie Socrates, co postawiło pod znakiem zapytania wyjazdy zagraniczne studentów. Uczelnia nasza częściowo skredytowała wyjazdy wrześniowe i październikowe, ale razem ze stu innymi uczelniami oczekujemy na wpłatę składki w programie Socrates.

W ramach 5. Programu Ramowego Unii Europejskiej realizujemy aktualnie 3 projekty badawcze, a na akceptację oczekuje dalszych 13 projektów.

W zakończonym roku akademickim kształciliśmy młodzież na 53 kierunkach i specjalnościach. Na większości kierunków były to studia dwustopniowe (licencjat i uzupełniające studia magisterskie). Łącznie studiowało na Uniwersytecie Wrocławskim 46 960 osób, w tym na studiach dziennych 15 259, zaocznych 23 146, wieczorowych 3 214, eksternistycznych 899, po-

dyplomowych 4 042 oraz na Uniwersytecie Trzeciego Wieku ponad 400 osób. Była to jak dotąd największa liczba studiujących w dziejach uczelni. Naszymi słuchaczami była również grupa 171 studentów zagranicznych, z 26 krajów świata.

Prostym następstwem rosnących ostatnio z roku na rok limitów przyjęć, a także wprowadzanej coraz powszechniej zmiany struktury studiów z jednolitych magisterskich na dwustopniowe, jest zwiększanie się liczby absolwentów Uniwersytetu. W minionym roku wydaliśmy łącznie 6019 dyplomów, o prawie 1500 więcej niż rok wcześniej. Dyplomów magisterskich zarówno po ukończeniu jednolitych studiów magisterskich jak i uzupełniających magisterskich było 3954 oraz 2065 licencjackich. Podkreśloną dynamikę wzrostu liczby absolwentów bardzo wyraziście ilustrują następujące dane. W całej po wojennej polskiej historii Uniwersytetu Wrocławskiego jego mury opuściło ponad 100 tys. absolwentów, ale z tego tylko po zmianach ustrojowych w Polsce, po 1992 roku do chwili obecnej aż 33 893 absolwentów.

Podczas tegorocznej rekrutacji o indeks studiów stacjonarnych ubiegało się aż 15 609 kandydatów, co w skali uczelni oznaczało prawie 5 kandydatów na jedno miejsce. Największym zainteresowaniem cieszyły się jednak takie kierunki studiów jak stosunki międzynarodowe - 900 kandydatów (18 na jedno miejsce), filologia romańska profil hiszpański (17 na jedno miejsce), a także dziennikarstwo i komunikacja społeczna, psychologia, filologia angielska, prawo, politologia, filologia niderlandzka, administracja, ekonomia, biotechnologia i historia, na którą przypadało grubo ponad 5 kandydatów na 1 miejsce. Obserwowany w ostatnich latach spadek zainteresowania kierunkami nauk ścisłych trwa nadal i tak np. na fizykę, astronomię czy chemię było więcej miejsc niż kandydatów. Łącznie przyjęliśmy w tym roku na studia stacjonarne 4364 studentów, o ponad 200 więcej niż w roku poprzednim, jest to więc znów rekordowa liczba. Co godne podkreślenia, w tym roku rozszerzyliśmy zasadę przyjmowania wszystkich kandydatów, którzy zdali egzamin wstępny, choć wpłynęło to na znaczne zwiększenie pierwotnie planowanej liczby przyjęć. Tak było na prawie, administracji, ekonomii, filologii polskiej, romańskiej, niderlandzkiej, biologii, geografii i ochronie środowiska.

Jak co roku duża liczba kandydatów starała się o przyjęcie na studia zaoczne i wieczorowe, przyjęliśmy tu 4 670 osób. Ogółem spośród 22 216 kandydatów na wszystkie kierunki i systemy studiów, zarówno jednolitych magisterskich, licencjackich i uzupełniających magisterskich przyjęliśmy 10 682 słuchaczy. W związku z utrzymującym się dużym zainteresowaniem studiami uniwersyteckimi, powodowani chęcią przybliżenia tych studiów młodzieży ze środowisk biedniejszych, wiejskich i małomiasteczkowych, kontynuowaliśmy prowadzone przez nas studia w Jeleniej Górze, Zgorzelnicy i Kłodzku w ramach tzw. Zamiejscowych Grup Studenckich. Łącznie studiowało tam ponad 1500 osób. Uchwałą Senatu utworzyliśmy w Kłodzku Wydział Zamiejscowy, którego losy od początku stanęły pod znakiem zapytania, gdyż MEN mimo wcześniejszych deklaracji nie przekazało Uniwersytetowi obiecanych środków finansowych na pozyskanie w Kłodzku budynku na cele dydaktyczne.

Tak duży napływ młodzieży na Uniwersytet cieszy, jest dowodem niezmiennie dużej atrakcyjności studiów uniwersyteckich, choć rezerwy w zakresie zwiększania liczby studentów wyczerpują się, poza kierunkami nauk ścisłych.

W pełni zdajemy sobie sprawę z tego, że przyjmowanie coraz większej liczby studentów niesie za sobą niebezpieczeństwo obniżenia jakości kształcenia. Uniwersytety polskie pierwsze stworzyły system ochrony jakości kształcenia tworząc kilka lat temu Uniwersytecką Komisję Akredytacyjną. Certyfikaty akredytacyjne tej Komisji potwierdzające wysoki poziom nauczania były i są w środowiskach uniwersyteckich uznawane, pożądane i cenione. W zakończonym roku akademickim certyfikaty jakości uzyskały u nas kolejne kierunki studiów: filologia klasyczna, ochrona środowiska, geografia, filozofia i historia. W sumie do chwili obecnej certyfikatami jakości szczyt się już 10 kierunków studiów, co stawia nas w ścisłej czołówce polskich uniwersytetów. Do uzyskania tego patentu jakości ustawiła się już też spora kolejka innych naszych kierunków

studiów: politologia, chemia, biologia, biotechnologia, geologia, filologia romańska, historia sztuki, bibliotekoznawstwo, filologia słowiańska i filologia niderlandzka. Jest to bardzo pozytywny objaw, gdyż do sprawy jakości kształcenia przywiązujemy niezmiennie dużą wagę. Świadczy o tym również opracowany w ubiegłym roku w naszej uczelni system ewaluacji i poprawy jakości procesu dydaktycznego, którego jeden element - ocenę zajęć dydaktycznych przez studentów - wprowadziliśmy już w minionym semestrze zimowym. Trwały intensywne prace nad wdrażaniem Europejskiego Systemu Punktów Kredytowych na kolejnych kierunkach studiów.

Niezwykle ważna zasada kształcenia ustawicznego urzeczyniana jest u nas w postaci cieszących się dużym zainteresowaniem studiów podyplomowych, których jest aż 73. Szczegółne miejsce zajmują te studia, które wychodzą naprzeciw wprowadzonej reformie szkolnictwa podstawowego i średniego, przygotowując nauczycieli do pracy w zreformowanej szkole.

Powołanie przez Senat Uniwersytetu Wrocławskiego międzywydziałowego Centrum Edukacji Nauczycielskiej, którego zadaniem jest kształcenie przyszłych nauczycieli oraz dokształcanie czynnych zawodowo nauczycieli okazało się decyzją tylko przelomową co nader słuszną. W istotny sposób uporządkowane zostały sprawy personalne, dydaktyczne i naukowe w jednostkach, które uprzednio prowadziły zajęcia tzw. bloku pedagogicznego dla innych wydziałów. W Centrum Edukacji Nauczycielskiej na 11 kierunkach studiów podyplomowych, w większości finansowanych przez MEN, w ostatnim roku wykształcenie uzupełniło 494 nauczycieli, a 1341 naszych studentów uzyskało uprawnienia pedagogiczne.

Wreszcie nasz Uniwersytet Trzeciego Wieku skupiający studentów-słuchaczy, głównie emerytów i rencistów, obchodził w czerwcu br. 25-lecie swego istnienia. Jednostka ta uzyskała z tej okazji własną siedzibę w kompleksie obiektów przy ul. Dawida, także dzięki wsparciu finansowemu władz miasta Wrocławia, za co składam niniejszym podziękowania. Z uwagi na nieuchronną perspektywę procesu starzenia się naszego społeczeństwa rola i znaczenie tej formy aktywności jaką kreuje Uniwersytet Trzeciego Wieku - edukacji ludzi późnej dojrzałości - będzie wzrastać.

Przychodząca do nas na studia młodzież może liczyć na pomoc w postaci 3200 miejsc w 9 domach studenckich. Niestety, dla ponad 1000 osób zabrakło tam miejsc. Blisko 6 tys. studentów pobierało stypendia, w tym ponad 2 tys. stypendia socjalne, a ponad 4,5 tys. naukowe. Stypendystami Ministra Edukacji Narodowej jest 32 studentów, wśród których aż połowa z Wydziału Nauk Społecznych.

Mijający rok zapisał się różnorodną działalnością studencką na polu naukowym, społecznym i sportowym. Oprócz samorządu i jego agend funkcjonowało na naszej uczelni 20 organizacji, stowarzyszeń studenckich i zespołów artystycznych, w tym m.in. dwa chóry uniwersyteckie, uczelniane oddziały Niezależnego Związku Studentów, Zrzeszenia Studentów Polskich i Akademickiego Związku Sportowego. Organizacje te działały zgodnie ze swoimi założeniami programowymi i reprezentowały Uniwersytet Wrocławski na różnego rodzaju zjazdach, konferencjach, sejmikach studenckich i festiwalach. Wielu młodych ludzi próbowało samodzielnych prac badawczych, uczestniczyło w instytutowych i katedralnych seminariach i konferencjach naukowych z ramienia 70 działających na uczelni kół naukowych. Na zauważenie zasługują również konferencje studenckie, takie jak „Integracja z Unią Europejską - Wolin 2001”, czy zorganizowana przez Koło Naukowe Studentów Stosunków Międzynarodowych konferencja pod hasłem „Globalizacja”, sesje naukowe Koła Filozofów pod nazwą „Wrocławska Wszechnica Filozoficzna” oraz spotkania z inicjatywy Koła Naukowego Kulturoznawstwa Stosowanego pod hasłem „Kultura i społeczeństwo PRL-u”.

„Juvenalia”, cykle koncertów, występy chórów uczelnianych, organizowane przeglądy filmów, a także imprezy sportowe AZS - Międzynarodowy Turniej Koszykówki Kobiet o Puchar Rektora, właśnie zakończył się XXII, tym razem rozgrywany w Jeleniej Górze oraz Otwarty Bieg Uliczny o Puchar Rektora, są powszechnie znane i wzbudzają uzasadnione zainteresowa-

nie wśród mieszkańców Wrocławia i Dolnego Śląska.

Bardzo liczymy na to, że zbliżający się jubileusz trzechsetlecia uczelni umożliwi skuteczniejsze starania o pozyskanie środków finansowych niezbędnych do przeprowadzenia koniecznych remontów oraz inwestycji. Szczególnie ważny jest, choć niestety - bardzo kosztowny, remont Collegium Maximum, czyli gmachu głównego. Ten piękny, zabytkowy, barokowy obiekt uniwersytecki powinien odzyskać swoje piękno i jeszcze przez długie dziesięciolecia służyć następnym pokoleniom. Uczelnia sama nie jest dalej w stanie udźwignąć kosztów tego remontu. Bardzo liczymy na wsparcie władz państwowych i samorządowych, na pomoc licznych przecież grona wpływowych przyjaciół uczelni - polityków, parlamentarzystów. Trwający remont dachu powoli zbliża się do zakończenia, na wiosnę przyszłego roku dach budynku zaprezentuje się w całej okazałości. W tym samym czasie planujemy zakończenie prac związanych z osuszaniem i izolacją murów. Wszystkie przygotowania do remontu elewacji budynku dobiegają końca; w ciągu miesiąca wyłoniony zostanie wykonawca. Bez wyraźnej pomocy finansowej z zewnątrz, z posiadanych środków finansowych będziemy w stanie odnowić tylko bardzo niewielki fragment elewacji gmachu, którego powierzchnia wynosi 10 tys. m².

W dziele odnowy gmachu Uniwersytetowi pomagają na miarę swoich możliwości różne instytucje i stowarzyszenia, także z krajów współtworzących historię Uniwersytetu. Dziękuję Ministerstwu Spraw Zagranicznych Austrii za pomoc finansową w restauracji zabytkowych fresków Josepha Langerera w przylegającym do sali Senatu gabinecie rektora; dziękuję powstałemu w maju tego roku Niemiecko-Polskiemu Towarzystwu Uniwersytetu Wrocławskiego w osobie jego prezesa, obecnego dziś na naszej inauguracji, prof. Norberta Heisiga, za wyasygnowanie niezbędnej kwoty na renowację portyku wejścia do Uniwersytetu z balkonowym portalem; rektorowi Uniwersytetu w Bochum, prof. Dietmarowi Petzinie za uwieńczone sukcesem starania w uzyskaniu środków finansowych na remont drugiego wejścia do Uniwersytetu, wnętrza budynku bramnego.

Pomimo trudności finansowych, o których była mowa, należy nie bez satysfakcji poinformować, że te plany inwestycyjne, które w ubiegłym roku wymieniliśmy podczas inauguracji, są dziś realizowane. A więc dzięki zapobiegliwości i konsekwencji Pana Dziekana Zdzisława Kęgla ruszyła ze środków własnych tuż obok Uniwersytetu budowa obiektu dydaktycznego Wydziału Prawa i Administracji; bardzo zaawansowana jest budowa międzywydziałowego auditorium prawników i chemików obok Wydziału Chemii. Trwa budowa „Herbarium” u zbiegu ulic H. Sienkiewicza i Świętokrzyskiej, dla zbiorów Muzeum Przyrodniczego. Dodajmy, iż zbiory te były przedmiotem troski władz uczelni od bardzo wielu lat. Warto przypomnieć, że np. w wystąpieniu inauguracyjnym 6 października 1958 roku, ówczesny rektor, prof. Kazimierz Szarski mówił o tej sprawie tak: „Bardzo cennym zbiorem jest zielnik w Instytucie Botanicznym. Otrzymał on w tym roku nową partię pudeł, tak, że stopniowo zabezpiecza się zbiór narażony dotąd na zniszczenie...”.

Na półmetku znajduje się kapitalny remont budynku przy ul. Szewskiej z przeznaczeniem dla Instytutu Ekonomii oraz modernizacja Instytutu Botaniki. Należy też wspomnieć o zakończonym w tym roku szeroko zakrojonym remoncie obiektów Instytutu Biochemii i Biologii Molekularnej oraz Instytutu Mikrobiologii przy ul. Przybyszewskiego. Dzięki temu uzyskaliśmy nowoczesne laboratoria i sale dydaktyczne na europejskim poziomie. Zakończyły się również prace projektowe nowej siedziby Instytutu Informatyki, mamy nadzieję, że już niedługo ruszy budowa.

Baczną uwagę zwracamy również na rozbudowę i modernizację kompleksu sportowego przy ul. Przybyszewskiego. Na ten cel uzyskaliśmy już dotację Państwowego Totalizatora Sportowego. Sport akademicki oraz poprawa warunków uprawiania sportu na uczelni skupiającej tak dużo młodych ludzi garncących się do sportu stanowi dla władz uczelni zadanie szczególnie ważne, podobnie jak ciągle aktualna sprawa budowy nowych domów akademickich; wyznaczone są już działki budowlane na ten cel przy pl. Grunwaldzkim i ul. Polaka. Czynnymi nieustannie starania o pozyskanie środków finansowych.

Wreszcie sprawa budowy nowego gmachu Biblioteki Uniwersyteckiej. Rok 2001 okazał się przełomowy, dzięki wsparciu posłów i senatorów ziemi dolnośląskiej ta tak bardzo oczekiwana budowa została wpisana na listę inwestycji finansowanych przez budżet centralny. Mamy nadzieję, że w roku jubileuszowym trzechsetlecia Uniwersytetu, ruszy budowa, a wmurowania kamienia węgielnego dokona Pan Prezydent RP Aleksander Kwaśniewski, honorowy patron obchodów jubileuszowych. Chciałbym bardzo serdecznie podziękować, także w imieniu Społecznego Komitetu Budowy Biblioteki Uniwersyteckiej, tym osobom, bez których zaangażowania nie moglibyśmy mówić z taką nadzieją o tej wielkiej inwestycji. Dziękuję szczególnie panom posłom Markowi Dyduchowi i Mieczysławowi Jedoniewi oraz panom senatorom prof. Marianowi Nodze i Bogusławowi Litwińcowi.

W 2001 roku sfinalizowaliśmy negocjowaną od dłuższego czasu wymianę gruntów i nieruchomości z Gminą Wrocław. Oddaliśmy działkę zabudowaną przy pl. Katedralnym i część działki zlokalizowanej przy ul. Glinianej i Dawida, uzyskując w zamian atrakcyjnie położoną zabudowaną działkę przy ul. Kuźnicznej oraz zapewnienie przekazania nam w najbliższej przyszłości trzech pięter w kamienicy u zbiegu ulic Uniwersyteckiej i Kuźnicznej, tworząc w ten sposób coraz większy campus Leopoldyński.

Szanowni Państwo!

Powtórzmy i przypomnijmy: Uniwersytet Wrocławski ze swoimi pracownikami, doktorantami, studentami wszystkich rodzajów i kierunków studiów to społeczność obejmująca prawie 50 tys. osób. To olbrzymia, dynamiczna instytucja akademicka stale rozwijająca się i wraz z innymi uczelniami kształtująca w poważnym stopniu oblicze miasta. Na przykład wpływ uczelni wyższych Wrocławia, w tym także i Uniwersytetu, na łagodzenie problemu bezrobocia w mieście i regionie jest ewidentny, trudny do przecenienia. Obecność młodzieży akademickiej w nadodrzańskiej stolicy oznacza różnorodne wydarzenia kulturalne, naukowe i inne organizowane dla mieszkańców Wrocławia i Dolnego Śląska. Przykładem niech będzie dopiero co zakończony we Wrocławiu IV Festiwal Nauki. Kontynuowany on będzie w październiku w kilku miastach akademickich Dolnego Śląska. Spektakularna, pozytywna współpraca w tej sprawie dowodzi więzi łączącej środowisko akademickie z miastem i regionem, a także współdziałania z władzami miasta i województwa. W skali naszej uczelni korzystnie oceniamy również współpracę i wsparcie ze strony Rady Patronackiej Uniwersytetu skupiającej przedstawicieli władz wszystkich szczebli i ważniejszych instytucji miasta oraz regionu dolnośląskiego. Składam za tę współpracę podziękowania.

Nadchodzący rok akademicki jest ostatnim rokiem przed obchodami wielkiego święta Uniwersytetu. Robimy wszystko co możliwe, a jest tych działań bardzo wiele, aby wypadło ono okazałe pod każdym względem. Pomoc i zaangażowanie całej społeczności uczelnianej, absolwentów i przyjaciół Uniwersytetu, także zza granicy, jest jednak nieodzownym warunkiem powodzenia. W aspekcie międzynarodowym bardzo liczymy m.in. na włączenie naszego jubileusza na listę największych rocznic UNESCO. Wizyta przed dwoma tygodniami sekretarzy generalnych UNESCO z Polski, Niemiec, Austrii, Ukrainy i Węgier na Uniwersytecie stworzyła sprzyjający międzynarodowy klimat dla obchodów trzechsetlecia uczelni.

Mamy za sobą dopiero co zakończone Święto 55-lecia Akademii Ekonomicznej i 50-lecia Akademii Rolniczej. Na ręce Panów Rektorów Mariana Nogi i Tadeusza Szulca raz jeszcze z tego miejsca w imieniu Uniwersytetu i pozostałych uczelni Wrocławia i Opola - jako przewodniczącego Kolegium Rektorów, składam najlepsze życzenia i gratulacje.

Kolegom Rektorom, Ich Magnificencjom, uczelni Wrocławia i Opola, tak licznie dzisiaj tu obecnym, współtworzących Kolegium Rektorów, które ma wiele osiągnąć w zakresie integracji środowiska akademickiego, rozwiązywania wielu innych problemów środowiskowych, serdecznie dziękuję za prawdziwie koleżeńską współpracę i bardzo życzliwą atmosferę będącą wspólną zasługą wszystkich 13 rektorów uczelni Wrocławia i Opola.

Szanowni Państwo!

Przed nami nowy rok akademicki. Pierwszy w nowym tysiącleciu, kończący równocześnie pierwszych 300 lat istnienia naszego Uniwersytetu. Niech będzie to rok dalszego rozwoju

badań naukowych i kształcenia młodzieży.

Niech się spełnia co dobre, szczęśliwe i pomyślne!
Quod bonum, felix, faustum, fortunatumque sit!

**DR LEONARDO RAMIREZ ALVAREZ, PROF. TADEUSZ M. LACHOWICZ I PROF. GERD MEYER UHONOROWANI
ZŁOTYMI MEDALAMI UNIWERSYTETU WROCŁAWSKIEGO**

DR LEONARDO RAMIREZ ALVAREZ jest rektorem Hidalgenskiego Centrum Wyższych Studiów - prywatnej uczelni w Pachuca, stolicy meksykańskiego stanu Hidalgo - kształcącej studentów na kierunkach prawa, administracji publicznej i informatyki. W skład tej uczelni wchodzi również trzy policealne studia przygotowujące do kontynuowania nauki na poziomie uniwersyteckim.

Leonardo Ramirez Alvarez urodził się 9 czerwca 1935 r. w

Actopan w stanie Hidalgo. Tam ukończył szkołę podstawową. Do gimnazjum uczęszczał w znanym Colegio Franco Español - w stolicy kraju Meksyku. Po jego ukończeniu oraz liceum rozpoczął studia na Hidalgenskim Uniwersytecie Autonomicznym, gdzie w 1970 r. uzyskał, z wyróżnieniem, tytuł magistra prawa. Następnie, po odbyciu studiów doktoranckich na największej uczelni kraju - Autonomicznym Uniwersytecie Narodowym Meksyku - otrzymał stopień naukowy doktora prawa administracyjnego i konstytucyjnego.

Leonardo Ramirez Alvarez, prace dydaktyczną rozpoczął w 1996 r. jako nauczyciel wiedzy o społeczeństwie i świecie współczesnym w szkole średniej stolicy rodzinnego stanu - Pachuca. W następnym roku zaczął prowadzić zajęcia z tego przedmiotu w Instytucie „Lestomac” Akademii im. Roya. W tym samym roku rozpoczął prace na Hidalgenskim Uniwersytecie Autonomicznym jako wykładowca historii Meksyku. Jednocześnie został sekretarzem rektora tego Uniwersytetu. Po trzech latach, mianowano go profesorem Szkoły Prawa tego Uniwersytetu. Wykładał początkowo postępowanie cywilne, później prawo konstytucyjne i materialne prawo cywilne. Oprócz tego pełnił na tym Uniwersytecie wiele doniosłych funkcji administracyjnych i organizatorskich, m.in. jako dyrektor Szkoły Prawa, był prorektorem do spraw studenckich oraz pracowników naukowych, a w końcowym okresie był Głównym Radcą tego Uniwersytetu. Łącznie przepracował na Hidalgenskim Uniwersytecie Autonomicznym trzydzieści lat.

Leonardo Ramirez Alvarez, po przejściu na emeryturę, korzystając ze zdobytych doświadczeń w zakresie zarządzania wyższą szkołą publiczną założył od podstaw własną stale rozbudowywaną uczelnię. W chwili obecnej uważany jest za jednego z najprężniej rozwijających się przedsiębiorców edukacyjnych w swoim stanie. Jego uczelnia kształci obecnie ponad cztery tysiące studentów. Oparta jest ona na modelu organizacyjnym amerykańskiego uniwersytetu. Ma osiągnięcia także w dziedzinach pozanaukowych, zwłaszcza w sporcie, gdzie żeński zespół koszykarski jest obecnie akademickim mistrzem Meksyku.

Jednocześnie z uniwersytecką pracą dydaktyczną i administracyjną, Leonardo Ramirez Alvarez łączy i łączy pracę w sądownictwie. Kolejno awansując od sądu rejonowego poprzez okręgowy w 1994 r. został członkiem Sądu Najwyższego stanu Hidalgo. Funkcje tę pełni do chwili obecnej. W 1995 r. został powołany jako sędzia stanowego Trybunału Wyborczego. W przeszłości był dwukrotnie zastępcą prokuratora generalnego stanu Hidalgo, członkiem jego sejmiku oraz dyrektorem do spraw prawnych rządu stanowego.

Od kilku lat dr Leonardo Ramirez Alvarez aktywnie współpracuje z Wydziałem Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego. Gościł wielokrotnie - na swój koszt - delegacje profesorów naszego Wydziału. Mieli oni możliwość wygłoszenia wykładów dla studentów tej Uczelni oraz ponadto zapo-

znania się z meksykańskim systemem wymiaru sprawiedliwości. Dr Leonardo Ramirez Alvarez uczestniczył również w 1998 r. we wrocławskim IX Sympozjum Badań Pisma. Przygotowana została umowa o stałej współpracy i wymianie naukowej między naszymi uczelniami. Obecnie czeka ona na parafowanie przez władze obu uczelni. W jej wyniku, nasi naukowcy będą mogli prowadzić wykłady, a studenci przebywać na stażach szkoleniowych w ramach Hidalgenskiego Centrum Wyższych Studiów. Z kolei studenci Hidalgenskiego Centrum Wyższych Studiów będą mogli kształcić się na naszym Wydziale, w tym w ramach naszych studiów podyplomowych i doktorskich. Prof. L. Ramirez Alvarez wygłaszał na wszystkich konferencjach z udziałem naukowców Wydziału Prawa referaty szczegółowo przedstawiające złożone aspekty meksykańskiego porządku prawnego i sądowego. Prof. L. Ramirez Alvarez wykazał się również znajomością polskiego systemu prawa wskazując na podobieństwa i różnice z prawem swego kraju, a nawet szerzej Ameryki Łacińskiej. Zamiarem prof. L. Ramirezza Alvareza jest doprowadzenie do utworzenia, w najbliższym czasie, w kierowanej przez siebie uczelni naukowego Centrum Badań nad prawem Wschodnioeuropejskim. Problematyką tą już obecnie zajmuje się wydzielona grupa naukowców z Hidalgenskiego Centrum Wyższych Studiów.

Prof. TADEUSZ M. LACHOWICZ urodził się 28 września 1930 roku w Drohobyczu. Pracę magisterską i pracę doktorską obronił na Wydziale Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Wrocławskiego w 1956 i 1960 roku. Habilitował się w 1956 roku przed Radą Naukową Instytutu Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN we Wrocławiu. Tytuł profesora nadzwyczajnego otrzymał w 1972, a profesora zwyczajnego w 1978 roku.

Prof. Tadeusz M. Lachowicz swoje zainteresowania naukowe ściśle wiąże z mikrobiologią i genetyką mikroorganizmów. W swoim dorobku naukowym ma ponad 130 publikacji prac doświadczalnych i artykułów przeglądowych w renomowanych czasopiśmie naukowych (wykaz w załączeniu). Od 1961 roku kierował pracami magisterskimi studentów biologii wykonujących prace z mikrobiologii i genetyki. Łącznie jego doktorów jest już samodzielnymi pracownikami nauki - dwóch po habilitacji a dwóch uzyskało tytuł profesora.

Jest współzałożycielem i członkiem Polskiego Towarzystwa Genetycznego. Był organizatorem I-go statutowego zjazdu tego Towarzystwa we Wrocławiu, a przez jedną kadencję pełnił funkcję przewodniczącego Zarządu Głównego. Od szeregu lat wchodzi w skład Komitetu Mikrobiologii PAN i jest członkiem Polskiego Towarzystwa Mikrobiologów. Jest też członkiem Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego, jeśli chodzi o naukowe Organizacje Międzynarodowe to reprezentuje Polskę w komisji drożdżowej i drobnoustrojów drożdżopodobnych ISSY w ramach Federacji Towarzystw Mikrobiologicznych oraz stałym członkiem SMYTE, której XII konferencję zorganizował w 1996 roku w Karpaczu. Był też organizatorem pięciu międzynarodowych specjalistycznych konferencji - dwóch z genetyki plazmidów i trzech z genetyki drożdży.

Prof. Tadeusz M. Lachowicz pracę rozpoczął w 1954 roku na stanowisku laboranta w Katedrze Mikrobiologii Ogólnej UMCS. Po przejściu do Wrocławia podjął pracę w organizowanej przez prof. Kunickiego-Goldfingera Katedrze Mikrobiolo-

gii Instytutu Botanicznego Uniwersytetu Wrocławskiego, obejmując kolejno stanowiska młodszego asystenta, asystenta, starszego asystenta, a po doktoracie adiunkta. Od 1957 roku był też zatrudniony w Pracowni Genetyki Drobnoustrojów Instytutu Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN na drugim etacie. Po przejściu prof. Kunickiego na Uniwersytet warszawski pełnił funkcje p/o kierownika Katedry Mikrobiologii i Pracowni Genetyki Drobnoustrojów a po habilitacji był kierownikiem tych placówek. W 1996 roku został powołany na stanowisko prodziekana Wydziału Nauk Przyrodniczych, na którym zastały go pamiętne wydarzenia marca 1968 roku. Jego postawa w czasie strajku studenckiego została negatywnie oceniona przez czynniki partyjne a ponieważ opinia według której nie nadawał się na wychowawcę młodzieży kończyła się wnioskiem o zdjęcie z funkcji prodziekana i przekazanie do Polskiej Akademii Nauk, za porozumieniem stron przeszedł na pierwszy i jedyny etat do Instytutu Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN, gdzie został powołany na stanowisko z-cy dyrektora ds. naukowych. Na Uniwersytet Wrocławski powrócił w 1974 roku do Instytutu Zoologicznego, gdzie zorganizował Zakład Genetyki. W 1976 roku wystąpił z inicjatywą utworzenia na tej uczelni Instytutu Mikrobiologii wskazując jako miejsce jego lokalizacji budynek przy ul. Przybyszewskiego. Przygotował projekt adaptacji trzech kondygnacji: parteru, piwnic i pierwszego piętra skrzydła zachodniego tego obiektu. Projekt został zrealizowany w ciągu dwóch lat. Na przełomie 1979/1980 roku trzy pierwsze zakłady, Zakład Mikrobiologii Ogólnej, Zakład Genetyki i Zakład Parazytologii weszły w skład Instytutu Mikrobiologii. Równocześnie została powołana specjalizacja z mikrobiologii, której program dydaktyczny opracowany przez prof. Tadeusza M. Lachowicza został zatwierdzony przez Ministerstwo. W ten sposób na Uniwersytecie Wrocławskim powstała czwarta w Polsce specjalizacja mikrobiologiczna a on został powołany na dyrektora Instytutu Mikrobiologii, którą to funkcję pełnił do 1991 roku. Jednocześnie był kierownikiem Zakładu Mikrobiologii Ogólnej a przez trzy lata pełnił funkcję p.o. kierownika Zakładu Genetyki. Na podkreślenie zasługuje fakt, że przez jedną kadencję pełnił funkcję Dziekana Wydziału Nauk Przyrodniczych (1978-81). W Instytucie Mikrobiologii pracował do 1966 roku jako kierownik Zakładu Mikrobiologii Ogólnej. W 1996 roku przeniósł się do Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Zielonej Górze, gdzie zorganizował Instytut Ochrony Środowiska. Jako bazę dla kierunku Ochrona Środowiska wybrał budynek dla jego lokalizacji i wykonał plan adaptacji. Od 1997 do 2000 roku pełnił funkcję dyrektora tego Instytutu a jednocześnie kierownika Zakładu Mikrobiologii i Genetyki. Po przejściu na emeryturę prowadzi nadal wykłady z mikrobiologii i genetyki oraz jest opiekunem trzech prac doktorskich.

Prof. dr GERD MEYER, urodzony 8 lipca 1942 roku w Berlinie, jest profesorem Instytutu Nauki o Polityce na Uniwersytecie Eberhard Karola w Tybindze, wykładowcą na wielu uniwersytetach Kanady, USA i Rosji, członkiem wielu międzynarodowych towarzystw naukowych oraz gremiów doradczych władz niemieckich.

Prof. G. Meyer jest znanym i uznanym w Europie, Rosji i Stanach Zjednoczonych politologiem, zwłaszcza w zakresie teorii systemów politycznych, aksjologii polityki, oraz psychologii politycznej. Współpracę z polskimi politologami i socjologami rozpoczął w 1986 roku, doprowadzając do partnerskiej umowy pomiędzy Uniwersytetem w Tybindze i Uniwersytetem Warszawskim.

W grudniu 1992 roku, profesor G. Meyer, jako dziekan Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu w Tybindze, zapropomował, przebywającym na tym uniwersytecie, prof. dr hab. W. Bokajle pośrednictwo w nawiązaniu kontaktów nauko-

wych pomiędzy politologami wrocławskimi i politologami z Tybingi. Od tego czasu, za sprawą ówczesnego dyrektora Instytutu Nauk Politycznych UW., prof. dr hab. Stanisława Dąbrowskiego, oraz jego zastępcy ds. nauki i kontaktów zagranicą, doszło do współpracy naukowej pomiędzy tymi dwoma ośrodkami naukowymi.

15 września 1996 roku w Rektoracie Uniwersytetu Wrocławskiego została podpisana umowa o współpracy naukowej pomiędzy Instytutem Nauk Politycznych UW. a Institut für Politikwissenschaft Uniwersytetu Eberharda Karola w Tybindze. W imieniu strony niemieckiej, pod podpisaną uprzednio przez JM Rektora Uniwersytetu w Tybindze, prof. dr Hansa-Wernera Ludwiga, umową - podpis złożył prof. dr Gerd Meyer. W imieniu strony polskiej umowę podpisali: Prorektor Uniwersytetu Wrocławskiego ds. kontaktów z zagranicą, prof. dr hab. Zdzisław Latajka oraz Prodziekan Wydziału Nauk Społecznych UW. prof. dr hab. Andrzej Jabłoński i Dyrektor INP UW. prof. dr hab. Andrzej Antoszewski. Efektem tej umowy jest współpraca pomiędzy obu ośrodkami na polu naukowym i dydaktycznym, wspierana organizacyjnie i finansowo przez Centrum Międzynarodowe (Internationales Zentrum) Uniwersytetu w Tybindze oraz Europäische Zentrum für Föderalismus Forschung (Tybinga-Bonn-Bruksela), a także Erich-Fromm-Society.

W ramach współpracy naukowej doszło do wielu wspólnych konferencji naukowych i sympozjum, w których brali udział nie tylko politolodzy, ale też socjolodzy, filozofowie, a także psychologowie z Tybingi i Wrocławia. Międzynarodowy charakter tych konferencji, finansowanych z reguły przez stronę niemiecką, sprzyjał rozszerzeniu kontaktów wrocławskich naukowców z naukowcami różnych krajów Europy i Stanów Zjednoczonych. Animatorem tych konferencji ze strony niemieckiej był głównie prof. G. Meyer, on też zabiegał u różnych fundacji niemieckich o finansowe ich wsparcie.

Prof. dr G. Meyer - w ramach statutowych konferencji, seminariów oraz kursów organizowanych przez Internationales Zentrum UT - zainicjował seminaria doktoranckie o profilu filozoficznym, politologicznym i socjologicznym dla doktorantów ze wszystkich krajów środkowoeuropejskich, prowadzone przez naukowców różnych ośrodków europejskich i amerykańskich. Doktoranci z Wydziału Nauk Społecznych UW. Mają tam zagwarantowanych 20 % miejsc. Prof. dr G. Meyer pośredniczy również w załatwieniu stypendiów dla magistrantów Wydziału Nauk Społecznych UW., by mogli uczestniczyć w seminariach magisterskich, zwłaszcza w Instytucie Nauki o Polityce UT.

Zaangażowanie prof. dr. G. Meyera w rozwój współpracy naukowej pomiędzy obu ośrodkami, doprowadziło do podjęcia - przede wszystkim na polu teorii polityki, myśli politycznej, kultury politycznej, teorii systemów politycznych, stosunków międzynarodowych oraz badań nad społeczeństwem obywatelskim i federalizmem europejskim - wspólnych badań przedstawicieli nauki wrocławskiej i nauki niemieckiej. Naukowcy z obu ośrodków wydają wspólne publikacje naukowe i współpracują wspólnie przy ekspertyzach naukowych dla Unii Europejskiej. Szczególnym obszarem współpracy wrocławskich politologów, filozofów i psychologów jest Erich-Fromm-Society i wrocławskie Towarzystwo Badań nad Psychoanalizą, a także The European Centre for Research on Federalism, a poprzez te towarzystwa - Ośrodek Studyjny Komitetu Regionów Unii Europejskiej.

Działalność prof. dr. G. Meyera na rzecz współpracy z Uniwersytetem Wrocławskim nie ogranicza się do animowania jej wymiaru naukowo-dydaktycznego. Przybiera ona także formy szczególne w sytuacjach wyjątkowych: z inicjatywy prof. G. Meyera i w wyniku aktywności prof. R. Hrbka, naukowcy z Tybingi zebrali 10.500 DM i przekazali tę sumę Uniwersytetowi Wrocławskiemu na ratowanie - zniszczonych przez powódź - zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej. Sam prof. dr G. Meyer w marcu br. był inicjatorem przekazania Wydziałowi Nauk Społecznych książek naukowych, ze zbiorów biblioteki Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu w Tybindze. Przygotował też akcję i włączył do zebranych książek część swoich prywatnych zbiorów. W sumie Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych wzbogaciła się o ponad 1500 cennych pozycji naukowych.

WYKŁAD INAUGURACYJNY PROFESORA ANDRZEJA HULANICKIEGO
DEDYKOWANY PAMIĘCI EDWARDA MARCZEWSKIEGO

**Znaczenie badań naukowych - punkt widzenia
matematyka**

Gdy środki masowego przekazu skupiają się na kontrowersjach wokół projektów budowy monumentów, które nasz Uniwersytet chce wznosić, gdy prasa pisze o Uniwersytecie: a to z powodu inwestycji i problemach bardzo różnej natury z nimi związanych, a to o obchodach, uroczystościach i jubileuszach, lub o domniemanych czy faktycznych skandalach w działalności nauczycielskiej, chciałbym nawiązać do pierwszej części dzisiejszego przemówienia Jego Magnificencji

Rektora i powtórzyć, że uniwersytet jest przede wszystkim ośrodkiem badań naukowych. Im lepsze są nasze wyniki w nauce, im bardziej istniejemy jako twórcy, tym lepszymi jesteśmy nauczycielami i tym kompetentniej potrafimy przekazać naszym studentom i uczniom wiele tysięcy lat liczący dorobek kultury ludzkiej. Badania naukowe są podstawą uniwersytetu. Wartość tych badań jest jego legitymacją przed światem, jest gwarancją jakości i kompetencji nauczania jakie oferuje.

W popularnym, gazetowym obrazie nauka to Newton, Darwin, Einstein, Pasteur, Gallileusz, Kopernik, to Cambridge, Princeton, Sorbona, Harvard, Stanford; atmosfera intelektualna, dyskusje uczonych, laureaci nagrody Nobla. Prasa o nich pisze, telewizja pokazuje jak Rubia rozmawia z Friedmanem..., możemy się otrzeć o najznakomitszych, przynajmniej w marzeniach - Członkowie Akademii zasiadają, przemawia Prezes. Czujemy powiew wielkości, dumę Narodu, który „wydał” Wielkich Bohaterów Nauki. Doktoraty honorowe, togi... Jest Panteon w Paryżu i Panteon w „sercach ludzkich”. Dla wielu ludzi, którzy przeszli przez uniwersytet są to święte symbole NAUKI. Myślę, że nie należy ich lekceważyć, choć z tą nauką, jaką na co dzień uprawiają tysiące badaczy na świecie niewiele one mają wspólnego. Może tylko tyle, co dla rozentuzjuszowanych tłumów podziwianie skoku narciarskiego Małysza ma z gimnastyką poranną lub wycieczką górską.

Oto definicja pojęcia badania naukowe przygotowana w raporcie z 10 grudnia 1997 r. dla największej na świecie agencji finansującej naukę, National Sciences Foundation w USA. „Badania naukowe są poszukiwaniem nowej wiedzy, a także nowych pojęć, które tę wiedzę unifikują i rozszerzają. Praca badawcza, stymulowana pytaniami o charakterze teoretycznym bądź praktycznym, jest prowadzona w kontekście istniejącej już wiedzy i jej paradygmatów. Paradygmatem, w tym sensie, jest zbudowany w oparciu o zebraną wiedzę wiodący model, który jest powszechnie uznany za poprawny i użyteczny. Zazwyczaj badania naukowe są zaprojektowane tak, aby odpowiedzieć na dobrze określone pytanie lub, aby wypełnić lukę w wiedzy już zebranej lub w końcu, aby zbadać prawdziwość samego paradygmatu. Badania, które w intencji swojej miały potwierdzić czy udoskonalić istniejący paradygmat mogą, w rzeczy samej, mu zaprzeczyć. To otwiera drogę do rewolucji w nauce.”

Tyle cytat. Pomyślmy nad przykładami.

Jak wiemy w latach czterdziestych dwudziestego wieku pojawił się nowy, nieznanym przedtem sposób uprawiania nauki. Przed nauką postawiono zadanie zbudowania broni nuklearnej. Myślę o słynnym liście Einsteina i programie Manhattan w USA. Zatrudniono tysiące uczonych, fizyków, matematyków, chemików i inżynierów, zbudowano wielkie laboratoria. Jeszcze w czasie wojny uczeni zdawali sobie sprawę z tego, że tak uprawiana nauka może przynieść największe odkrycia, nieosiągalne bez wielkiej koncentracji talentu i środków. Te przemysłowe, chciałoby się powiedzieć, metody upra-

wiania nauki opanowały dziś fizykę doświadczalną, astronomię, nauki kosmiczne, różne działy biologii, przede wszystkim genetyki, część informatyki. Aby wykonać konkretne zadanie badawcze angażowane są kilkusetosobowe, czasem wielotysięczne grupy, z wielu ośrodków pod wspólnym kierownictwem genialnych menedżerów badań naukowych. Wyniki tych badań są publikowane w pracach mających np. siedmiuset autorów.

W matematyce sytuacja jest inna. Matematycy nie potrzebują ani wielkich laboratoriów ani nie służy nam administracyjne przydzielanie zadań badawczych. Używamy stale poczty elektronicznej, a poprzez Internet dowiadujemy się szczegółów prac napisanych ostatnio, dużą rolę odgrywa nadal biblioteka matematyczna, ale przede wszystkim nieodzowne są dla nas kontakty osobiste, seminaria, konferencje, rozmowy.

Na konferencjach spotykamy się, aby słuchać o wynikach cudzych i przedstawiać własne, a po obradach - długo w noc - szukać idei rozwiązania jawiącego się problemu, czy podejmować próby sformułowania opisu badanego przedmiotu. - Potem jedziemy do naszych rodzimych ośrodków, aby czasem już w drodze powrotnej, na lotnisku czy w autobusie posłyszeć jak matematyka mówi nam twardo „nie” czy szeptem „tak” w odpowiedzi na nasze rojenia i domniemania. A potem znów jest kartka, którą pokrywamy jeszcze raz i jeszcze raz umykającą nadzieją. Pytamy kolegów, przyglądamy się przykładom, odbieramy list elektroniczny i tą samą drogą donosimy o naszej porażce, czasem o zwycięstwie.

Określenie przedmiotu badań matematyki nie jest łatwe. Sporo napisano na ten temat. Spróbujmy to powiedzieć na przykład tak.

Matematyka odkrywa i bada skomplikowane struktury, formułuje potężne narzędzia przede wszystkim w postaci POJĘĆ, takich aby były one zdolne objąć, wyjaśnić i opisać zjawiska występujące w przyrodzie, w życiu społeczeństw, stworzone w technologii, w innych naukach, w samej matematyce. Nauki matematyczne organizują niewyobrażalnie wielkie zasoby danych i budują teorie niezbędne do ich zrozumienia i wykorzystania. Matematyka jest językiem fizyki, chemii, nowoczesnej biologii, a jej dzieci statystyka i informatyka przenikają ogromne połacie współczesnej nauki i życia.

U progu dwudziestego pierwszego wieku matematyka przeżywa swój złoty wiek mając przed nowymi wielkimi wyzwaniem. Wśród nich to na przykład nowe matematyczne konceptualizacje zjawisk biologicznych, albo budowa pojęć i teorii pozwalających sformułować i zrozumieć zjawiska niestabilne. Dlatego umiemy z wielką precyzją przewidzieć zaćmienie słońca na wiele lat z góry, bo istnieje teoria matematyczna, której podwaliny stworzył Newton 300 lat temu, a nie umiemy przewidzieć pogody na jutro, bo meteorologia rządzi się niestabilnymi prawami, a ich teoria, choć jedna z najmłodniejszych w matematyce dwudziestego pierwszego wieku, nie została jeszcze właściwie stworzona.

Kosmiczny teleskop Hubble'a pozwolił astronomom wejrzeć w wszechświat dalej i głębiej, a ludzkość podzieliła fascynację astronomów nowymi odkryciami. Matematycy mogą jedynie zazdrościć astronomom. My badamy piękny ukryty świat, który jest hermetycznie zamknięty dla niespecjalistów. W ostatnich latach wiele dziedzin matematyki może się poszczycić przykładami pięknych konstrukcji nowych pojęć, wielkich idei, znakomitych rozwiązań. Pomyślmy o rozwiązaniu przed niespełna dziesięć laty trzystuletniego problemu Fermata, o geometrii patrzenia z wielkiej odległości, gdzie obiekty bardziej niż do brył podobne są do siatek punktów, pomiędzy którymi są wąskie drogi, czasem jedno czasem dwukierunkowe, a gdy drogi te są losowo zamykane lub otwierane, powstają modele tłumaczące zarówno przejścia fazowe materii, jak i ogromnej wielkości programy komputerowe. Idee pochodzące z teorii przestrzeni Hilberta i grup Liego pozwalają znaleźć ład i symetrię świata, a matematyczna teoria węzłów służy do rozplątania łańcuchów DNA. Teoria Fouriera, stworzona niemal 200 lat temu do opisu rozchodzenia się ciepła, od chwili powstania stanowi jądro analizy matematycznej. W swych wielo-

rakich przekształceniach i wersjach; pozwala na cyfrowe przesyłanie sygnałów i na kodowanie linii papilarnych, jest nieodzowna w teorii liczb.

Podstawowym zadaniem uniwersytetu jest stworzenie i utrzymanie ośrodków prowadzących dobre badania naukowe. Ale jak ocenić które badania naukowe są dobre?

Jakość aktywności ludzkiej w większości dziedzin jest oceniana z zewnątrz. Wynik sportowy jest mierzony w metrach czy sekundach, o jakości sztuki więcej mają do powiedzenia krytycy niż jej twórcy. Działalność gospodarcza jest oceniana przez rządy, giełdy, prasę, w tej samej mierze, co przez przemysłowców czy menedżerów. Nauka musi oceniać się sama. Jedynie specjaliści mogą kompetentnie mówić o jakości badań naukowych w swojej dyscyplinie. Czasem ocena ta może być nieco poszerzona o opinie uczonych z dziedzin pokrewnych, ale matematyk czy fizyk nie może oceniać jakości pracy badawczej humanisty i na odwrót. Tym bardziej nauka nie może podlegać ocenom ani polityków, ani przedstawicieli kościołów, prasy czy władców. Oceny działalności naukowej idą czasem dużo dalej w swej ostrości niż oceny na przykład dzieł sztuki. Często słyszymy debaty o niebezpieczeństwach związanych z odkryciami naukowymi. Nie raz w ciągu długiej historii poznawania świata zabraniano różnych badań naukowych lub za ogłaszanie ich wyników karano, nawet śmiercią. Nie trzeba się cofać daleko w przeszłość, aby napotkać stwierdzenia władców o „kłamliwych naukach”, czy ustawy zakazujące badań naukowych z obawy, aby ich wyniki nie stanęły w sprzeczności z ideologią rządzącej partii czy religią.

Istnieje jednak czysto praktyczna konieczność wartościowania badań naukowych. We wszystkich rozwiniętych krajach państwo, korporacje czy fundacje finansują badania naukowe. Kompetentne oceny jakości tych badań są więc potrzebne aby popierać badania dobre i aby nie marnować pieniędzy - na badania złe. Dawane są nagrody aby promować najlepszych. Uniwersytety winny tworzyć ośrodki nauki i popierać dobre badania naukowe.

Pozwolę sobie sformułować tezę, której prawdziwość w odniesieniu przynajmniej do matematyki uważam za oczywistą.

Istnieje pewien określony, choć dość wysoki, poziom minimalny, od którego poczynając badania naukowe zasługują na poparcie i uznanie. Osiągnięcie tego poziomu jest niezbędne aby prowadzone badania mogły istotnie wzbogacić naszą wiedzę, a być może przynieść również odkrycia wybitne. Uważam także, że drobiazgowo porównywanie między sobą jakości badań naukowych stojących powyżej owego minimalnego poziomu nie zawsze jest pozytywne. Agencje finansujące naukę zazwyczaj mają dość sztywne procedury prowadzące do wyznaczenia tego minimalnego poziomu dla danej dyscypliny nauki. Podstawową rolę, rzecz jasna odgrywają w nich opinie recenzentów, którymi są specjaliści, często wybitni specjaliści, w tej dyscyplinie. Opis zakończonych badań, projekt badawczy, czy opis osiągnięć naukowych danego ośrodka jest wysyłany do recenzentów (lub członków panelu). Zazwyczaj każdy z recenzentów dochodzi do własnego przekonania czy ów minimalny poziom został osiągnięty, tzn. „przyjąć czy nie przyjąć”, „finansować czy nie”. Tak postępuje National Sciences Foundation w USA, tak dzieje się w KBN i innych znanych mi agencjach.

W moim przekonaniu ogromna większość pracowników nauki prowadzi badania najlepiej jak potrafi. - „Konformizm, korupcja i ignorancja są zjawiskami, które zawsze towarzyszyć będą nauce, ale na dłuższą metę nie one decydują o jej obliczu” pisze Jerzy Jastrzębski w niedawnym pięknym esejie o kulturze.

Fascynacja tylko wielkimi odkryciami i lekceważenie prac drobnych źle służy nauce. Podważenie czy zmodyfikowanie obowiązującego paradygmatu, spowodowanie rewolucji w nauce jest wielkim osiągnięciem, ale może się ono pojawić jedynie jako ostatni, zwykle genialny krok na końcu długiej drogi mozolnie składanej wiedzy. Przyrównywanie każdego uczonego do laureatów Nobla czy medalistów Fieldsa może prowadzić do zniechęcenia i porzucenia pracy naukowej w ogóle. Są tacy, którzy z obawy, że nie będą w stanie dorównać najlepszym zmieniają się w kibiców wielkich odkryć, najczęściej bez zrozu-

mienia, w jaki sposób te odkrycia zostały osiągnięte i choć często są ulubieńcami dziennikarzy, zbyt łatwo porzucają badania naukowe.

Znałem przed laty grupę niezłych matematyków, którzy postanowili spróbować swych sił w tematyce, której przewodził wówczas medalista Fieldsa Lars Hörmander. Chcieli sięgnąć szczytów. Zbierali się parę razy w tygodniu, aby referować prace Hörmandera, byli starannie przygotowani, pracowici, ambitni. Zbyt ambitni na swoje siły. Po paru latach stało się jasne, że ich tempo rozumienia prac Hörmandera jest mniejsze niż tempo, w jakim, Hörmander swe prace tworzy. Nic nie zdziałali. Spotykałem ich później, właściwie porzucili pracę naukową, zgorzkniali trochę.

Znam też młodego geologa, dla którego niewielkie pasmo wzgórz 60 km na południe od Wrocławia jest najbardziej interesującym przedmiotem na świecie. Każda nowa metoda, każdy znaleziony kamień, izotop w tym kamieniu, które pozwolą mu dowiedzieć się więcej o tych górkach ma dla niego znaczenie podstawowe. Bada każdą skałę, każdy minerał wyglądający spod gleby, fotografuje, miele, wysyła do Kanady, z niecierpliwością czeka na odpowiedź. Rysuje mapy, stawia hipotezy. BADA. Podobnie jest w matematyce na co dzień. Oglądamy naszą matematyczną rzeczywistość w szczegółach i w drobiazgach. Geolog chce poznać swoje wzgórze na tyle na ile jego ograniczone, ale nowoczesne i ambitne metody mu na to pozwolą. My chcemy poznać nasze przestrzenie, równania, oszacowania, procesy stochastyczne. A na co dzień pytamy na przykład czy istnieje dodatnia funkcja harmoniczna na symetrycznym obszarze Siegla, która przy brzegu Szyłowa ma dystrybucyjnie pochodną transwersalne dowolnego rzędu i nie jest pluriharmoniczna? Innymi słowy, czy na bardzo regularnym ograniczonym obszarze w przestrzeni zespolonej funkcja harmoniczna względem operatora Laplace'a - Beltramiiego, która jest gładka przy brzegu musi już być wszędzie w całym obszarze częścią rzeczywistą funkcji holomorficznej? Czy odpowiedź na to pytanie mogłaby kogokolwiek zainteresować? Ale odpowiedzi na takie pytania mówią nam o naturze rzeczy, które badamy, ze znajomości ich powstają pojęcia i teorie, o których mówiłem. Podobnie geologowi obecność śladów izotopów mówi o wieku badanych skał, o historii planety ziemi, wiedzie do odkryć o charakterze podstawowym. Niemal od zarania swego istnienia nowoczesna nauka mówi o sprawach uniwersalnych, niezależnych od kraju gdzie jest tworzona. Prawa przyrody i język ich opisu są te same na całym świecie. Jakże naiwnie brzmi określenie „publikacja w czasopiśmie zagranicznym”, „konferencja międzynarodowa”. Niektóre czasopisma wydawane we Wrocławiu czy w Warszawie przewyższają swym poziomem liczne - rzecz jasna nie wszystkie - czasopisma francuskie, włoskie, niemieckie czy amerykańskie. Konferencja nie jest „krajowa” czy „międzynarodowa” - Konferencja jest na wybrany temat. Zadaniem organizatorów jest zaproszenie na tę konferencję wszystkich, którzy na ten temat mogą coś ważnego powiedzieć niezależnie od kraju w jakim pracują.

Więc jak stworzyć dobry ośrodek naukowy, a jak stworzony utrzymać?

17 października mija 25 lat od śmierci Edwarda Marczewskiego, wybitnego matematyka, rektora Uniwersytetu Wrocławskiego, organizatora wrocławskiego środowiska naukowego. Edward Marczewski odegrał ogromną rolę w uformowaniu we Wrocławiu ośrodka badań matematycznych. Dla wszystkich, którzy mieli okazję go spotkać, dla jego studentów, współpracowników, kolegów był mistrzem i nauczycielem organizacji nauki. Staraliśmy się postępować według jego bardzo przejrzyście, prostych, ludzkich zasad, które konsekwentnie wcielano w życie pozwoliły nam utrzymać we Wrocławiu stworzony przez niego ośrodek matematyczny obejmujący Uniwersytet, Politechnikę, Instytut Matematyczny PAN.

Dziś pieniądze tak często odgrywają rolę w naszym życiu. Nie miały one takiego znaczenia w czasach Edwarda Marczewskiego - wszyscy byliśmy biedni. Niemniej jednak myślę, że niewystarczające zarobki nie są usprawiedliwieniem odłożenia na bok badań naukowych. Wiem dobrze o bardzo złym wpływie niskich pensji na stan kadry uczonych na uniwersytecie. Często czuję gorzyc, gdy widzę jak najcenniejsze wartości uniwersytetu: talent i zapał do badań naukowych przegry-

wają z rzeczami mniejszej wagi. W Polsce wynagrodzenia za pracę naukową są nieporównywalnie niższe niż płace innych grup wysokokwalifikowanych specjalistów. Wyższe uczelnie muszą to zmienić tak szybko jak potrafią. Niestety nie wszystkie to robią nawet w ramach swoich skromnych możliwości. Jednak wierzę, że dla pracownika nauki nowy samochód czy lśniący nowością gabinet nie są warte tego, aby dlań poświęcić wyjaśnienie nieznanego problemu, zrozumienie jakiejś, być może tylko niewielkiej, zawiłości świata czy natury. Jest coś z ascetyzmu w życiu uczonego. Satysfakcja płynąca z rozwikłania zagadki, z jasno sprecyzowanej myśli, z uznania kolegów i współpracowników, z zainteresowania świata naukowego wynikiem może zastąpić niejedną ziemską radość. Ale aby tak było dobry wynik naukowy musi być też najdroższym kruszcem w uniwersyteckim środowisku. Talent, jasność myśli i pióra musi być najwyższym cenionym dobrem.

Następujące uwagi - dość oczywiste i banalne w rzeczy samej - są w wielkim stopniu przeformulowaniem opinii i ocen pochodzących od Edwarda Marczewskiego. Wierzę, że to, co on chciałby nam powiedzieć gdyby żył w początku dwudziestego pierwszego wieku brzmiałoby podobnie. Edward Marczewski nie bał się banalności w swoich sformułowaniach. Jego wielkość polega między innymi na tym, że umiał wcielać w życie to, co propagował.

Edward Marczewski nawoływał do maksymalnego przyspieszenia awansu naukowego najlepszych. Chciał, i umiał to sprawić, aby trzydziestopięcioletni profesor nie był rzadkością. Edward Marczewski sprowadzał do Uniwersytetu Wrocławskiego znakomitych młodych uczonych. Wymienię trzech matematyków: Jan Mycielski, Stefan Paszkowski, Czesław Ryll-Nardzewski. Wiedział, że dobry ośrodek naukowy tworzą przede wszystkim ludzie młodzi. Czasem oni sami wybierają tematykę badań, czasem przychodzi ona z zewnątrz, bywa, że jest to

modyfikacja czy rozwinięcie tego co w ośrodku istniało od dawna. Nauką rządzi autorytet naukowy ludzi utalentowanych, doświadczenie gra pewną rolę, ale jakże znikomą. Edward Marczewski organizował cotygodniowe seminaria i liczne nieformalne spotkania, które były miejscem gdzie prezentuje się wyniki ostatnich tygodni czy miesięcy, nie zawsze gotowe, ale zawsze przedstawiane tak, aby słuchacze nie tylko zrozumieli wynik, ale i metodę. Takie seminaria, spotkania, rozmowy w środowisku matematyków pozostały i są podstawą naszej pracy.

A co po za tym? - To już tylko zwykłe ludzkie cnoty: koleżeńskość i zaufanie, dzielenie się niegotowymi wynikami, absolutna uczciwość, maksymalnie wyrównane płace, zupełna równość autorów. Przyniosłem tu ze sobą odbitkę pracy 484 autorów - pierwsze nazwisko to B. Adeva, ostatnie A. Zichichi - pod koniec listy autorów na pozycji 404 widnieje Samuel Ting - laureat nagrody Nobla, główny organizator eksperymentu: w druku wszyscy autorzy są równi! Ale dobry ośrodek naukowy tworzy presję, układa hierarchie. Gdy mówi najlepszy, choćby był najmłodszy inni milczą i słuchają, nie z nakazu, ze strachu, czy nawet z szacunku, słuchają, bo chcą się dowiedzieć.

Te dobre obyczaje przenoszą się z ośrodków naukowych w uniwersytecie i na inne dziedziny jego życia. Kłamstwo, niekompetencja, lenistwo, przywłaszczenie cudzego pomysłu czy pracy eliminują w tym samym stopniu profesora co urzędnika, laboranta czy studenta. Informacja naukowa podana przez uczonemu musi być rzetelna - zły to badacz, który ukrywa prawdę. Ta sama zasada winna obowiązywać w całej działalności uniwersytetu. Edward Marczewski mówił całą prawdę zarówno wtedy gdy zajmował się nauką, jak i wtedy gdy działał jako administrator.

Tak często słyszymy o wychowawczej roli uniwersytetu, nie myślę, aby i w tym względzie znaczenie badań naukowych uprawianych w jego murach można było przecenić.

UROCZYSTOŚĆ INAUGURACJI ROKU AKADEMICKIEGO 2001/2002 W AULI LEOPOLDYŃSKIEJ

Na uroczystość przybyli przedstawiciele władz i parlamentarzyści ...

oraz Ich Magnificencje Rektorzy uczelni wrocławskich i dolnośląskich

Dziekani ośmiu wydziałów Uniwersytetu Wrocławskiego

Wyróżnieni Nagrodami Ministra Edukacji Narodowej - indywidualnymi i zespołowymi

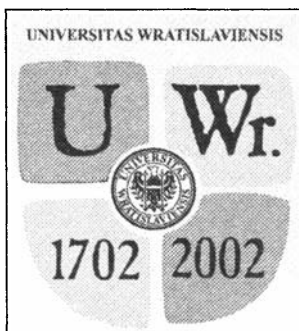
Przedstawiciele studentów I roku immatrykulowani podczas uroczystości

fol. J. Katarzyński

1702-2002 OBCHODY JUBILEUSZU 300-LECIA UNIWERSYTETU WROCŁAWSKIEGO

Jubileusz trzechsetlecia UWr. w kalendarzu rocznic UNESCO

• UNESCO włączyła się w prace przygotowawcze do obchodów jubileuszu uczelni. Data kulminacji obchodów - 15 listopada 2002 r. - wpisana zostanie na początku listopada na spotkaniu plenarnym UNESCO w Paryżu do kalendarza szczególnych rocznic świętowanych przez tę światową organizację. Dwudniowe obrady w UWr. (21-22 września) Sekretarzy narodowych Komitetów UNESCO z Austrii, Czech, Niemiec, Ukrainy i Polski poświęcone były przygotowaniu jubileuszowej konferencji pod hasłem „Jedność intelektualna Europy”, która pod patronatem UNESCO odbędzie się 1 października 2002 r. Obejmie ona tematykę ekonomii, demografii, transformacji w Europie oraz problemy i perspektywy nauki i szkolnictwa wyższego w krajach naszej części kontynentu. Uzyskano obietnicę wsparcia finansowego przez UNESCO organizacji konferencji i obchodów jubileuszowych uczelni. Wojciech Fałkowski, sekretarz generalny polskiego komitetu UNESCO podkreślił, że wpisanie obchodów Uniwersytetu Wrocławskiego w kalendarz UNESCO oznacza promocję uczelni i miasta na całym świecie. Światowa lista rocznic i wydarzeń kulturalno-naukowych wpisanych do kalendarza UNESCO jest niedługa. W ciągu ostatnich

dwa lat znalazło się na niej jedynie 30 uroczystości.

Hojni donatorzy Uniwersytetu

• Ministerstwo Spraw Zagranicznych Austrii przekazało dodatkowo, obok kwoty na renowację fresków w gabinecie rektora, kwotę na wydanie trzypiętomowej historii Uniwersytetu Wrocławskiego, czołowego wydawnictwa jubileuszowego, w wysokości 100.000 szylingów tj. 28.342,41 zł.

• Ruhr - Universität w Bochum doniósł, że Fundacja Alfreda Kruppa von Bohlen i Halbacha przekazuje Uniwersytetowi Wrocławskiemu kwotę w wysokości 150.000 DM z sugestią wykorzystania jej na odrestaurowanie wejścia bramnego Uniwersytetu obok Kościoła Uniwersyteckiego. Renowację portyku, wejścia do UWr z balkonowymi portalami finansuje Towarzystwo Niemiecko-Polskie Uniwersytetu Wrocławskiego.

Promocja jubileuszu uczelni

• 12-stronicowy dodatek do „Wrocławskiej Gazety Komunalnej” nr 9 z 26 września 2001 r. poświęcony został prezentacji Uniwersytetu Wrocławskiego, w związku z obchodami rocznicy 300-lecia istnienia naszej Alma Mater. Numer gazety, sfi-

nansowany przez Wrocławskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania S.A., otwiera rozmowa z prof. Romualdem Gellesem, Rektorem Uniwersytetu Wrocławskiego. Obok zamieszczono treść uchwały Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego dotyczącej obchodów trzechsetlecia uczelni. Wewnątrz numeru jest program obchodów jubileuszowych. Spośród wydarzeń jubileuszowych zaprezentowano: odrestaurowaną Wieżę Matematyczną, przekazanie Uniwersytetowi Księgi Dziesięciolecia Polski Niepodległej 1989-1999, powstanie Stowarzyszenia Absolwentów Uniwersytetu Wrocławskiego. Okruchy historii Uniwersytetu Wrocławskiego i prezentacja dolnośląskich noblistów to wczoraj naszej uczelni a powstanie w maju tego roku Niemiecko-Polskiego Towarzystwa Uniwersytetu Wrocławskiego to dzisiejsza rzeczywistość. Na dalszych stronach pisma można poznać perłę sztuki baroku - kościół uniwersytecki wybudowany w latach 1689-1700, oazę piękna i spokoju - uniwersytecki Ogród Botaniczny, zabytkowe budynki Uniwersytetu i ich przepiękne wnętrza, bezcenne kolekcje i zbiory Muzeum Przyrodniczego. Aby Uniwersytet wprowadzić w dalsze chlubne lata istnienia niezbędne są remonty zabytkowych obiektów i nowe inwestycje oraz konieczna pomoc w ich realizacji. O tym i o nagradzaniu hojnych sponsorów i donatorów Uniwersytetu prestiżowym Złotym Siermierzem na ostatniej stronie dodatku. Zapraszamy do zapoznania się z promocyjnym dodatkiem do „Wrocławskiej Gazety Komunalnej”, kilka egzemplarzy dostępnych jest jeszcze w Rektoracie.

Ciągłość tradycji

Rozmowa z prof. Romualdem Gellesem, Rektorem Uniwersytetu Wrocławskiego

● **Co, w dzisiejszych czasach, gdy nauka jest tak zdeprecjonowana, gdy we współczesnym świecie dominuje pieniądź, dla rektora humanistycznej uczelni jest najważniejsze w kształceniu młodych ludzi?**

● Myślę, że próbę czasu uniwersytety przetrwały pomyślnie. Począwszy od średniowiecza, ciągle się cieszą zainteresowaniem młodych ludzi, a idee uniwersyteckie nie zdeaktualizowały się. Podstawowym celem jest poszukiwanie i przekazywanie prawdy. Cechą charakterystyczną Uniwersytetu Wrocławskiego jest jego różnorodność i wszechstronność studiów, jakie oferuje. Oto wartości, które w kształceniu młodych ludzi są najistotniejsze. Ważnym jest, żeby w parze z tymi wartościami szła jakość. Powstała Uniwersytecka Komisja Akredytacyjna, co świadczy o istnieniu zagrożenia jakości kształcenia. Na naszej uczelni już 10 kierunków otrzymało certyfikat jakości. W znowelizowanej ustawie jest mowa o Państwowej Komisji Akredytacyjnej. Bardzo nam zależy zarówno na wysokim poziomie badań, jak i na kształceniu studentów.

● **Na jakie kłopoty natyka się JM Rektor UW, będąc de facto dyrektorem tak wielkiego przedsięwzięcia, jak Uniwersytet Wrocławski?**

● Uniwersytet to 50 tys. ludzi - 3 tys. pracowników naukowych, prawie 47 tys. studentów studiujących w różnych rodzajach i trybach: licencjackim, magisterskim, doktoranckim, dziennym, wieczorowym, eksternistycznym i zaocznym. Jest jeszcze Uniwersytet Trzeciego Wieku, funkcjonujący od ćwierćwiecza. Kierowanie tym zespołem to sprawa trudna. Pamiętać też trzeba o sprawach administracyjnych i finansowych. Istnieje pomysł powstania urzędu Kanclerza. Rektor powinien zajmować się stwarzaniem warunków do badań naukowych, dydaktyki, a nie problemem zdobywania pieniędzy. W pewnym stopniu odskocznia jest Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola. Spotykamy się, ustalamy strategię. Istnieje również Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich. Jest to 17 uczelni o podobnym profilu, mamy podobne problemy. Znajdujemy też oparcie u Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich (około stu rektorów). Jest jeszcze jeden problem, o którym się zapomina, a dotyczy też naszego uniwersytetu. Dostajemy określoną dotację na działalność i jest to uzależnione od liczby studentów i od jakości kadry naukowej. Nikt natomiast nie uwzględnia klasy i stanu zabytków, którymi Uniwersytet się opiekuje. Uniwersytet Jagielloński obchodził 600-lecie już po raz drugi. Za tym kryją się pieniądze. Nie krytyku-

ję ich, mówię raczej z wielkim podziwem, że potrafili to tak załatwić (raz w 1964 roku, no i teraz!). Nie twierdzą, że chciałbym otrzymać 300 mln zł, byłbym szczęśliwy, gdybym ich dostał 40. Sam koszt elewacji to 8 mln zł. To jest 10 tys. m kw., a trzeba zapłacić 800 zł za metr. Pilna jest sprawa Auli Leopoldyńskiej nawet nie chcę o tym mówić, jest w strasznym stanie. Być może małymi kroczkami uda się nam to z czasem załatwić, ale czy nie będzie za późno? Potrzebna jest pomoc z zewnątrz, sami nie damy rady. Siedzimy teraz w pięknie odnowionym, według starych rycin i fotografii, gabinecie rektorskim. Został odnowiony nakładem austriackiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych, ich korzenie też sięgają Leopoldiny.

● **Co jest niezbędne do funkcjonowania dzisiejszej uczelni, a czego nie ma nasz Uniwersytet?**

● W pewnym sensie odpowiedziałem już na to pytanie. Potrzebny byłby cały zespół z Kanclerzem na czele, odpowiadający za podstawowe sprawy pieniędzy, remontów, inwestycji. Okazało się np., że pod koniec czwartego kwartału roku poprzedniego nie dostaniemy 6 mln zł, a co będzie w tym roku, w kontekście kłopotów finansowych państwa? Uniwersytet nie może funkcjonować w próżni, musimy mieć jakieś zabezpieczenie. Dlatego też część inwestycji pokrywamy z chętnego, a tak być nie powinno. Tym sposobem budujemy gmach Wydziału Prawa i Administracji, który jest niezbędny.

● **Jaki będzie początek następnego trzechsetlecia Uniwersytetu Wrocławskiego?**

● Myślę, że pilnie trzeba chronić sprawdzone wartości uniwersyteckie. Uważam, że Uniwersytet powinien „wkorzenić się” w Dolny Śląsk, to jest najważniejsze. Mamy już trzy agendy - w Kłodzku, Jeleniej Górze i w Zgorzelcu. Chcieliśmy przybliżyć młodym ludziom z małych wsi i miasteczek możliwość podejmowania nauki, na którą nie byłoby ich stać. Przed wojną studiowało około 14 proc. studentów z małych wsi i miasteczek, obecnie nawet nie wiem czy sięga to 2 proc. Planujemy otwarcie agendy w Wałbrzychu. Wtedy będziemy mogli zatrudnić naszych absolwentów studiów doktoranckich, których studiuje cała armia - ponad 1000 osób. Mam tylko jedno marzenie: żeby u progu nowego trzechsetlecia zakończyć inwestycje, które zaczęliśmy. Powstaje gmach Wydziału Prawa i Administracji, Herbarium, Auditorium dla chemików i prawników. Dzięki staraniom dolnośląskich parlamentarzystów do planów centralnych włączono też budowę biblioteki uniwersyteckiej i mam nadzieję, że 15 listopada 2002 roku prezydent wmuruje kamień węgielny pod tę inwestycję. Konieczne jest stworzenie warsztatu pracy i warunków rozwoju Instytutu Informatyki, jest już gotowy projekt. To sprawy najważniejsze, o innych w kategoriach remontów nawet nie mówię. Warto wspomnieć, że funkcjonuje Rada Patronacka, ciało nieformalne powołane do współpracy Uniwersytetu z regionem. Tworzy ją ok. 30 osób - prezydenci i niektórzy burmistrzowie miast Dolnego Śląska, szefowie banków, policji i wojska. Ważnym jest, aby uzmysłowić społeczności Dolnego Śląska, że to jest ich Uniwersytet, własny.

Wrocławska Gazeta Komunalna nr 9

Muzyka na Uniwersytecie Wrocławskim

W 2002 roku Uniwersytet Wrocławski będzie obchodzić trzechsetną rocznicę swojego powstania. Data ta jest okazją do przypomnienia nie tylko dorobku intelektualnego i kulturalnego tej, drugiej pod względem wieku, uczelni w Polsce.

Na jej dorobek składają się nie tylko osiągnięcia intelektualne, ale również zasługi kulturalne dla miasta, w tym m.in. udział w organizacji życia muzycznego Wrocławia. W XIX wieku w obrębie Uniwersytetu działały Instytut Muzyki Kościelnej, którego zadaniem było nauczanie muzyki: śpiewu, gry na instrumentach, teorii muzyki, oraz Akademickie Stowarzyszenie Muzyczne, które za cel postawiło sobie „ćwiczenie talentów muzycznych” i „publiczne występowanie zespołów muzycznych i wokalnych”. Koncerty odbywały się w Oratorium Marianum i w Auli Leopoldyńskiej, które już od końca XVII w. służyły społeczeństwu wrocławskiemu jako sale koncertowe. Władze współczesnego uniwersytetu we Wrocławiu, pamiętając o muzycznych tradycjach oraz pragnąc uczcić 300-lecie uczel-

ni, zorganizowały cykl koncertów muzycznych w Auli Leopoldyńskiej.

Jako jeden z pierwszych wystąpił Zespół Solistów „Ricordanza” działający pod kierownictwem artystycznym wybitnego skrzypka Victora Kuznetsova. W 2000 roku Rektor Uniwersytetu objął zespół Ricordanza swoim patronatem. Jest to zespół niezwykle, ponieważ daje swoim członkom możliwość prezentowania mistrzowskich umiejętności w partiach solowych. Wiosną br. roku zespół Victora Kuznetsova wykonał w Auli Leopoldyńskiej dwa koncerty Antonia Vivaldiego oraz koncert Tomasa Albiniego. O ile utwory Vivaldiego, a zwłaszcza „Cztery pory roku” znane są szerokiej publiczności, o tyle „Concerto a cinque” Albiniego wykonywany jest rzadko. Dobór utworów nie był przypadkowy: tylko w Auli Leopoldyńskiej mogła najpiękniej zabrzmieć muzyka weneckiego baroku.

Namiastkę tych wrażeń daje koncertowe nagranie na płycie CD, która jest również rejestracją jednego z ważniejszych wydarzeń muzycznych, składających się na obchody jubileuszu 300-lecia Uniwersytetu we Wrocławiu. Płyta została nagrana przez warszawską firmę fonograficzną Dux nakładem finansowym Uniwersytetu Wrocławskiego w Studiu Nagrań Rozgłośni Polskiego Radia we Wrocławiu. Wydaną w pięknej oprawie graficznej płytę kompaktową można nabyć w Gmachu Głównym Uniwersytetu.

Druga z płyt została nagrana przez Chór Uniwersytecki Gaudium pod dyrykcją Alana Urbanka. Nagranie to zawiera znakomite wykonanie utworu „Liturgia Domestica op.79 Alexandra T. Gretchaninowa. Liturgia Domestica op.79 wg św. Jana Złotoustego autorstwa Aleksandra Greczaninowa doczekała się tym samym trzeciego w świecie wydania na płycie.

Alexander Gretchaninow należy do grona najwybitniejszych kompozytorów rosyjskich. W jego licznych utworach odnajdziemy wiele fragmentów nawiązujących do rosyjskiej ludowej sztuki muzycznej. W swych artystycznych poszukiwaniach nie wahał się stosować rozwiązań unikatowych i jako jeden z pierwszych kompozytorów rosyjskich zdecydował się na wprowadzenie zespołu instrumentalnego do liturgii prawosławnej, czego przykładem jest Liturgia Domestica, prawdziwa perła muzyki cerkiewnej. Dzieło to nigdy nie zostało zaprezentowane w Cerkwi, ponieważ narusza ono kanony nabożeństwa prawosławnego. Jedynym instrumentem aktywnie uczestniczącym w sprawowaniu obrzędów religijnych w Kościele Prawosławnym pozostaje niezmiennie od pierwszych wieków chrześcijaństwa głos ludzki.

Liturgia Domestica stawia przed wykonawcami zadania wymagające nieprzeciętnych umiejętności wokalnych, popartych gruntowną wiedzą muzyczną. W nagraniu tej płyty uczestniczył Michaił Dimitriewicz Kazancew - na co dzień występujący w Teatrze im. Modesta Musorgskiego w Sankt Petersburgu. Jego repertuar obejmuje prawie wszystkie ważniejsze partie basowe w dziełach Borodina, Czajkowskiego, Mozarta, Musorgskiego, Rimskiego-Korsakowa i Verdiego.

Tenorową partię diakona realizuje urzekający anielską jasnością głosu Aleksander Chudobin, absolwent Wyższego Seminarium Duchownego w Sankt Petersburgu. Obecnie jest głównym dyrygentem Diecezji Wrocławsko-Szczecińskiej Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego.

Na szczególną uwagę zasługuje kreacja artystyczna dysponującego niezwykle rzadko spotykanym basem proffondo Michaiła Krugłowa. Imponująca głębia i moc jego głosu są godne najwyższego uznania. Michaił Krugłow jest solistą jednego z najstarszych chórów rosyjskich - słynnego na całym świecie Carskiego Chóru Capella obecnie występującego pod nazwą Akademicki Chór Capella z Sankt Petersburga.

Doborowe grono solistów rosyjskich poszerzone zostało o polskiego artystę młodego pokolenia, absolwenta wrocławskiej Akademii Muzycznej, posiadającego spore doświadczenie koncertowe, solistę wiedeńskiej Opery Kameralnej - Tadeusza Pszonkę.

Solistom towarzyszy jedna z najlepszych polskich orkiestr kameralnych, pracująca na co dzień pod kierunkiem wybitnego skrzypka wirtuoza Jana Staniedy - Wrocławska Orkiestra Kameralna „Wratislavia”.

Niewątpliwie prawdziwym bohaterem tego nagrania jest Chór Uniwersytetu Wrocławskiego „Gaudium”. Partytura dzieła

nakłada na chórzystów zadania pierwszoplanowe, wymagające wyjątkowej precyzji, uchwycenia nieco tajemniczego, modlitewnego nastroju, charakterystycznego cerkiewnego brzmienia, perfekcyjnego opanowania tekstu notowanego w języku starocerkiewnosłowiańskim.

Artystycznym animatorem i dyrygentem całości jest absolwent dwóch wydziałów Akademii Muzycznej we Wrocławiu, czterokrotnie uhonorowany nagrodą indywidualną Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego - Alan Urbanek - od 1992 roku kierownik artystyczny Chóru Uniwersytetu Wrocławskiego „Gaudium”.

Płyta została wydana w prestiżowej serii Koch Classics przez jedną z największych firm wydawniczych w Europie.

Ponadto, dzięki jubileuszowej działalności kulturalnej Uniwersytetu Wrocławskiego można w jego pięknych salach muzycznych posłuchać również muzyki na żywo. Dnia 1 października Zespół Ricordanza i Chór Gaudium zainaugurują nowy rok akademicki wspólnym wykonaniem Liturgii Domestica.

Wśród planowanych koncertów znajduje się również koncert fortepianowy wybitnego pianisty polskiego Adama Wodnickiego, który na co dzień uczy gry na fortepianie w USA. Na uwagę zwraca również niezwykle śmiałe przedsięwzięcie Victora Kuznetsova, który wraz ze swoim zespołem Ricordanza podjął się rekonstrukcji koncertu, który w 1829 roku zagrał w Auli Leopoldyńskiej Niccolò Paganini.

Niektóre spośród licznych koncertów muzycznych Uniwersytetu Wrocławskiego współorganizuje wraz z wrocławskim Ośrodkiem Kultury i Sztuki.

22 września, rozpoczęliśmy z Ośrodkiem Kultury i Sztuki cykl koncertów pod nazwą „Kalejdoskop Wirtuozów”.

*Prof. Adam Chmielewski
Pełnomocnik Rektora ds. Jubileuszu*

Płyta kompaktowa „Ricordanza” promuje trzechsetlecie UWr.

Płyta kompaktowa „Albinoni - Vivaldi” Wrocławskiego Zespołu Solistów „Ricordanza”, któremu patronuje JM Rektor Uniwersytetu Wrocławskiego, z najpiękniejszymi fragmentami barokowej muzyki instrumentalnej promuje jubileusz uczelni. Do płyty dołączona została krótka historia Uniwersytetu Wrocławskiego, informacje dotyczące przyszłorocznego jubileuszu oraz treść jubileuszowej uchwały Senatu UWr. Zespół założony w 1999 roku przez skrzypka Wiktora Kuzniecowa daje co pewien czas koncerty muzyczne w Auli Leopoldyńskiej i w Oratorium Marianum, świętując muzycznie obchody jubileuszu.

Kolejny numer pisma społeczności akademickiej „Uniwersytet Wrocławski”

W piątym numerze barwnego pisma promocyjnego „Uniwersytet Wrocławski” wywiad z wojewodą dolnośląskim Witoldem Krochmalem, o prof. Karolu Joney uhonorowanym tytułem dhc Uniwersytetu Europejskiego Viadrina we Frankfurcie nad Odrą (dyplom odbierze na początku listopada), prezentacja Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych UWr., o grających piaskach na ruchomych wydmach nad Bałtykiem. O tym i innych interesujących zdarzeniach można przeczytać w piśmie społeczności akademickiej UWr. dostępnym w Biurze Promocji i Absolwentów UWr.

JUBILEUSZ 300-LECIA UCZELNI NA SPORTOWO

Polfa Pabianice z Pucharem Rektora!

XXII Międzynarodowy Turniej w Koszykówce Kobiet o Puchar JM Rektora UWr. odbywał się w dniach 27-30 IX 2001 w gościnnej Jeleniej Górze.

Jak przystało na rangę naszej imprezy w finale spotkały się wice mistrz Polski Polfa Pabianice z trzykrotnym mistrzem Austrii - Tecto

Agnieszka Jaroszewicz (Polfa Pabianice) najlepsza zawodniczka Turnieju odbiera puchar z rąk JM Rektora UWr prof. Romualda Gellesa

Klosterneuburg. Po meczu stojącym na bardzo wysokim poziomie, niespotykanym w polskiej lidze lepsza okazała się pabianicka Polfa, wygrywając 85:66 i zdobywając cenną główną nagrodę

W meczach o pozostałe miejsca w turnieju padły następujące wyniki:

◆ o miejsce 3-4 Cukierki Odra Brzeg - Gloria Moskwa (Rosja) 66:61

◆ o miejsce 5-6 Postas Sopron (Węgry) - TOYA Ślęza Wrocław 92:88

◆ o miejsce 7-8 Loko Texlen Trutnov (Czechy) - AZS Uniwersytet Wr. 97:71

W swojej grupie nasza drużyna AZS UWr. uzyskała następujące wyniki z Polfą Pabianice 53:113 z Głorią Moskwa 46:98 i Postas Sopron 44:120

Nasze młode koszykarki z AZS UWr. dostały dobrą lekcję od najlepszych, ale wstydu nie przyniosły i bez względu na uzyskane wyniki walczyły o każdą piłkę z wielkim zaangażowaniem.

Możliwość gry z tak utytułowanymi zespołami przynosi już konkretne efekty w I lidze, gdzie nasze studentki prezentują dobrą formę i odniosły już kilka cennych zwycięstw, plasując się w czołówce tabeli.

Turniej, który przeszedł już do historii, był z pewnością sukcesem organizacyjnym i potwierdził, że nie ma sobie równych w Polsce, promując Uniwersytet Wrocławski w Polsce i za granicą.

Otwarcie turnieju nastąpiło na pl. Ratuszowym w Jeleniej Górze w pełnej gali i znakomitej oprawie, przy udziale najwyższych władz miasta i naszej uczelni. Prezentacja drużyn, na głównej scenie przy Ratuszu, zrobiła duże wrażenie na licznie zebranej publiczności.

Wszystkie ekipy zakwaterowano w Borowicach koło Karpacza, gdzie uczestnikom udzieliła się wspaniała atmosfera gościnnego i przepięknie położonego ośrodka Hottur. Umieszczenie drużyn w tym miejscu było wspaniałą reklamą naszych Karkonoszy. Na spotkanie integracyjne z uczestnikami do Borowic przybyli rektorzy i sympatycy uczelnianego sportu. Przy ognisku, pieczonym dziku i grzonym winie europejskie gwiazdy żeńskiej koszykówki integrowały się ze wszystkimi uczestnikami turnieju - wielkiego święta uniwersyteckiego sportu.

Uroczyste zakończenie turnieju nastąpiło po meczu finałowym 30 września w hali SP nr 10 przy ul. Morcinka.

Puchary i nagrody wręczali najlepszym: JM Rektor UWr. prof. Romuald Gelles, Prorektor UWr. - Prezes KU AZS UWr. prof. Józef Ziółkowski. Prorektor UWr. ds. studenckich UWr. prof. Róścisław Żerelik, Kwestor UWr. Ryszard Żukowski, Prezydent Jeleniej Góry Józef Kusiak, Prezes DZKosz Wrocław Jarosław Nowak oraz Sponsor Główny Marek Nowara - Inter-System - Niemcza.

Podczas turnieju padły pierwsze oficjalne deklaracje działaczy AZS Uniwersytet odnośnie następnego XXIII Turnieju JM Rektora w roku 2002.

W kulminacyjnej fazie Jubileuszu 300 - lecia uczelni mają wystąpić cztery reprezentacje narodowe w hali „Orbita” we Wrocławiu (wrzesień lub październik), a gospodarzem imprezy będzie narodowa drużyna Polski, która po raz pierwszy od 30 lat wystąpi oficjalnie w naszym mieście.

Będzie to zapewne impreza bez precedensu w historii sportu na Uniwersytecie Wrocławskim. Teraz wypada wszystkim trzymać kciuki za powodzenie tego przedsięwzięcia, gdyż promocja dotyczyć będzie wszystkich środowisk związanych z polską koszykówką i naszą uczelnią.

W.P.

Podziękowania

Klub Uczelniany AZS Uniwersytetu Wrocławskiego serdecznie dziękuje wszystkim sponsorom XXII Międzynarodowego Turnieju J.M. Rektora UWr., którzy niemal w całości sfinansowali to wielkie przedsięwzięcie. Szczególne podziękowania kierujemy do pana Marka Nowary i Przedsiębiorstwa Inter-System z Niemcy - Sponsorowi Głównemu imprezy.

Prezes KU AZS UWr.
Prof. Józef Ziółkowski

Akademicki Związek Sportowy to najstarsza i największa organizacja akademicka powstała w 1909 roku na Uniwersytecie Jagiellońskim. Obecnie działa w 207 szkołach wyższych i zrzesza 50 tysięcy studentów, pracowników uczelni i młodzieży szkolnej. W ostatnich latach rozpoczęło działalność ponad 100 nowych klubów uczelnianych, głównie w niepublicznych szkołach wyższych i państwowych wyższych szkołach zawodowych. Powstało blisko 1500 nowych grup ćwiczących.

I liga koszykarek

3 zwycięstwa w 4 meczach

Bardzo udanie rozpoczęły nowy sezon w I lidze koszykarki AZS Uniwersytet. Po 4 kolejkach spotkań plasują się w czołówce tabeli odnosząc trzy razy zwycięstwo. Na inaugurację wygrały na wyjeździe w Łodzi (22 IX) z Widzewem 75:62. Swój drugi mecz w lidze nasze dziewczęta rozgrywały również na wyjeździe w dalekim Białymstoku (6 X) i tu również bez problemów odniosły zwycięstwo wygrywając 71:55. Trzeci mecz rozgrywałyśmy „u siebie” w Brzegu Dolnym (10 X) z Bankiem Spółdzielczym Elitą Wołomin - beniaminkiem I ligi. Drużyna gości wzmocniła swój wkład trzema zawodniczkami, które wcześniej grały w ekstraklasie (w Starachowicach) i ma ambicję odegrać główne role w rozgrywkach. Po wyrównanym meczu zanotowaliśmy pierwszą porażkę 68:82.

W czwartej kolejce ligowej (14 X) znów byliśmy gospodarzem w meczu z AZS AWF Kraków i po pasjonującej i dramatycznej końcówce odnieśliśmy trzeci sukces wygrywając 62:57.

Z satysfakcją przyznać trzeba, że zespół w nowym sezonie prezentuje dobrą formę, a styl w jakim odnosi zwycięstwa jest satysfakcjonujący, bowiem wszyscy mamy w pamięci ubiegły koszmarny sezon. Drużyna gra zespołowo, panuje dobra atmosfera i jest zdrowa rywalizacja o miejsce w wyjściowej dziesiątce. Wyróżniają się Iwona Kaszuwara - studentka I roku Fizyki UWr., Agnieszka Chrzczanowicz - III rok AWF-u, Magdalena Szymaszek, a także Magdalena Rybak - II rok Wydziału Filologicznego UWr., Beata Podgórska - IV rok Akademii Ekonomicznej i kapitan drużyny - Anna Cisowska - IV rok Pedagogiki UWr.

Przed zespołem jeszcze długi wyczerpujący sezon ligowy, który zakończy się w kwietniu 2002 r., ale te pierwsze wygrane są mobilizujące i zwiększają motywację do codziennych treningów. Mecze z najsilniejszymi dopiero przed nami i liczyć się trzeba także z porażkami, gdyż w większości nasze koszykarki muszą łączyć naukę z wyczynowym uprawianiem sportu, co w przekroju całego sezonu nie jest łatwe. Dzisiaj można jednak odważnie zadeklarować, że awans do fazy play-off najlepszych drużyn walczących o ekstraklasę jest realny. Urok sportu polega na szczęście na tym, że nie można przewidzieć końcowego rezultatu wcześniej i liczymy, że społeczność sportowa Uniwersytetu będzie na bieżąco pasjonować się rozgrywkami I ligi koszykarek i uważnie śledzić wyniki naszego reprezentacyjnego zespołu.

Waldemar Pasikowski

IV FESTIWAL NAUKI • IMPREZY ORGANIZOWANE PRZEZ UNIWERSYTET WROCLAWSKI.

KILKA REFLEKSJI

Uniwersytet Wrocławski, jak co roku, przygotował bogatą i różnorodną ofertę imprez w ramach IV Festiwalu Nauki. Słowo „universitas” oznacza powszechność. Uniwersytet jest

więc zobowiązany w sposób szczególny do przedstawienia możliwości wszechstronnej tematyki imprez festiwalowych.

Jedynym istotnym programem działalności każdego uniwersytetu jest poszukiwanie prawdy i przekazywanie prawdy;

oferta festiwalowa Uniwersytetu Wrocławskiego pozwala śledzić drogi dochodzenia do prawdy w różnych dziedzinach wiedzy.

Stosunki międzyludzkie mogą być realizowane też jedynie w duchu prawdy i wzajemnego szacunku, który z poszanowania prawdy wynika. Wiodące imprezy festiwalowe dotyczyły zatem problemów i prawd fundamentalnych - rozliczeń z przeszłością (wykład prof. Leona Kieresa, Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej), stosunków polsko-żydowskich, problemu eutanazji, aktualnej sytuacji w genetyce, prognozowania przyszłości; każdy mógł wziąć udział w otwartych dyskusjach na te ważne tematy z udziałem pracowników naukowych Uniwersytetu.

Wykład prof. Leona Kieresa miał charakter szczególny: dotyczył działalności Instytutu Pamięci Narodowej, a jednocześnie zawierał głęboko osobiste akcenty. Prof. Kieres tak stara się kierować pracami Instytutu, aby działalność tej niezwykle ważnej placówki była możliwie obiektywna i w żadnym wypadku nie była formą rewanżu politycznego; jednocześnie chce zawsze pozostać w zgodzie z własnym sumieniem. Godzenie tych racji jest niezwykle trudne, a działalność Instytutu jest krytykowana z różnych stron. Profesor Kieres podawał wstrząsające przykłady nieukaranych dotąd zbrodni sądowych z lat 1944-56. Czy możemy zapomnieć, „zalać betonem archiwa”? Na to pytanie musi odpowiedzieć Instytut Pamięci Narodowej jako instytucja, a także każdy człowiek w swym własnym sumieniu.

Wykład festiwalowy w Auli Leopoldyńskiej, w pierwszym rzędzie (z lewej) profesor Aleksandra Kubicz, koordynator Festiwalu

Nie chcę wiele pisać o nieudanej dyskusji dotyczącej stosunków polsko-żydowskich; jest mi po prostu bardzo przykro. Właściwie powinienem przeprosić za swoją obecność w sali Ratusza. Czy kiedyś, jak powiedział ksiądz profesor Michał Czajkowski, z gruzów murów dzielących społeczeństwa i narody uda nam się zbudować wspólny dom? Można mieć jedynie nadzieję.

Nadzieję budzi istnienie we Wrocławiu Dzielnicy Czterech Świątyń.

To duma Wrocławia, coś naprawdę wielkiego, coś czym możemy pochwalić się przed całym światem. Dzielnica Czterech Świątyń to miejsce, gdzie w duchu wzajemnego szacunku i poszanowania prawdy współpracują harmonijnie przedstawiciele czterech wyznań. Wspólnie odbyliśmy wycieczkę (a może raczej pielgrzymkę?) do zaprzyjaźnionych czterech wrocławskich świątyń. Poznaliśmy historię Świątyń, niektóre prawdy wiary, zwyczaje, tradycje... Staliśmy się bogatsi o prawdy, które nie są własnością ani poszczególnych ludzi, ani poszczególnych wyznań czy konfesji, ale są wspólne nam wszystkim, stanowią rdzeń prawa naturalnego, które, głęboko w to wierzę, istnieją.

Profesor Jan Miodek, usilnie dążący do precyzyjnego przekazywania prawdy w ojczystym języku, zaprezentował obecność staropolszczyzny i dawnych form językowych we współczesnej polszczyźnie. Aktorzy recytowali teksty staropolskie, brzmiące nieco archaicznie, ale dotyczące problemów wciąż aktualnych. Tłumy wypełniające Aulę Leopoldina świadczyły

Festiwalowe prezentacje

o tym, że nawet o gramatyce można mówić interesująco; udaje się to jednak nielicznym - z pewnością profesorowi Miodkowi. Historyczne i aktualne problemy językowe zostały też przedstawione w ramach innych wykładów festiwalowych.

Wszystkie liczne imprezy organizowane przez Uniwersytet wymienione zostały w Programie IV Festiwalu Nauki; do prawdy, trudno dokonać selekcji i podać najważniejsze z nich...

A zatem tylko garść przykładowych tytułów wykładów z dziedziny nauk humanistycznych, prawnych i polityczno-społecznych: polskie słownictwo erotyczne, teatr w antycznej Grecji i Rzymie, inwestycje zagraniczne w Polsce, odpowiedzialność lekarza za błąd w sztuce, zapachy jako dowód sądowy, globalizacja, rozwój idei demokracji, stosunki polsko-ukraińskie....

Odmierna jest metodologia badawcza i inne są drogi dochodzenia do prawdy w naukach matematyczno-przyrodniczych. Bogata oferta przedstawiona przez fizyków obejmowała m.in. problemy czasu, przestrzeni, grawitacji. „Fizyka może być przyjemna” - to hasło jednej z imprez; „Cyrk fizyczny” dotyczył całkiem poważnych eksperymentów, prezentowanych w sposób ścisły i żartobliwy zarazem. „Warsztaty chemiczne - chemia na wesoło” stały się źródłem poważnej wiedzy o zjawiskach i procesach chemicznych; można było zajrzeć do pracowni badawczych i podziwiać ciekłe kryształy, a także dowiedzieć się, co współczesna chemia ma wspólnego z.... magią.

Zainteresowanych matematyką czekała możliwość uczestnictwa w konkursie - „Maratonie matematycznym” i wielu interesujących wykładach i prezentacjach.

Bogaty program pokazów i prezentacji przygotował Instytut Astronomiczny: pokazy nocnego nieba teleskopem Clarka-Repsolda, zgłębianie tajemnic Słońca, rozważanie problemów innych układów planetarnych, gwiazd zmiennych, supernowych, czarnych dziur, ewolucji gwiazd....

Pracownicy Wydziału Nauk Przyrodniczych zaprezentowali tajemniczy świat jaskiń, urodę Wielkiej Rafy Koralowej, minerały i skały pod mikroskopem, problemy ewolucji człowieka i Ziemi; odbyły się pokazy krwinek, liposomów, komórek nowotworowych pod mikroskopem; obejrzeliliśmy wszelkie najnowsze typy mikroskopów i poznaliśmy ich możliwości techniczne, nie zabrakło także najbardziej aktualnych, znanych z codziennej prasy, radia i telewizji zagadnień: roślin transgenicznych, wpływu promieniowania jonizującego na organizmy żywe, zagrożeń ekologicznych.

Ilość osób, które pragnęły wziąć udział w imprezach festiwalowych, zwłaszcza w pokazach, warsztatach i konkursach, była naprawdę imponująca - rzędu wielu tysięcy !! Niestety, część osób odeszła z przysłowiowym „kwitkiem”, po prostu nie dostała się do pomieszczeń, w których odbywały się imprezy festiwalowe. To bardzo przykre, ale jednocześnie - budujące, owa chęć do poznawania, zgłębiania tajemnic, do tego, aby „wiedzieć więcej”. Niektóre instytuty i wydziały już zapowiedziały kontynuację imprez festiwalowych ...

Gustaw Herling-Grudziński zwrócił uwagę na dwie „zmory na literę i”, prześladowające XX-wieczny świat: intelektualistów i ideologie. Czy zmory te zagrażają nam także w XXI wieku? Uczestnicząc w Festiwalu Nauki zobaczyliśmy „inte-

lektualistów oswojonych”, takich, którzy chcą i potrafią mówić prostym i jasnym językiem o najtrudniejszych sprawach współczesnej nauki; zobaczyliśmy też, jak obca jest Uniwersytetowi i na zawsze powinna taką pozostać wszelka ideologia; każda ideologia jest bowiem wrogiem otwartości i prawdy. Uniwersytet nie może ulegać żadnym naciskom ideologicznym i politycznym, nie może też realizować biurokratycznej wizji uczelni skupiającej się na jałowej działalności sprawozdawczej i dro-

biazgowym przestrzeganiu przepisów. Uniwersytet jest zobowiązany do działalności twórczej, do poszukiwania prawdy i stara się to posłannictwo realizować; należy mieć nadzieję, że Festiwal ukazał takie właśnie oblicze Uniwersytetu Wrocławskiego.

*Adam Jezierski,
koordynator imprez IV Festiwalu Nauki
organizowanych przez Uniwersytet Wrocławski*

LISTY

„SOLIDARNOŚĆ” UNIWERSYTETU DZIŚ

Wiele różnych wydarzeń dotyczących NSZZ „Solidarność”, jakie miały ostatnio miejsce, czy to związanych z aktywnością polityczną Związku, czy dwudziestą rocznicą jego powstania, prowokuje do oceny naszej, uczelnianej organizacji. Jacy jesteśmy? Po co jesteśmy? Czy Komisja Zakładowa jest tylko tolerowanym, sztucznym bytem, wymuszonym przez istniejące prawo - czy też organizacją autentyczną, potrzebną.

Osobom nie znającym szczegółów pracy Komisji Zakładowej może być trudno prawidłowo odpowiedzieć na te pytania. Zakres działania Związku jest większości pracowników nieznaną. Nie wszyscy wiedzą, że jesteśmy aktywni w różnych komisjach rektorskich, a w takich, jak Komisja Mieszkania, czy BHP, pełnimy rolę wręcz dominującą. Przewodniczącym Komisji Mieszkaniowej jest wiceprzewodniczący KZ.

Nietrudno dać przykłady, że interwencja związków była czasem jedynie skuteczną w naprawianiu niedoskonałości uczelnianego życia. Co ciekawe, odnosiło się nawet wrażenie, że w pewnych sytuacjach oczekiwano od przedstawicieli związków załatwiania spraw, które są w zakresie obowiązków innych osób.

Można się tym chwalić, zwłaszcza, gdy uwzględnimy, że cała ta działalność ma charakter absolutnie społeczny, wykonywany poza formalnym zakresem obowiązków. Sądzę, że praca Związkowców Uczelnianych jest niedoceniana przez większość pracowników, bo niewidoczna, i chyba niedoceniana również przez władze uczelni, choć dla władz widoczna.

Oceniając przydatność Związku Zawodowego na uczelni należy uświadomić sobie rzecz, z której nie każdy pewnie zdaje sobie sprawę:

Wartość tego typu organizacji należy mierzyć nie tylko tym, co dzięki niej się stało, ale również tym, co dzięki niej się nie stało, a mogłoby się stać, gdyby takiej organizacji nie było. Do czego bowiem prowadzić może samowola przełożonych, gdy nie są poddani oddziaływaniu przez związek zawodowy widać dziś choćby w szkołach podstawowych i średnich. Związek, przez samo swoje istnienie wytwarza pewną presję na pracowników, stanowiąc instrument ujawniania nieprawidłowości, np. w *Biuletynie Informacyjnym*.

Wychwalając pozytywne przejawy obecności Związku trzeba jednak wskazać również, że jakkolwiek duże jest jego oddziaływanie, to jest ono nie w pełni wykorzystane. Pamiętam atmosferę, deklaracje, wizję, jaka towarzyszyła powstawaniu „Solidarności”. Miała to być organizacja tym różniąca się od komunistycznych, że demokratyczna, bezkompromisowa w ujawnianiu i zwalczaniu nieprawidłowości, organizacja ludzi odważnych, obiektywnych, prawdomównych, zdolnych do merytorycznej dyskusji problemów. Jakże podoba mi się określenie jednego z założycieli „Solidarności”, który w telewizji powiedział krótko, że etos „Solidarności” to po prostu prawość.

Życie pokazało jednak, że znacznie łatwiej mówi się o prawości i wymaga jej od innych, niż realizuje samemu. Obserwując ludzi przez wiele już lat, nabywam coraz większego przekonania, że naprawdę szlachetnymi jest wąska grupa osób bardzo religijnych, naiwnych, lub na tyle silnych, że mogą pozwolić sobie na komfort bycia szlachetnym. W przeważającej części jesteśmy tylko ludźmi z wszelkimi ludzkimi słabościami.

Te zarozumiałe nieco dygresje na temat natury człowieka są moim zdaniem ważne, aby zrozumieć wszelkie organizacje

społeczne, w tym dzisiejszą „Solidarność”. Historia dowodzi, że nie da się zbudować skutecznych struktur opartych na szlachetności mas. Jeśli chodzi o „Solidarność”, to szybko okazało się, że dla jakże wielu osób członkostwo w niej było tylko i wyłącznie przejawem deklaracji antykomunistycznej, a nie chęci aktywnego współuczestnictwa w naprawianiu czegośkolwiek i działania dla Polski. Jeśli chodzi o naszą uczelnię, to czyż nie uświadomiliśmy sobie, że tak naprawdę wszyscy jesteśmy ubabrani w mechanizmy komunistyczne tutaj funkcjonujące i eliminacja tych mechanizmów wcale nie musi ogłowi pracowników wyjść na dobre. Kto by został w pracy, gdyby w ramach naprawy Rzeczypospolitej zwolnić wszystkich pracowników, którzy nie wykazują takiego zaangażowania i kompetencji, jak w renomowanych instytucjach na Zachodzie? Te sprawy idą dzisiaj w prawidłowym kierunku, ale nie dzięki uczelnianej „Solidarności”. I dobrze, bo związek zawodowy nie jest po to, aby wyrećcać w kierowaniu uczelnią a po to, aby chronić interes pracowników.

Aby dzisiaj obiektywnie ocenić uniwersytecką organizację związkową „Solidarność” trzeba jeszcze raz stwierdzić, że wizja kształtowana w okresie powstawania Związku zakładająca idealną szlachetną postawą wszystkich członków, była wizją utopijną. Działacze, szczególnie Komisji Zakładowej, chcąc utrzymać prestiż i skuteczność związku musieli pokonać szereg pojawiających się nieoczekiwane barier.

Po pierwsze okazało się, że społeczeństwo jest kompletnie nieuspołecznione, nie zainteresowane aktywnością w organizacjach, w których można mieć autentyczny wpływ na „bieg wypadków”. Tkwi w nas przysłowiowy „Homo sovieticus”, któremu wszystko się należy, ma być mu dobrze i to mają sprawić inni. Jeśli coś jest nie w porządku, to załatwić ma to ktoś inny, ale nie on. Załatwić mają, np. wybrane gremia. Ale kto zostanie wybrany nie ma dla Homo sovieticus znaczenia. Na wybory on nie pójdzie, albo wybierze osobę niekompetentną. Ale wymaga, aby wybrani rządili dobrze.

W wielu kołach solidarności członkowie nie dostrzegli sensu istnienia związku zawodowego. Wypisywano się z błahych powodów.

Innym czynnikiem osłabiającym prestiż naszej organizacji były nieudane posunięcia posłów AWS i władz Związku na poziomie Komisji Krajowej. Są stanowiska władz Związku, z którymi członkowie Komisji Zakładowej nie zgadzali się. Zresztą trzeba uczciwie powiedzieć, że w samej Komisji też nie ma jednomyślności w ocenie różnych problemów i w sposobie działania.

Biorąc pod uwagę wskazane wyżej okoliczności pracy członków Komisji Zakładowej należy z tym większym uznaniem odnieść się do wyników tej pracy. Jesteśmy prawdopodobnie najaktywniej działającą organizacją związkową wśród innych uczelnianych, co uważam za osobisty sukces Przewodniczącego Andrzeja Dąbrowskiego. Czesław Malczewski to filar działań socjalnych uczelni. Nie znam człowieka tak wrażliwego na ludzką krzywdę. Wykrystalizowała się grupa kompetentnych autentycznych działaczy. Z całą mocą trzeba powtórzyć, że członkowie Komisji Zakładowej, to nie są osoby przypadkowe. Aż sześć z jedenastu posiada odznaczenia takie, jak Krzyż Kawalerski Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, złoty medal Zasłużony Dla Uniwersytetu.

A jest to przecież praca niewdzięczna. Ludzie nie są zwykle

wdzięczni, gdy się im pomaga. Rozmowy z pracownikami i rektorem, to często przysłowiowe balansowanie między młotem i kowadłem. Osoby ujawniające i piętnujące nieprawidłowości nie muszą bynajmniej być docenieni i uhonorowani przydomkiem „rzetelny”, „odważny w ujawnianiu nieprawidłowości”, „czuły na ludzką krzywdę”, „bojownik o poprawę wizerunku uczelni”. Społeczność uczelni ma metody, aby z takimi niesfornymi, niewygodnymi demaskatorami sobie poradzić. Wystarczy przypisać im ogólnikową opinię, unikając rozpatrywania sytuacji na poziomie niewygodnych szczegółów, że „czepiają się bez uzasadnienia”, a więc są „konfliktowi”, „kontrowersyjni”, „pieniacze”. Praca związkowca nie jest usłana różami. Ale może właśnie za to pasjonująca.

By uczciwie zakończyć ten artykuł trzeba również przyznać, że Komisja Zakładowa „Solidarność”, obok wszelkich walorów swojego działania, ma też chwile słabości, podlega bowiem ogólnie znanym mechanizmom, które wypaczają tego typu organizacje, a zwłaszcza ich szefów. Myślę, że obecnie do takich mniej doskonałych cech działania Komisji należy zbytek kierowanie się motywacjami politycznymi, a nawet religijnymi w ocenie sytuacji. W moim bardzo osobistym odczuciu poprzednia ekipa rektorska była zbyt „chroniona” w sytuacjach niesprawności kierowania uczelnią, a obecna jest zbyt mocno „atakowana”. Na brak obiektywizmu w ocenie rektorów wpływa uznanie ich jako swoich, czyli „z rodowodem solidarnościowym”, lub nie swoich, czyli „z rodowodem komunistycznym”, oraz stosunek rektorów do przyłączenia Fakultetu Teologicznego.

Złe wpływa na aktywność Komisji Zakładowej dysponowanie przez Rektora możliwością zwolnienia adiunktów, któ-

rzy nie zrobili w przewidzianym terminie habilitacji. Myślę, iż stanowi to pewne uzależnienie od Jego Magnificencji Komisji składającej się z prawie samych adiunktów. Być może dlatego działanie Komisji w tak dużym stopniu koncentruje się na wydarzeniach poza naszą uczelnią, niż na sprawach wewnątrzuczelnianych. Być może nawet prawdziwą motywacją pracy w Związku jest u niektórych członków Komisji ochrona przed zwolnieniem, którą gwarantuje prawo.

Największą jednak słabością działania Komisji Zakładowej jest dziś jednak coś, co nazwałbym nasilającym się autokratyzmem intelektualnym szefów. Nie wnikając w szczegóły, myślę, że stanowiska podejmowane przez Komisję są w zbyt małym stopniu poddane solidnej weryfikacji samych jej członków, przez co prezentacja opinii na zewnątrz, czy to w Biuletynie, czy na zebraniach Senatu, jest czasem na nie najwyższym poziomie intelektualnym.

Uznałem za słuszne podzielenie się na łamach pisma uczelnianego tymi refleksjami na temat NSZZ „Solidarność”, ponieważ z rozmów z pracownikami wynika, że nie mają oni prawidłowej opinii o Związku. Coraz bardziej jestem przekonany, że istnienie Związku jest czymś bardzo wartościowym dla uczelni. Wykryształizowała się elita kompetentnych i doświadczonych już działaczy, ludzi wartościowych, którzy wrażliwość na ludzką krzywdę, czy na niegospodarność, mają w genach.

Napisałem ten artykuł również dlatego, że uważam, iż potrzebna jest obiektywna ocena NSZZ „Solidarność”. Aby zlikwidować nieuzasadnione uprzedzenia, docenić to co dobre i naprawić to co niedoskonałe

Jerzy Piątkowski

UCHWAŁY, STANOWISKA

UCHWAŁA PREZYDIUM KRASP 14 WRZEŚNIA 2001 R.

W SPRAWIE ZWIĘKSZANIA WYNAGRODZEŃ PRACOWNIKÓW SZKÓŁ WYŻSZYCH WYNIKAJĄCEGO Z PRZYJĘCIA USTAWY O ZMIANIE USTAWY O SZKOLNICTWIE WYŻSZYM, USTAWY O WYŻSZYCH SZKOLACH ZAWODOWYCH ORAZ O ZMIANIE NIEKTÓRYCH INNYCH USTAW

Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich wyraża głębokie zaniepokojenie brakiem informacji na uczelniach na temat działań Ministra Edukacji Narodowej będących konsekwencją nowelizacji ustaw dotyczących szkolnictwa wyższego w zakresie zwiększania wynagrodzeń pracowników szkół wyższych, które - zgodnie z treścią nowelizacji - powinno być realizowane etapami począwszy od 1 września br.

Prezydium stwierdza, że ustawa nie może pozostawać niewykonalna. Jednocześnie Prezydium podkreśla, że sposób jej realizacji nie może naruszać utrwalonej zasady rozdziału środków pomiędzy uczelnie na podstawie formuły zadaniowej, a nie kosztowej formuły etatystycznej.

Prezydium oczekuje, że - zgodnie z wcześniejszymi deklaracjami Ministra Edukacji Narodowej - treść projektu rozporządzenia regulującego wykonanie ustawy w zakresie wynagrodzeń pracowników publicznych szkół wyższych zostanie skonsultowana z rektorami. Zwracamy się zatem do Ministra Edukacji Narodowej o zaproponowanie w najbliższym czasie terminu spotkania z Prezydium KRASP w tej sprawie i wznowienia w ten sposób dialogu z rektorami.

STANOWISKO PREZYDIUM KRASP 14 WRZEŚNIA 2001 R.

W SPRAWIE ZGŁASZANIA PRZEZ SENATY UCZELNI
KANDYDATÓW DO PAŃSTWOWEJ KOMISJI AKREDYTACYJNEJ

W związku z pismem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 sierpnia 2001 r. w sprawie zgłaszania przez senaty uczelni

kandydatów do Państwowej Komisji Akredytacyjnej Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich uznaje, że właściwe byłoby, aby Minister - określając skład Państwowej Komisji Akredytacyjnej - z jednej strony dysponował pewnym nadmiarem odpowiednio przygotowanych kandydatów, z drugiej zaś aby liczba zgłoszonych kandydatów nie była zbyt duża. Pozwoliłoby to na zrealizowanie intencji kształtowania składu Komisji we współdziałaniu Ministra i uczelni. Temu celowi służyłoby przyjęcie następujących zasad zgłaszania przez senaty uczelni kandydatów do Państwowej Komisji Akredytacyjnej:

I. Przy proponowaniu kandydatów rozpatruje się ich doświadczenie i osiągnięcia nie tylko we własnej uczelni, lecz także działania na rzecz rozwoju szkolnictwa wyższego i podnoszenia jakości kształcenia.

II. Osiągnięcia w wypełnianiu funkcji organu jednoosobowego w szkole wyższej oraz doświadczenie zdobyte w pracach działających obecnie środowiskowych komisji akredytacyjnych stanowią pozytywną przesłankę przy wyszukiwaniu kandydatów.

III. Kandydaty zgłaszane są po konsultacjach z innymi uczelniami prowadzącymi podobne kierunki studiów. Konsultacje takie mogłyby doprowadzić w szczególności do określenia zbioru kierunków studiów, w których dana uczelnia zgłasza kandydatów.

IV. W procesie konsultacji obok uczelni członkowskich KRASP mogłyby uczestniczyć państwowe uczelnie zawodowe oraz uczelnie niepubliczne mające uprawnienia do nadawania tytułu magistra.

V. Właściwe byłoby, aby konsultacje międzyuczelniane doprowadziły do zgłoszenia kandydatów w nadmiarze, tak jednak, aby liczba kandydatów na miejsce nie przekraczała kilku osób.

W procesie zgłaszania kandydatów szczególnie istotną rolę powinny odgrywać konferencje rektorów poszczególnych typów uczelni działające w ramach KRASP oraz powołane przez 4 środowiskowe komisje akredytacyjne.

Z KOMITETU BADAŃ NAUKOWYCH

UCHWAŁA
CZŁONKÓW KBN POCHODZĄCYCH Z WYBORU
PRZYJĘTA NA POSIEDZENIU KOMITETU
20 WRZEŚNIA 2001 ROKU

Członkowie Komitetu Badań Naukowych pochodzący z wyboru apelują do Rządu i Sejmu III RP o utrzymanie budżetu działu 730 - Nauka na rok 2002 na poziomie co najmniej planu na rok 2001 w nakładach realnych.

Przyjęcie budżetu na rok 2002 w wersji proponowanej obecnie przez Ministra Finansów grozi dramatycznym obniżeniem wkładu nauki w utrzymanie i niezbędny rozwój substancji materialnej i kulturowej kraju. Członkowie KBN pochodzący z wyboru proszą Ministra Nauki o prezentowanie niniejszego ich stanowiska w sprawie budżetu na 2002 r. wobec Rządu i

Sejmu RP.

- prof.dr hab. inż. Jerzy Barzykowski
- prof.dr hab. Jerzy Brzeziński
- prof.dr hab. Jan Gawęcki
- prof.dr hab. Janina Józwiak
- prof.dr hab. inż. Krzysztof Kurzydłowski
- prof.dr hab. inż. Bogdan Ney
- prof.dr hab. inż. Tadeusz Paryczak
- prof.dr hab. med. Tadeusz Popiela
- prof.dr hab. Kazimierz Stępień
- prof.dr hab. inż. Jan Węglarz
- prof.dr hab. inż. Jerzy Wróbel
- prof.dr hab. Maciej Żylicz

ODESZLI NA ZAWSZE

Red. Jerzy Jankowski
(1937 - 2001)

Jerzy Jankowski, naczelny redaktor "Życia Akademickiego", pisma Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu. Zmarł 27 września 2001 roku. Pogrzeb odbył się 3 października na cmentarzu św. Wawrzyńca przy ul. Bujwida we Wrocławiu.

Wspomnienie

Requiem
„i żyć warto
i umrzeć warto”

nie uczono nas
żyć
ni umierać
czasem śmierć
się zdaje
jak nenufar
na błotach
otwiera
i zostaje
mysl -
maska
pierzcha

Jerzy Jankowski urodził się w 1937 roku w Wilnie. Opuściwszy ukochane Kresy trafił na Ziemię Odzyskaną. Szkołę średnią ukończył w Krośnie Odrzańskim. W 1954 roku podjął studia na Uniwersytecie Warszawskim, wydziale dziennikarskim, lecz znudzony nadmiarem zajęć z marksizmu przeniósł się na filologię polską do Wrocławia. Obdarzony nieprzeciętnym talentem stał się jednym z filarów poetyckiej grupy „Dlaczego nie”.

Zadebiutował literacko w 1956 roku, kiedy to na łamach „Życia Uniwersytetu” ukazały się jego dwa wczesne wiersze - „Papierowe kwiaty” i „Motyl”. Już wtedy należał do Koła Młodych Pisarzy. Swoją pracę magisterską poświęcił twórczości Stanisława Różewicza. Pod wpływem mistrza pozostawała też czas jakiś twórczość Jerzego Jankowskiego, oczywiście aż do momentu, w którym wyrobił sobie własny, niepowtarzalny styl.

Kiedy nadeszły wydarzenia węgierskie, zaangażował się w konkretne działania i był inicjatorem zbiórki lekarstw i krwi dla Budapesztu. Jego wiersz pt. „26 października 1956” nie dopuściła na łamy prasy cenzura, lecz w maju 1957 roku inny wiersz - „Ludzi XX wieku” - wydrukowała paryska „Kultura”. Efektom

kontaktów z pismem Giedroycia był przymusowy wyjazd z Wrocławia, spowodowany interwencją sekretarza propagandy KW PZPR. Tak zaczęła się Jerzego Jankowskiego przygoda z Zieloną Górą, w której zdążył założyć Klub Literacki. Jednocześnie jednak powoli odchodził od poezji i kierował swe zainteresowania ku historii i archeologii.

Po ośmiu latach „wygnania” wrócił do Wrocławia i podjął pracę w Ośrodku Szkoleniowym „Elwro”. Rok 1981 skończył się dla niego internowaniem. Jak sam potem wspominał, nie bez dumy, jego numer internowania - 125 - był niższy od numeru Lecha Wałęsy.

Zaczął następnie pracować w „Dolmedzie”, gdzie wydawał dwumiesięcznik naukowy „Człowiek-populacja-środowisko”. W latach 80. obronił też doktorat na wydziale historii, jego praca nosiła tytuł „Polskie terytoria plemienne w świetle toponimów obronnych” i ukazała się w formie książkowej. Niedługo potem Jerzy Jankowski opublikował „Historię medycyny średniowiecznej w Polsce” oraz „Epidemiologię historyczną polskiego średniowiecza”. Pisał scenariusze widowisk i scenariusze filmowe. Przeniesienia na ekran jego utworu pt. „Drzewa” podjął się Grzegorz Królikiewicz.

Z miłości do historii zrodziły się intymne biografie sławnych ludzi jego autorstwa: „Kronika seksualnych namiętności”, „Kronika podwójnej moralności”, „Przeżyć wszystko”, „Monarsze sekrety”.

Z miłości do dziennikarstwa powstało „Życie Akademickie”. Oddany mu całym sercem stworzył pismo akademickie na najwyższym poziomie, jedno z najlepszych w Polsce.

Pracujący niesamowicie intensywnie, nieprzekupny, wierny zasadom i ideałom płacił zdrowiem za swoje nieprzeciętne życie. W nasyconym zapachem fajki gabinecie pisał niezliczone teksty, bez których po prostu nie byłoby „Życia Akademickiego”.

W ostatnich latach poświęcał wiele czasu i uwagi funkcjonowaniu Studium Dziennikarstwa Sportowego, oddawał się z pasją kształceniu młodych dziennikarzy. Zamieszczał ich teksty w miesięczniku, radził, popierał, motywował. Jego praca przynosiła zaś wymierne efekty.

Bez Redaktora Naczelnego ani pismo, ani wydawnictwo nie będą już nigdy takie same.

Współpracownicy „Życia Akademickiego”